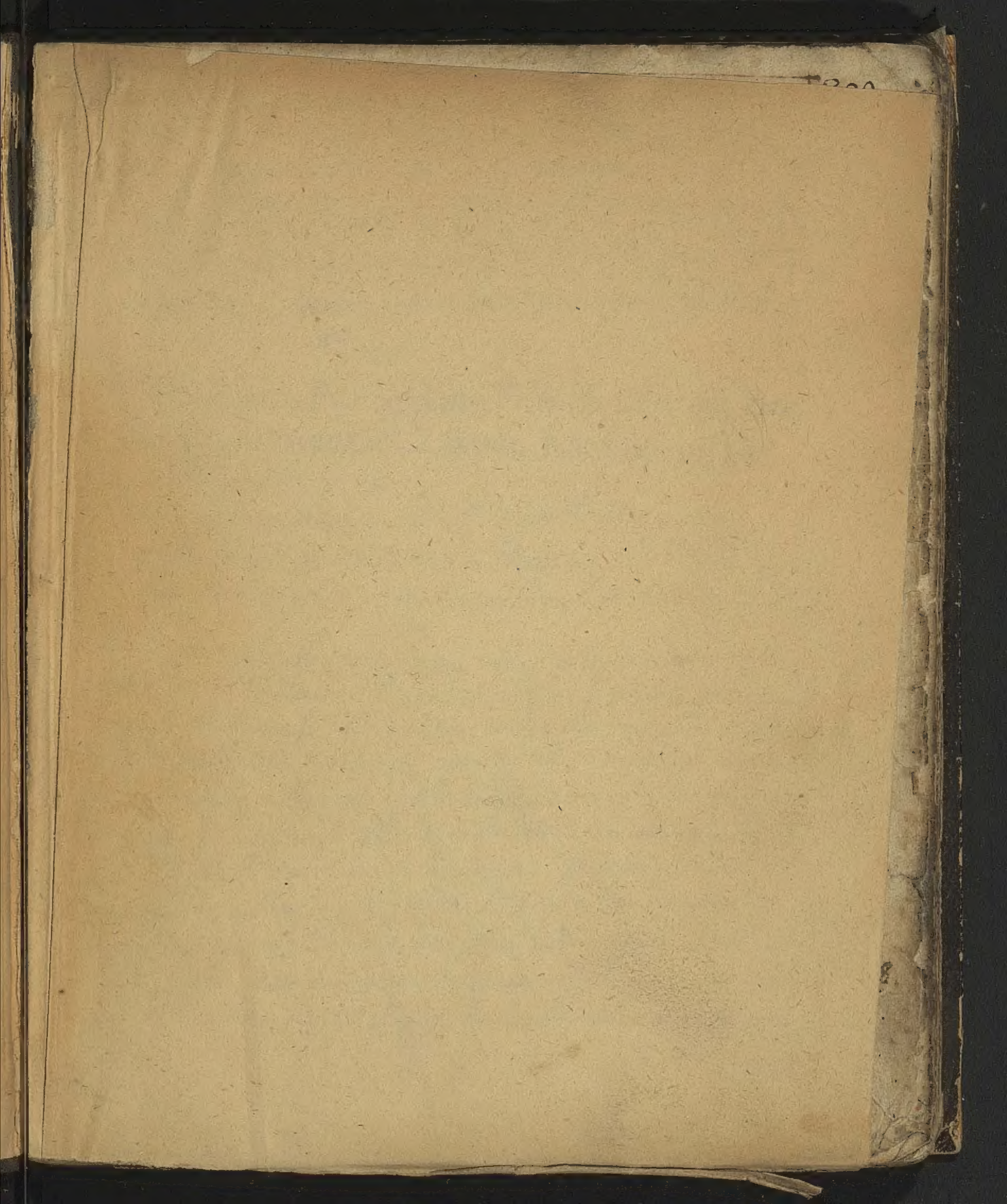


KAZANIE NA POGRZEBIE

Jaśnie Wielmożne° JeMci Pana

P. SAMUELA z BRZEZIA LANCKORONskie° Kasztellana Sądeckie°, Starosti Małogoskie° etc.

Odprawione w Wodzisławiu dnia 30 Sierpnia A. D. 1638.

Przes

X. Thomasza Purzeckie° Pisma S. Lektora, Przeora Opatowieckie° Zakonu Kaznodzeiskie°

Wielmożnym a moim wielce Miłym Panom

JeM. P. KRZYSTOPHOWI z Brzezia JeMci P.

Hyacintowi Lanckorońskim Panom moim miłościwym

S. P. D.

Przy ostatniej posłudze którąsmy oddali w Wodzisławiu na Pogrzebie Jaśnie Wielmożne° P. Samuela z Brze: etc. w wielu porządnych rzeczach przeyrzawszy się, y to mnię wielce ukontentowało że przyzału do serca WM. zawzietym z śmierci tak zacne° Senatora nieugaszona miłosc zasługamy szczęśliwemi wydatna była. A po czymże by inszym prawowiernich synów Kościoła Bożego wspaniałe° animuszu Familiey WM. MM. PP. Lanckorońskich poznawać? Azawiem y Oczy moje płaczem y pomocą Marcie y Magdalenie Łazarza żałowac poznaye Ecce quomodo amabat eum. Błogosławieni y oni będzie zgromadzeni wielki płacz nad ukamionowanym Szczepanem czynili podwaloną posługą około Saula y sługi e°, o bywatelow Miasta Jabes Galath przy po- Joan 11 Actor 8

grzebie

gdzie sobie co ze się w WM: pokazało, inaczej w sieroctwie swojm pozostała JeyM: P: Sądecka z zacnym potomstwem swojm nie mówi, tylko imieniem Małżonka ~~swe~~ pocieszone: Benedicti vos a Dno qui fecistis
Reg 2 hanc misericordiam, et nunc retribuet vobis Dnus. Jakoż Magdalenie gdy ciało Pańskie, jakoby na pogrzeb drogą maścią pomazała, rzeczono: Bonum opus operata e in me. To WM: MM: przy niegdy słowej miłości godna mówić. Kazanie moie na tym żałosnym akcie odprawione, chcąc pamiątkę uczynić zasług zacnych pamięci JMP: Stryia WM: nie zdało mi się, patrząc na nieśmiertelną zasługę którą czynił Koronie Pol: komu inszemu offiarować, tylko WM: moim M. P: a zwłaszcza tym, w których sercach nie umarł, w których potomkach y obydwaiach wspaniałych, siebie y przodkow swych, znaczny Portrait zostawił. Przyimiycież WM: wdzięcznie tę lichą pracą moię, a iako zeszłemu, nie ostawaycie w miłości: tak ~~pop~~ ~~mnie~~ pobratkę podaiącemu do mieszkania bądźcie wdzięcznie łaskawemi. W Opatowcu dnia 4 Września 1628

Melior est mors quam vita amara, & requies æterna quam languor perseuerans Eccl: 30.

Lepsza iest śmierć niż żywot w gorzkości strawiony, y odpoczynek wieczny nad bolesć przedłużoną.

Łzamy serdecznemi skropiwszy Deposit w tej trumnie zamknion stawia nam dziś na chwilę mała JeyM: P: Sądecka, zostawiając w sobie y nam nowe przywitanie odrodzenia, gdy siędzie Syn Boży na stolicy Maiestatu swe: Zastanawiam się & pytam: Zamknionoli tam co pozornego? skąd oko nasze uciechę swoię wzięło abo zmysł okontentowany ~~był~~ został. Genealogia nieluszy mi uciechy, bo o niey słyszę: Putredini dixi Pater
Job 17. meus es tu, mater mea et soror mea vermibus. Pręcznu Rodek tem: był

oyciec moy, matkę y siostrę nazwałem robactwo. Nie obiecuie wielkiey ucie-
chy y sam budynek y trunna, ktora lubo sztuką bławatu żałośnie przy-
brana iest, tak iednak porządnie opatrzona, że ani oko nie doyrzy ani
wzdrza woni nie uczuię. Na cóż nam każecie patrzać gdzie zmysł żaden
pieczy swoiey nie odnosi? Więc dziecie tego posłubno co Martha, ktory Pan
ktorego my dziemy w przenaswiętszym Sakramencie, y ukochał y przy-
wrocił wam tak zacnego Senatora mowiąc z Marthą Dne si fuisses hic, frater
meus non fuisset mortuus. Panie gdybyś ty tu był, Brat moy nie umarłby
był. Prozny y to zamysł; bo ieśli na czas powrotu iego affektuiecie, lubo u Pa-
na potężnego uprościcie, y do nędze iednak ziemskiey powrocone naydziecie,
z Łazarzem pewnie y z Piotrowinem naszym mieszkaiącego: Non reverte-
tur ultra in domum suam, neq cognoscet eu amplius locus eius. Nie powro-
ci się więcey do domu swego ani go pozna mieysce iego. Białogłowska wprawdzie
mowa Marthy ale męski Dekret gdy z Panem rozmawia słysząc Resur-
get Frater tuus. Powstanie Brat twoy, a ona swoie scio lubo przy Panu wszech-
mocnym ogłasza; scio quia resurget in novissimo die. Wiem ia Panie że po-
wstanie na ostateczny dzień: ktoby chciał iako drugiego Łazarza oglądać
musiałby skromny czas uważać, a z Seneką mowić. Qui intelligunt domicilium
corporis ad breve tempus a natura ee accomodatum, et vivunt temperantius
et libentius moriuntur. Ktorzy rozumieią że mieszkanie ciele na krotki czas
od natury pożyczane im iest, y ci skromniey y ochotniey umieraią. Niewiel-
ka tedy korzyść iesliby uprosiłby tak zacnego Senatora Rzeczypospolitey
żeby go znowu widzieć na marach, a zwłaszcza libentius morientem.
Uczyńmy z taki Dekret stawa nam y sobie y Krolestwu wszystkie za-
cna y sławystna Familia JJ. MM. PP. Łanckorońskich Senatora ze krwie swoiey
dzielne y mądre, abyśmy przed Bogiem naszym staraiąc się, lament uczynili
na swoią iędzą nieużytą śmierć ktora nie respektuiąc na przysługi iego w
Kościele Bożym y w Rzeczypos: Pol: pożarła nam y zdrawiła Męża tak dziel-
nego: tak mniemam rzec to okrucieństwo nad iędze surowsze. Sed et la

mia

erem 31 mia nudauerunt mamam, filia populi mei crudelis, quasi Struthio in deser-
to. Zagubił ten Strus nieszczesny syna Koronnie wdzięcze kiedy służy
Oyczyznie y przyiacielowi. A iako Patriarcha Jacob załosny ztraconego
syna, skrwawioną szatę maiąc woła zlamentem Fera pessima devora-
uit filium meum Joseph Zwierz nagorszy pozarł syna mego Josepha. Tak y
pozostała Małżonka y osierociałe potomstwo y obnazona Rzeczpo:
Pol: y pozostali JchM: PP: Lanckoronscy nad trumną niemowną y la-
mentuią.

Przyznwałbym y ia stanąwszy na tym mieysku znamy w daiem przezacni Au-
ditorowie srogie okrucienstwo smierci kiedyby mię zahamował trocę Ecclesiastes
w sententiey ktorąm zawdzięł na mowę moię gdzie smierc lepsza niz zywot wgorz-
kosci strawiony y odpoczynek wieczny; nad bolesc przedłuzoną mianuie z kto-
rey okaziey wadę zycia naszego gdy usłyszycie na kazaniu teradneyszym woza-
iem smierci, tak wspaniałego Senatora nie nayanicie. Pana mego proszę aby ztąd zbudo-
wanie nasze, a ochłoda duszy iego stanie ta.

Dwiema pamiąmy wszytek kres tego Pana kierowany był od urodzenia iego
przes lat pięcdziesiąt y dziewięć, wrodney fortunie zycie iego prastowało go y
prowadziło aż do smierci iego: mało li ma człek albo wiele, ze zycie iego wmałym
albo wielkym czasie przysposabia go ku drugiey pamięci albo rządowce
smierci, ktora nam wiecznosc otwiera pod Controuersią wpodpada: Salomo
Boiazn Bozą tak zaleca Timor Domini apponet dies: et anni impiorum bre-
Prorb 10 uiabuntur. Boiazn Boza dni przyczyni a lata niezboznych skrocone bę-
dą. Takby to rozumiec, ze nieuleczna natura ludzka iest zaskorą pierz-
wszey nieprawosci: sprawnie Bogarsercach sprawiedliwych ze się go boią y
tą boiaznią chodz wmałym wieku, wielkie lata sobie rachowac moze. Nie da-
leko iedem zaszedł wlata o ktorym Mędrzec wspomina Consumatus in breui expleuit
tempora multa Skonczony wkrotkim czasie, wiele lat przeszedł. Potym tęd
albo potępienie, zywego niezboznego zywe a stare od młodosci wystawia.
Condemnat iustus mortuus viuos impios, et iuuentus celerius consumma-
ta longam vitam iniusti Potępia sprawiedliwi zmarły, zywych niesprawiedli-
wych y młodosc prędzey skonczona, długie zycie niesprawiedliwego. Augustinus

1 lib:

S lib: de Doctrina Christiana z tey mowi taki summariusz zbiera dz sprawiedli- 13
wy dwa kroc zyie, zyie zyciem przyrodzonym, zyie y łaską Pana Boga w szczęśliwszego
Moia miła pianko nieudolna y słaba ty zywocie ludzky lubo wielki, lubo mały
wiek dasz przeięgrac człekowi, ieśli go ieednak piastuie łaska Boża iako prawie
dliwe dosić tobie przyznany ze sama nic nie umiesz, ani mozesz; ieśli piastuiesz
bez łaski Bozey, dosić przykra y gorska, ze na szędziwe y zgrzy białe starca,
wygotowany iest zaraz Daniel niewinny y szczuplego wieku z niewinnością swą, na
potężne Goliatha pogotowiu prosty y niepozorny Dawid. Jakobym z tąd miał za-
lecic zycie ludzkie. Panu tylko Iekę Memento quia ventus ē vita mea, nec aspi- Iob
ciet me visus hominis. Pamiętay ze wiatrem iest zywot moy ani mię oglada oko ludz-
kie Niebezpieczne drzewa z korzenia wyrzucaiący domy y pałace z ziemią rowna-
iący, wyżer okręty naładowane o skałę rozbiiaiący: a ze wszym wszystkim zycie do-
bre y złe, o iako gorskie zycie! iako opłakana Conditia ludzka! Puscili się
dwa y w tę burzę potężną, obrocili się upatruiąc pomoc, alic miasto pomocy nalezły więk-
sze y wiosze przeszkody Ecclesiastes pierwszy Verti me ad alia, et vidi calumnias Eccles 4
quia sub sole geruntur, et lachrymas innocentiū, et neminem consolatorē Obrociłem
się ku inszym rzeczomy wydziałem potwarzy ktore się pod słoncem dzieią, y łzy
niewinnie a zadne pocieciciela nienalazłem. Paweł S: drugi Erunt homines sejpsos
amantes ingrati scelerati, sine affectione sine pace. Będą ludzie samych siebie
się kochaiący, niewdzięczni, złośliwi bez miłości bez pokoiu. Podeyrzane tedy
zycie nasze, ze bez łaski Bozey nic nie może, zwłaszcza od małey rzeczy bez po-
mocy ale zewsząd otoczony wielkiemi y nieznośnemi wałami rodney nieprawości
Sprawiedliwe Człeka wzycu iest Palmie y drzewu Cedrowe pięknie przyro-
wniwa pismo S: Iustus vt palma florebit, sicut Cedrus Libani multiplicabitur Psal 91
Sprawiedliwy iako Palma zakwitnie, iako Cedr Libański będzie rozmno-
żony. Y z tey miary cos niedoskonałe z podobieństwa tey doskonałości
w nas wszystkich wyrozumiewać możemy. Zaleca Pan Pana S: Quid existis
in desertum videre? Arundinem vento agitatam! Cocie wyszli na puszczą wi-
dziec? trzcinę od wiatru chwieiącą się, abyśmy poznali ze Człek bez łaski
Bozey, nie iako Cedr Libański ale iako trzcina od kazdego wiatru zawsze wno-
szony bywa y dla czegosz starzy nieszczęscia nasze y wielką nieustawiczność

takowy

tak wystawiali: malowali Człeka, ktory w iedney ręce trzcinę według Trybulasz
albo Kadzielnik a w piersiach ie° miecz utkniony. dawali przez to znać że ży-
cie ludzkie niestateczne iest iako rozga cienka albo trzcina: Kadzielnik z wę-
glu wyrazony rzecz temy ktoremy to obciemi bywamy pospołowie, y miecz zgu-
bę naszę ktorą giniemy prętko wystawia: Day Boże przecię żeby wydziec tak
swiątobliwe, ktoryby był wonią wdzięczną przed Panem Bogiem sprawami
Gen swemi, żeby mu rzeczono: Respexit Dñus ad Abel et munera eius Weyrzał
Pan na Abla y ofiarę ie°. Więc y Prorok Panski Izaiasz, niedaleko z dami się
od nagany gorskey Conditiey y życia nasze°. Ungulae equorum eius ut silex
et rota eius, quasi impetus tempestatis Kopyta koni ie° iako krzemien a koła
Isai: 5 ie° iako nawalność niepogody. P: Boga to nasze° porządz y wspaniałość ogła-
sza Prorok, iednak Iakub Apostoł w Kanonice swoiey od ięzyka skąd
narodzenia nasze° iako na kole iakym wystawia Lingua constituitur in
membris nris, quae maculat totũ corpus, et inflammat rotã nativitatis nrã
Ięzyk bywa postanowiony w Członkach naszych, ktory splugawia wszystko
ciało y zapala koło narodzenia nasze°. Na kole swoim odpoczywa Bog
ale to koło bywa iako szturm wichru potężne°. Od Mathematykow wiemy
ze niebiosa niektore w ustawicznym obrocie, a niektore gdzie Bog sam
odpoczywa z swiętemi bez zadne° obrotu iest. Iesly się iednak rachuiemy
kto siedział na kole Boskym, y iako mu się tam powiodło y to po mamy,
ze iako od iezdzca potężne° zwalony iest, y iako od wichru iakie° gwałt-
towne° pozarty iest: tam się to obracał Lucifer pierwszy Anioł, z razu obrot
piękny y szczęsny: ale potym upadek straszny y wielkie° za lugodny De-
tracta est usq ad inferos superbia tua, strącona iest aż do piekła pycha twoia
Nastepuie nasze koło fortuny, ktore zda się z razu piękne y fortunne ale od-
mienne: żaden się nanim piękni nie obracał w sprawiedliwości swoiey iako
Iob niewinny, a przecie szkaradnie spadł z nie° gdy mowi załośnie: Quis
mihi tribuat ut ambulem iuxta dies pristinos, quibus Deus custodiebat me
quando splendebat lucerna eius: super caput meum, et quando secreto e-
rat in tabernaculo meo, pater eram pauperum nunc autem proiectus sum ob

ostris.

omnibus. Ktoby mi dał abym chodził wedle dni dawnich, ktorych mnie Bog strzegł, kiedy swieciła pochodnia ie° nad głową moią y kiedy Bog był ostaiemnie w poszybytku moim, byłem oycem ubogich, a teraz iestem porzucony od wszystkich. Tego koła fortuny zazył Sysara wielky Hetman Krola Chananeyskie°, ktory uchodząc z woyny wstąpił do niewiasty na imie Jachel, u ktorey wszelakie° dobrodzieystwa zazywszy potym sromotnie poległ. Następnie koło cnoty zradu bardzo przykre, lecz po smierci bardzo słodkie y uciesne. Na takowym był Pan nasz ktory od niewdzięcznych Zydow wielkie obelzenia cierpiał, ktoremu mowiono Daemonium habes Samaritanus es. Dyabelstwo masz, Samarytanem iestes, Atoli to wszystko powrociło Panu doskonałosc chwały y splendor wielky. Seneca napisał (iest Księge, de Vita beata cnotliwe° y na kole ie.° tak tam wystawia; Virtutem inuenies pro muro stante, puluerulentam coloratā callosas habentem manus Cnotę naydziesz za mur stoiącą przykurzoną farbistą maiącą ręce zrobione daiąc znac, ze pozor nieprzyiemney cnoty, nie wiele ma splendorow u swiata, atoli y tym może się kontentowac ze ozdoba iey wewnętrzna wzaiem znagrodą nie zginie. Jasnie Wielmozny Senator nasz ktory się dzis znamy zostaie nie taką cnotę zostawił zycia swe° aby się gorskie bieg zycia ie° mianowac miał: lata albowiem znaczne przeposzedł wszy, tak się stawił ze ninczym nayarny wieku iego postempki nie odniosą iezli się porodzą uczonych sprawiedliwe° iako drzewo Cedrowe wolą naidę nienaruszenie, ktory oddaie co komu przynależy Isidorus in lib. Æthim. Justus dicitur qui ius custodit Sprawiedliwym tego zowią ktory prawa przestrzega. Philosoph zas lib: z Ethicor. Cap:4. Trzech rzeczy po sprawiedliwym y cnotliwym potrzebuie to iest Operetur sciens, operetur eligens propter debitum finem A potym operetur immobiliter. Wumieięstwie wszystkiey trzeci wstrzemięzliwosci y ustawicznosci Senatora poznac: Umieiętnosc w naszym JMP. sądeckim z młodosci z powagą wielką była, bo umiał prawa strzedz oddawszy co Boze° Bogu swiadkiem ie° nabozenstwa w ktorym nie ustawał słuzic Panu Bogu twoiemu tak z spowiedziach częstych, iako y w poszczowaniu

Seneca

Isidor: Lib: I Cap: 9.

waniu przenaświętszego sacramentu, światłem y mury Kościoła Włocławskiego, które aby w wiecznemy czasy kwitnęła chwała Boża, wystawił y ozdobił y lubo dosić odządztwa wydziemy gdyby mu iednak śmierć nie zagrodziła znaczniejby był przysługę Bogu swemu uczynił.
Zatrzyma to go by to koło fortuny. Na cnotę albowiem y cnotę ratsząc królowie Polscy posadzili go w Senacie postępować wedle radej zdrowey wejdzie godności Senatorskiey. A iako umieiętność iego na to była, aby był pozyteczny tak iumpt y koszt iego na to był uczynił. Przyiarzywatem się Herbem iego wydzę o łomiendzyka, Lwią głową płomieniem pałaiącą: chcą mnie nauczyć y przodkowie iego y on sam, że iako lew po kożny strasny wietom iest, tak nam JMMPP. Lanckorońscy ogniszło się stawiaią y za Koniuł Boży, y za Rzeczpospolitą wedym ich niewyda tu nasz Pan Kasztelan Sądecki Rozmowność y ustawiczność wiadoma iest straciej na seymach y seymikach: gdzie zdrową radę gdyby znać z tego wspomniać y wolności kościelne obronione były. Tego Lwa pałaiącego gdy mam pochwalić y wam wszystkim zalecić, przypomniałbym Ecclesiastica
Ecles: 17 Deus creauit de terra hominem et secundum imaginem suam fecit illum iterum conuertit illum in ipsam Bóg stworzył z ziemie człeka, a według wyobrażenia uczynił go y powtóre obrócił go ku temuż wyobrażeniu Pana Boga to nasze Lwem bydź straszliwym nieprzyiacielowi Leo rugiet et quis non timebit. Lew zaryknie, a któż się nie ulęknie. Za wyobrażenia uczynił senatora tego zacnego, a opatrzywszy przy ponadze senatorskiej umieiętnością y dzielnością wielką, prawie w każdym akcie y poważne uczynił. Na tym kole cnoty ztąd potęgą y siłą Lwa nieustraszony animuszu depce zawsze przeszkody cnoty y one za nic poczytywa Plutarch zaleca męża cnotami ozdobionego y nigdy nie ustraszonego. Admirator virtutis non horret Aristidis exilium, Socratis paupertatem, nec Phocionis condemnationem. Rozmowny o tym senatorze zacnym że w nim cnota gniazdo swoie miawszy w przyiaźni tym go y nieustraszonym na wszystkie trudy y prace uczyniła. Żywot gorzki

mo

może Salomon mądry mianować mianuię ia dziś czas przeszłozy wysłu-
gaś oyczyznie ~~naszey~~ pracowita zabawą, ale s słodką cemu z oy-
czyznie naszey mila. Nienaganione życie wysługaś y byczyznie
naszey z wszystkiemi gdaes, leszgali smierc koze nam mianować
abo gorszą? Wspomnię ywrwod niektore mieysca. Poległ Abner Hetmā
Dawidow Ustona powiada: Omnis Israel perturbatus ē Wszytek lud 2 Reg 4
Israelsky się ztrwożył. Baana y Rechab w łożu swym w domu niewinnie Mi-
fiboszeta, okrutnie zabili: rozumieiąc że przyiemną usługą tym Dawidowi prze-
chwalaią się przed nim: na co Dawid tak im odpowiedział: Żywie Pan
ktory wyrwał duszę moię ze wszego ucisku, iz onego ktory mi był powiedział
y rzekł: Umarł Saul, ktory mniemał że mi dobrą nowinę przynosi, poy-
małem y zabiłem go w Siceleg, ktoremu było trzeba dać zapłatę za
poselstwo. Jakosz daleko więcey teraz, gdy ludzie niezbożni zabili
męża niewinnego w domu iego na łozku iego, nie miałbym szukać krwie iego
z reky waszey a zgładzić was z ziemie? I przykazał Dawid sługą
swoym y pozabiiali ie. Abner dzielny Hetman zatrwożył smiercią
lud Israelski: Dawid poświęcone mężo boistwo smiercią karze? Także
ia mam chwalić smierc Ktora dzielne potrzebne pana bierze od nas
żaniąc Dawidow Dekret na taką okrutnicę, iako nad Saulem, tak nad
naszym Senatorem dzieiszym kazałbym płakać. Filiæ Israel super 2 Reg 1
Saul flete, qui vestiebat vos coccino in delicijs qui præbebat ornamenta
aurea cultui vestro Corki Israelskie nad Saulem płaczcie, ktory odzie-
wał was w karmazin wroskoszach, ktory dodawał strojow złotych
ku ozdobie waszey. Niech rzewno lamentuią na smierc wszyscy ktorzy
znali naszego Senatora JMP Samuela Lanckorońskie ktorego smierc bez
respectu na dalsze wygody zniosła zodła na szych, strawiła głowę
iego ktora oddawała zdrową radę Oyczyznie, wykręwała rece iego ktore
iałmużny hoyne Klasztorom y szpitalom dawały: zatkała uszy iego ktore
zawsze uwagi sierot ubogich słuchały zniosła serce, ktore pałało milo-
ścią Boską y bliźnie Zamknęła na koniec w tey załosney trunnie

Cyca

Oyca oyczyzny. Ganilzym okrucienstwo, ale mi Eusebiadesmie dopusz-
cza, ktory dobrze tuszy, oczy smierci Bogoboyznemu Timenti Dnum
bene erit in extremis: et in die defunctionis sua benedicetur. Ro-
zni roznie vmieraią, boy smierc nie iednaka zlemu y dobremu.
Zywego napirwod vmarle smiło wydziec, z pierwotku onych ktorych sie
zywie wymnieniaią Beati qui in Dno moriuntur Błogosławieni kto-
Apoc 14
rzy w Panu vmieraią A pewnie to tych ktorzy zadze y zmysły swoie
vmartwiwszy, obumarszy swiatu, Bogu zyią o takich Apostoł mo-
wi Mortui estis et vita vra abscondita e in Xto. Vmarliscie, a
zywot wasz zakryty iest w Chrystusie. Więc y Balaam zlorzeczące
ludowy Bozemu przyszłe rzeczy opowiadaiąc, zyczy sobie vmrzec
Num 23
mienią sprawiedliwych. Moriatur anima mea morte iustorum Niech
vmrze dusza moia smiercią sprawiedliwych. Vmarł Paweł s. ale oraz
zię Bogu swemu mowiąc Viuo ego iam non ego sed viuit in me Chry-
Ad Gal 2
Zie ia iusz nie ia ale we mnie zyie Chry. Nie ganimy tey smierci ktora
iest y ludzi sprawiedliwych, y laskawie w swiątobliwosci znosi nieprawo-
sci człeka. Iest smierc o ktorey iednemu napisano Nomen habes qd viuas
Apoc 3
et tu es mortuus Imię masz zes zyw a tys vmarł Nieszczesliwa takowa
smierc z tey miary ze grzechowa: Anima quæ peccauerit ipsa morietur
Dusza ktora zgrzeszy sama vmrze. A iako trucizna rany wiele innych
kym nie vczyniwszy zabiia człeka: tak grzech smiertelny na duszy
zakradszy się, lubo zdrowe na ciele, vmarle iednak na duszy czyni
Iest smierc zapłatą długu przyrodzonego, ktory mądrzy te paracyą
albo tesz przywilią nazywaią. Ta zemnie omilnie nas zastawa ze nie-
podobnie duszę naszę zciałem rozdziela: coz za dziw. ze sobie nagrob-
9 [?] 16
bek takowy napisać musiemy Solum mihi superest sepulchrum
Tylko mi grobu nie dostaie. Na koniec czartowska y wiecznemu potę-
pieniu skazanym smierc iako cięzka iest do wspomnienia, pewnie Sa-
mon niechwali smierci potępienia wiecznie, ale się na nie wzdryga.

O mors quam amara memoria tua, O śmierć iakoś ię gorsko wspomniec | Eccles 41.
I takowey Dawid powiedział Mors peccatoru pessima Smierć grzesznych | Psal 33
nay gorsza. Krotki nam śmierć Wiel: P: Sądeckiego ale nie narzekay-
my, bo umarł śmiercią sprawiedliwych, nie każe nam desperować
S. Hryzostom S: Homil 64 super Matt In morte iucunda bene acta | Hryzostom Homil 64 sup Matt.
vitæ memoria quasi tranquillitas post tempestatem; sed quando si-
cut insensati vitam agimus in discedendo ex hac vita procul dubio
adest conturbata anima. Kiedy Człek umiera sprawiedliwy wy-
chodzi z szturmow nawałnosci, a zły zaś idzie na wieczny sztur-
my ustawiczne y trwogi. Podobieństwo złe y dobrze umieraiące
dway więzniowie w iednym więzieniu, z ktorych iednemu śmierć sędzia
nagotował, drugie umyślit wyzwolić, zaczym temu wesele tamte-
mu smutek powstawa. Nie tak, cyt nasz P: Sądecky ale z Chryzosto-
mem umierał zawsze y starał się zeby życie iego zamknione w
Chrystusie było. Na coż ganic rozstanie iego z tym światem mizernym. Anto-
nin święty Arcybiskup Florenski Zakonu Dominika S: między wspa-
niałemy przymiotamy dostał titulu ze był Antoninus consiliorum
na ziazdach y granicach y wrozmaitych trudnosciach: Nasz P. Sąn-
decki Samuel Consiliorum, poniewaz y teraz z przyiacielskey sprawy
do domu powracaiąc się, w domu Przyiacielskim chudzcziny rozstał
się z tym światem mizernym a iako zyiąc umiał służic Przyiacielo-
wi tak mu też Bog oddał przyiacioły takowe, ktorzy lubo doczesną
usługą dostatecznie go ukontentowali; ale co więcey do poratowania
duszę iego nie omieszkanie Kapłana przysposobili, przed ktorym dostate-
cznie z skruchą wielką ospowiedziwszy się z grzechów swoich, zamknął
kres żywota swego Niech naystarszy Salomonie smakuie więcey śmierć niz
żywot nasze sprawiedliwego y pobożnego Senattora, ale więcey się cieszę z
comparaciia życia z śmiercią iego nie bardzo iest inter extrema, z tey
miary, ze smakować musi kazdy przepędzone lata iego, miło y mnie

śmierć

 smierc ie° iako dobrego y nabożne° Katholika wspominai.
Naturalistowie skondenie łabęcia wspominaią ze wesolo schodząc spiwa
tak mniemam urodzonemij ze stodyez wrodzona ktora się ze krwią ro-
zeszła iako do kanali do serca się zbiera, y ta wesele wrodzone zmelo-
dya sprawuie wsprawiedliwym czleku, vczynky wdzięczne są y stodij
czij pełne. A iz przij rozstaniu iako do kanalu iakie° idą opera
illorum sequuntur illos. zpociechą pewnie y smierc znosi ieś z tego swia-
ta y padołu opłakane°. Wielbię Pana mne° za to ze dobrą smiercią
sprawiedliwym placi, bo tuż milosierdzie y nagroda powinna do-
chodzi wiernych Panskich.
Dwa exces̄ij pamiętam na początku swiata. Adamowe nieposłuszen-
stwo y Kaimowe Bratobojstwo. obiema nagrodzono smiercią temu
od Brata zadaną, gdij niewinność smiercią y okrucienstwem Kaima
skonczij. A nie posłuszenstwo pierwsze° Oyca dekretem smierci. Morte
morieris nieomilna ze w dekrecie Adamowijm, miłosierdzie Boskie przij-
miot pierwszij. A w Ablu niewinnym nagrodą smierc zostawa. Abowiem
y Manasseo gdij rzewno płacze, to od Boga słijszij. Quoniam flevisti coram
me, ego quoq exaudivi te iam enim colligam te ad Patres tuos. A z Dawi-
dem takbij ię nagrodę wijstawic Cum dederit dilectis suis somnum ecce
haereditas Dni. filij merces fructus ventris. Konidę mowę moię y obracu-
ią do was na ten Akt załosny zgromadzonijch, przeijaciele się
iako zij takoj vmar† nasz JWP. Samuel Lanckoronski Senator Pol-
ski, wspomniałbijm na pozegnaniu Aegijptzany, ktorzij na wschod
słonca y zachod stawiali Ołtarze pewne. Na wschod słonca był Ołtarz
zijwota Ara vitae gdzie malowali Bogow swoijch. trzijmaiąc pochodnię
w prawej ręce. Na zachod zaś stawiali Aram mortis, gdzie Bogowie ią
trzijmali w prawej ręce wagi: lubo przijkład Poganski ale zijciu y smier-
ci naszej Chrzesciansky bardzo przijsposobiony, gdij bowiem przijstąpisz
do pierwsze° Ołtarza, więc się urodzisz, masz Boga z palaiącą po-

chodnią ktorą swieci nad sercem twoim co milujesz, nad ięzykiem co mowisz, nad ręka(mi) co robisz, ten oltarz gdy przeminiesz, nastąpi Oltarz smierci gdzie Bog y Swiat przez twoy kazec(?) w(?) się na wagę: Pone te in statera redde rationem villicationis tuæ Poloz się na szaly a oddaj rachunek włodarstwa twe(go). Nie dowazyly sprawiedliwosci nasza, o iako surowy decret padnie ieslibij na tey wadze co niedostawało naszemu P: Sędeckiem(u), przyszło by pronie, aby zniewinny męki twoiey dołozyc: iednak tym czasem wspomniawszy na to ze zycie ie(g)o y posmiertki mialy pochodnią nad sobą, ktora y Bogu y ludziom sprawy iego oglaszala: zastanawia się y trochę rozmawia z Twoiemi poszyla mię do ciebie naprzod kochana Małzonko ie(g)o zegnaiąc cię, a prosząc, abys mu serca odpusciła wszystkie niedoskonalosci ie(g)o, a odpusciwszy, nigdy nieprzestała ratowac duszę ie(g)o ialmuznami swiętemi, gdysz tu wiele mozesz przysługi sobie v Tymze przed Maiestatem Bozym.

32)
Scire debes bone vir, ad nemo latebit illustrissimis illum ac perungi tem oculum, ne quidem si in occultissimis penetrabus aliquid paris. A pesta en (?) nuda a po... ... quantum operta esse videantur. Isidor. Pelusi lib 4 Epist ...

Do was potomstwo zacne mowi zegnaiąc was abyscie go iako rodziciela y Dobrodzeia przed Panem Bogiem ratowali, a obraz przysługi ie(g)o y spraw dzielnych na sobie nosili Kosciola y Wiary swiętey nigdy nie odstępuiąc obroną y pomocą Rzeczypospo: we wszystkim tęskocie zegnay was Pokrewnych swoich zacną Familią Lanckoronskich, a ze się nie wyrodził z przodkow swoich niechay ztąd rosnie niesmiertelna slawa iemu y zacnemu domowy waszemu a od was odwrócą Jemu Na koniec wszystkich zgromadzonych ... prosiące, wszystko y prosi, abyscie wzaiem z nim stanęli teraz przed straszliwym Oltarzem Maiestatu ie(g)o S: ieslisię nie doni... stalo tam sprawiedliwosci Panskiey nam Was, nam pomogli zebrac y mowic Requiem æternam dona ei Dne et lux perpetua luceat ei, AMEN



322

Ae Ni

Ra ri vo

Ri Ro

Ae mi
Ra Re

Ri ro vi

Ra Re Ri Ro Ru

Ra Re Ri Ro Ru

Ra be bi ro bu ema me

Carimierus

Jan Ca Cazmicrus

Leonus Rex

incitat, dum quis sui memoriam futuris seculis se relicturũ cogitat.
A że większa iest każde° pamiątka wrodzaiu naszym przy zęym po nas kiedy ia kto życzliwym piorem zaleci, niżeli kiedy ie nieme kamienia y struktury wspaniałe wymiatczaią, a wsz... wymowne osta ... enim y żywania dzeniom naszym in funere opowiadaią. Parum sic quidem proderit res maximas gerere si scriptore, cuius illæ calamo etiam ... ore celebratæ, sunt illustrentur, careant. Dla tego z wielkie° Biskupa naszę° wielkie y w Kościele Bożym y w Rzeczypospolitej uważaiąc, nie dosić iest, aby przy pogrzebie tylko były od wszytych krasomowców chwalone; ale tego trzeba bardzo, żeby y potomnym czasom były ... nauczonym zalecone. Unde enim oritur posteri cupiditas imitan...

Łubo tedy sera Annaliũ commendatio, pewię tych dla Oyczyzny trudów ... nigdy nie zamilczy, jednakże aby y w Kościele ...skim hoboszkoni ie° pamiątka nie gasnęła, to czego m był świadom ... czę° ... mei MMPP: świadkami iesteście w tym prostym kazaniu moim krotko namieniłem, wolitiorem scribendi campũ, mędrszym ... y świadomszym żywota ie° domownikom zostawuiąc.
Przebymi kto nie zawiśny (gdyż żaden człek bez przyiaciela y nieprzyiaciela nie najduie się) ociecowne° czę° nie zarzucił ... MM ... P.P: iako exekutorom ostatniej woli nieboszczykowskiej y obrońcom reputatiey ie°, ten moy script ubogy offiaruię y oddać ... oddaie. Unizenie tiosząc ... Jaśnie Oświeconym ... Arcybiskupie ... Primate et Regni primũ principem, aby mię WM: moj MP: nam ... nieboszczykowskie° pod miłościwą protekcyą swą przyiąć raczył y ... MP: exekutorom zalecić raczył, zasługę swoie° uniżone° znać racz ... niżky moy poklon ... moiemu Miłościwemu Panu y Patronowi ... iąc na tey nowey godności omnia fausta et ... ma... Celsi... także ... moich M MPP: ... et indignus apud Deũ Exorator. Simon Starowolski Cant. Cra...

Ir... lib. 2 cap. 18.

Paulus Ma... Lib. 11 Ep...

Fuit magnus securum nomen ... tales ...

Widi tez z ... Rzymianie, ... Chrzesciianie ... wielkimi ... nili iz ... Oyczyznie, ... ze ich zwali Wielkimi: albo to z miast ktorzy wodziele Rycerskim wielkosc mestwa swe° pokazal; albo tysz wielkosc madrosci w radzeniu ... ... Tak o tym °Plutarchus daie swiadectwo Romanorum priscos non solum qui praeclara confecerunt bella sed eos etiam, qui temporibus consilio virtutibusq; decorarunt, Magni cognomento saepe exornasse cernimus. Zkad naprzod Waleriusa onego nazwali wielkim, ktory to pan stwo zaburzone naprzeciwko ... lachcie y Senatowi madra rada swa ia uspokoil. Potym Fabium Rullum qui ... quorsam ex libertis genitos e senatu amovit. Potym Pompeiusza y innych ktory mieczem panstwo Rzymskie na rozne czesci swiata rozsiewali, ... iak o tym mamie w Historiach wszelkich.

Lecz y Kosciol s: Katholicki, niechciac sie od tak chwalebne° z ... iu pokazowac ... z nim, mezow tych ktorzy albo cudowna swiatobliwoscia, albo tesz wysoka nauka Chrzescianstwu wszystkiemu sprzeciwili, wielkiemi ... dzis dzien nazywa, y na wieczna ich ozdobe a nam na przyklad Magni cognomen apponit. Y tak miedzy Swietymi kosciolnych zowiemy Gregorium magnum pierwszego° imienia Papieza Rzymskie°. Basilium magnu Biskupa Cezaryiskiego Antoninu magnu Pustelnika Egipskie°. Cassianu magnu Zakonnika Reguly S: Benedykta, Albertu magnu ... Zakonu Dominikenskie° ... y innych wielu barzo ktorzy ... znoscia z ... a bo pismy swoiemi y opowiadaniem Euangelii ... Kosciol Panski zacni ... ozdobili.

Miedzy ktoremi mozemi (e, s) iusznie policzyc y te° wiez ... Pasterza nasze°, na ktorego teraz cialo patrzymy, wielkie° ... Biskupa te° ... zacnej ... Krakowskiej X Iakuba Zadzika ... wielkie° ... Rzeczyp: ... Senatora ktory do innych przymiotow swoie

-ca S. Piotra danych iz był z wejrzenia Bożie, na krie Sukcesem nazwany Fuit magnus secundum nomen suū. A że był w sukcessiej urzędu Apostol- Eccles 46
skie° wosadzony tu na Kathedrze Stanisława Ste°. gdzie tak wiele ludzi za- myślę y swiątobliwych siedziało, Fuit maximus in salutem electorū Dei tak iako niegdy Jesus Naue po Mojżeszu wyzwolności Prorockiey, starając się o zbawienie dusz sobie powierzonych, według powinnosci y obowiązku te° zbawiennego imienia JESVS, y przewożąc ie do one° portu Szczęśliwosci nieskonczoney wtey nawie Kosciołaskie°: mając sam za herb Nawę Poskąktorą po Staropolsku Korabiem zowiemy y będąc wnim gotowym Expugnare insurgentes hostes, vt consequeretur hæreditatem Israel. Aby zwiciężywszy na tym swiecie iako na morzu iakym wszystkie rozbojniki duszne y cielesne mógł dostinąć znami dziedzictwa wkrólestwie niebieskim, gdzie y Patronie° S. y Apostoł Jacobus maior z pokolenia smiełośkie° przemieszkiwa za decretem Zbawicielowim urzęsłowa na wszystkie wierne swoie wydanym. Cui fecerit et docuerit, hic magnus Matth. 5
vocabitur in Regno Cælorum

Na dzisieyszym tedy kazaniu Laskom wszym pokażę, iako Biskup nasz zmaly był wielkim y w kosciele y w Rzeczypospolitey; nie tylko zmądrey porady, y nauky swoiey ale też y zuczynkow swiątobliwych y wielkich niesmiertelney pamięci. Siquidem virtutum eius gratia non sermonibus exponenda ē, sed operibus comprobanda S. Maxi. Hom. 3 qua est sec de S. Eusebio Vercellensi.

Znezacni nasz Historik Polski Martinus Cromerus Biskup Warminski mając na wzgłębie swiątobliwe° Krola Zygmunta I. wszystkie cnoty y sprawie Krolewskie rostemki ie°, tych słow do wszystkich tynow przez zaziwa Mamoni virorum et excellenti virtute præditorum laudes celebrare apprime vtile ē, vitæ hominū et necessarium; vt et illis, quoad fieri potest, pro meritis suis gratia referatur, et cæteri habeant unde virtutis et laudis exempla petant et quo ad bene merendū de suis incitentur. Ba... to, powiada, iest rzecz potrzebna ludzi wielkich w Kosciele Bozym y Oyczyznie pismy mądremy wychwalać, bo tak y Martin Cromer in Orat. fueb: Sigis 1.

onym za ich prace y odwagi wielkie wdzięczności pokazuiemy, towarzysza ich dnegiemy daiemy pobudkę do podobnych cnot y naśladowania przodkow swoich. A co większa, pamiątkę ich podaiemy potomnym wiekom, aby wiedziano iakiemy kto cnotamy zarabiał sobie na sławę tu na świecie y na nieśmiertelną Koronę u Pana Boga.
Przetoż y Biskupa naszego nieśmiertelney pamięci godnego X.[a] Jakuba Zadzika Wielkiego niegdy Sekretarza, Wielkiego potym Kanclerza, a na koniec Wielkiey Oyczyzny Senatora, mądre, wysokie y godne postempki na przykład potomnym czasom, słusznie bardzo wysławiać mamy. Cui gubernaculum fidei viriliter tenens anchoram spei tranquilla iam in statione composuit, et plenam caelestibus divitijs et aeternis mercibus navem optato in littore collocavit. Ktory urodziwszy się w wierze świętey Katholickiey y dotrzymawszy iey mężnym sercem aż do ostatniego skonu nadzieię obiecaney od zbawiciela nagrody wiernemu robotnikowi, wszechmocności wiekuistey dostąpił, zawiozszy tam pełen swoy korab cnot świętobliwych y zasług godnych wiekuistey korony.

S. Max: Hom 59 … 2 de S. Eusebio

Zaszłe bowiem były wszystkiemi cnotami P. Bogobojarza ktorych na wyższe godności wystania, Et illas ab eis virtutes requirit, quae maxime ad multorum salutem procurandam necessariae sunt atque utiles.
A że każda cnota tym wdzięcznieysza bywa im się w zacnieyszym domu znayduie, tedy tez y Przewielebnemu Biskupowi naszemu wielką pomocą na każdym placu było to zacne urodzenie iego, że się urodził w domu Korabitow nie tylko w Sieradzkim Woiewodztwie, albo Koronie naszey Polskiey, ale we wszystkim prawie Chrześciańskim zawołanym. Za dowod czego gdy sobie wspomniemy na przezacnego one Primasa Oyczyzny naszey Jana Łaskiego Arcybiskupa Gnieźnieńskiego y na niektorych Olbrachta Woiewodow Sieradzkich, Hieronima, Stanisława y … Urzędnikow Ziemskich tegoż … Także y na innych wielu Senatorow y Urzędnikow Ziemskich tegoż herbu Korab zażywaiących, ktorych to śmiele powiedzieć możemy … wiki … herbarze nasze wspominaią, iż omnes isti in generationibus

… dat esse dat … qua … Joan Chrysost. Hom 15 in Matth. … medium.

gentis suæ gloriam adepti sunt et in diebus suis habentur in laudibus.
Et nomen eorū vivit in generationem et generationem
A bowiem bydz Xiadzicem zrodzenia iest to bydz wielkim Ieteke nie tyl-
ko u nas w Polszcze ale tez w wszystkim swiecie. Tak y o Jobie S: pis-
mo S:te: mowi, iako siedmdziesiąt tłumaczow wykładaią, Erat ille no-
bilis inter eos qui a solis ortu. A zas vulgata editio tak ma, Erat ille vir
magnus inter oēs orientales. Był powiada Job S: zacnym Xiadzicem
y przednym miedzy wszystkiemy ludzmy we wschodnich kraiach, aze
iednym słowem rzekę wielkym Ietekiem. Czemuz? Odpowiada Didymus
S: dla tego prawi iz szedł z pokolenia Abrahamowe. Genere clarus inter
oēs prædicatur quoniam secundū carnem ex Abrahamo ducebat originem.
... y naszeo Biskupa zmarłego patrzac na ie wysokie cnotuy wysoką godnosc
... zrodzenia y Xiaz[e]cki[e]o stanu pochwalic mozemy a zwłaszcza te-
... nec laudantem adulatio movet, nec laudatū tenet elatio. Ale owsz-
em iz wszystkim do wysokey godnosci pnącym się, swieza zdąd pobud-
ka ... y przykład znamienity bardzo. Poniewaz cnemi postepo-
kami ... tak we wszystkiey Oyczyznie prawie wiek swoy y lata
przepędził, ut generis sui claritatem incomparabili ... superaret,
et acceptam a maioribus lucem ita novo virtutis splendore cummulas-
set ... etiamsi nobilissima familia decora non protulisset, summa ipse
... genti suæ ornamenta ee potuisset.
... pochwalic mozemy Przewielebne Biskupa naszeo z głembokiey nau-
ki ... uswiatczoney w bozkym prawie swieckym y duchownym umieietnos
... przeciesmy się na sądach Kanclerskich, Relaciynych, Seymowych,
... y przy stole iego nasłuchali, gdy o rozmaitych materiach
... biegłymy w naukach roznych rzeczą nie bardzo discurowat.
... sentencie swoie rozmaitemy Authorami comprobowat, taki recen-
...ia; et tanto cum rigore animi; iakoby ze teraz dopiero w ...
... czytat. Nie darmo tedy Andreas laureā w Paryzu był czes-
... kiedy sie uczył bo nie tylko nam polakom był czesią y chwałem

Didymus Cat[ena] ... Job Cap: 1.

S. Max[imus] ... de S: Euseb...

Andr. Ne... in hyn L... rea:

[illegible] [illegible] mądrości [illegible] [illegible] Akademia [illegible]
[illegible] [illegible] się z niego iż tak wielk[illegible]
[illegible] z ich [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] jako na Seymach wszystka Korona cum attenti-
one insolita iego sententiey słuchywała, jako poselska izba y Senat
wszystek powszechnie z niego ressie swoie miewali, jako słuchali
rady zdrowey Oyczyznie od nie[go]. Pamiętamy jako na Seymikach
qui publicum bonum amabant do niego jako do Oyca po porady [illegible]
chodzili, jako sami Naiaśnieyszy Krolowie nasi w każdy [illegible]
[illegible] [illegible] albo listownie [illegible] dokładali, jako wszyscy [illegible]
[illegible] in Republica tak z Korony jako y z wielkie[go] X[ię]stwa Litewskie[go]
na każdym walnym ziezdzie ab ore illius pendebant
Przeto poki Polska będzie Wielkie[go] Biskupa naszego imię
nie zaginie Non recedet memoria eius mowi Ecclesiasticus et nomen

Ec 39 eius requiretur a generatione in generationem
Będzie wspominać Zawsze, kiedy trudności iaka na Rzeczpospolitą przypa-
dnie; będą wzdychać ma[jętno]ści iey, kiedy zdrowey rady Oyczyznie
nie będzie stawało. Ktorzem teraz [illegible]
[illegible] quod Deus avertat, nie będzie stawało. [illegible] [illegible]
[illegible] więcej niżeli z mądrości wiele radni do swego pożytku
trzeba, bardzey niżeli z mądrości [illegible] [illegible]
niżeli do całości Rzeczypospolitey.
Huius mundi sapientia e[st] cor machinationibus tegere, sensum verbis ve-
[lare], quae falsa sunt vera ostendere, quae vera sunt falsa demonstrare
Nie tak nasz Przewielebny Biskup czynił y nie na to [illegible]
od Pana Boga y nauki zażywał, aby miał w niey być ciężki komu
Oyczyznie, albo [illegible] prawa y porządek Rzeczypospolitey
odmieniać [illegible] na się [illegible], a tym z kontemptem y [illegible]
[illegible] [illegible] pokazował. Ale na to mądrości osobliwey
Boga y nauki zażywał aby był [illegible] pro sua eruditione et authoritate

missam in Regno [illegible] [illegible]am, proiectam aequitatem, oppressam veritatem, afflictam Ecclae dignitatem, adversus contem[illegible] licentiam, iniuriam, mendacium, violentiam, quotidie magis ac magis tueri. Janisl: Kescius Epist: 18.

I dlatego z cudzey ziemie wroiwszy się y swoie nauki odprawiwszy do dworu się zaraz udał, y przy wielkych niegdy w Oyczyźnie naszey Pieczętarzach Macieiu Pstrokonskim y Wawrzyncu Gembickym, czas niemały bawiąc się, ingenij sui specimen tanquam in theatro aliquo Patria universa pokazał. Za czym y Prałaturami wielkiemi y sekretarią wielką od ś. pamięci Krola Zygmunta 3: był ozdobiony. Na ktorym urzędzie iako się przez lat [illegible]naście sprawował, iako y Panu y wszystkym obywatelom był [illegible] łatwo z tąd obaczycie, iż ieście go trzecim pieczętarzem zwali [illegible] ktory wyzey postąpił tedy z iego grzeczności, iaki by ukoiaiąc [illegible] zawiesce sobie czynili, pytaiąc się, ~~[illegible]~~ komu tesz Zadzikowa dobrze. [illegible] tedy nie tylko wielkym sekretarzem [illegible] urzędu swe ale też [illegible] człekiem w Oyczyznie dla wielkey roztropnosci y wielkych [illegible] [illegible]. Lecz ze nie tu miał mieć kres swoy Magnus ei a natura [illegible] honestatem conformatus animus eius, starał się aby był mogł [illegible] postąpicz. Debet enim vir bonus et doctus, atque ad res gerendas multis virtutibus instructus appetere, ut quam maxime prosit merenti, ut qui sciat non se sibi natum esse, sed amicis Patriaeque. Andr: Floc: lib de [illegible] cap. 1.

[illegible] Biskupstwo Chełminskie [illegible] mu. A tak tez uczynił był [illegible] Jacobus Maior, [illegible] Ch[illegible] [illegible] matkę swoię aby był mogł z Bratem swoim [illegible] siedzieć ieden na lewicy a drugi na prawicy przy boku Pańskim. Lubo to im Pan odmowił był tego, mowiąc że nie wiecie [illegible] prosicie [illegible] iednak za czasem, y nie tylko ich Apostolmi [illegible] ale tez [illegible] [illegible] kordanki swoie. Bo Janowi ś. dał siedzieć podła siebie [illegible] wieczerzy y [illegible] na piersiach swoych Boskich, a Jakubowi [illegible] [illegible] swoię na gorze Thabor.

Wymowia go ... dij ... Imperatori operis, iz nie zambicij to czynił
że się starał być przy Stołku Pańskim, ale z doskonałej Bogomiłości, iz
... Królestwa Niebieskie°, którego wszyscy pragnąć powinni
Non dicimus igitur quia recte mater petijt, sed hoc dicimus, quia non
terrena, sed caelestia illis ... optabat. Tak też o Przewielebnym Bis-
kupie naszym rzec możemy kiedy się o Sekretarią naprzód, a potym o pie-
częć starał, aby przez te stopnie do Biskupstwa y do Senatorskiej godności
mieć wstęp, gdzie wielkie są okazie do zasługi królestwa niebieskie°;
lubo y najpierw przestrzeżony ... dignitatem eximia imprimis censetur esse de Repu.
el Ecclia Dei benemerendi ratio Dla tegoż mówię my Ojco bonum desideravit, quia
non terrena sed caelestia optabat

A że ztamtąd najwyższy Stołek y zamiejsca Katedrę potym postąpił, nie
ganimy tego S. Bonaventura mówiąc: Tales magni audent, quia magni sunt
Nie ... wzdrygają się na kłopoty, że więcej dusz pasć potrzeba y więcej pod-
danych rządzić, ale na to patrzą, iz więcej tym w sobie przysługi u P. Boga
zjednają. Facilia autem ex difficillimis animi magnitudo reddit

Kiedy Augustin święty pragnął Niebieskich pokarmów zażywać, mysląc
sobie o onej Ewangeliej Homo quidam fecit caenam magnam, Alie mu powie-
dziano z nieba (resce et manducabis trzeba pierwej róść y być wielkim
trz dopiero się przypuszczą do Stołu Pańskie°. Bo tam owego drobiazgu co
to nie urośli w cnoty wielkie ale ...o zawżdy odłączni odnich, a ...
się wszystkiem sercem za światem nie przypuszczają. Haec caena dici...
gna quia magnus Dnus, idest, Deus Trinitas: quia magnus ...
servitor, idest Chrus, transiens enim ministrabit illis: quia mag...
cula, idest, gaudia aeterna: demum quia magni convivae mowi K...
Cardinalis wielcy tedy tam tylko będą przypuszczeni do Stołu P...
y doskonali w cnoty święte

Przewielebny Biskup nasz lubo nisz był wielkiem sekretarzem ...
kiem Kanclerzem potym, na Chełmińskim Biskupstwie osiadszy, wiedz...

Margin notes: ...n 32 / ...ant: ; ...ar lib 2 / ...o Gallico ; ... lib Confes. ; ... Lucae

no go iednak w Drodze z° zawolac do tego wielkie° bankietu do nieba, aby byl wrot ieszcze wiekszym wenotę swięte, na większe Biskupstwo postąpiwszy. I lubo to na Chelminskim siedząc nieposlednieyszemy kwitnął cnotami, sed in simplicitate servavit innocentiam, in sanitate concordiam, modestiam in humilitate, diligentiam in administratione, vigilantiam in adiuvandis laborantibus, misericordiam in fovendis pauperibus in defendenda veritate constantiam, in disciplina severitate censuræ. Idal przyklad z siebie gęstym wtamtey Prowinciey Heretikom pobozynie żako na Biskupa przynalezało zyiący do pobożnego życia Kaplani Diaecezey swoiey opominaiący y Koscioły ich visituiąc. Dal wizerunek Cudzoziemcom milości Chrzescianskiey y Moskwę y Szwedy do pokoiu prowadząc, y zeby się krew Chrzescianska dla ich sporu nie lała, zbyt pilnie dwakroc posłem będąc zimny zawierając. Dal przyklad skromności y powagi Stateczney wszystkim, ktory go znali tak w mowie żako y w postępowaniu, y skromnosci bez swady, nie surowosci ani na domowniki ani na poddane, albo obrażone przed sobą nie okazuiąc. Qui enim mansuetudine et modestus et misericordia, non intra se tantummodo haec recte facta concludit more sienkiewicz Chryzostom. verum in alios quoque utilitatem praeclaros hos facit effluere fontes.
Dla tegoż co pięknie S. Grzegorz Nazyanzenski na zalecenie S. Bazylia za wielkiego Biskupa nam podal Orat. Z toż się wenifikowało u naszego wielkim ... Proficiebat Salvator et aetate, et a etiam sapientia, non quod haec ... incrementum caperent. Quod enim est quod a principio perfectum erat, perfectius esse ... sed quia haec paulatim detegerentur et elucerent. Eodem modo Basilii virtutem non incrementum sed maiorem operationem accepisse arbitror ... eriam subordinante potestate. Boży gdy Naiaśnieyszy Krol nasz Pan ... po śmierci S. pamięci Brata swe° Kazimierza Biskupstwo Krakowskie ... contemplatione wziąwszy Pański mając na iego miesce in Ecclesia et ... quae clarius in Ordinibus Principum, operatur ... Dei ... większy ... exercenda virtutis ... żako ...

Dereri: in la serm 18 de Sam

Chrys. in Matt.

Basil.

Puer IESVS. crescit
Vid fol 385

... ines ... tiones montem ascendunt non vestigijs corp
... a ... olim ...

... Biskup siedząc na katedrze Chełminskiej ... nasił honory na siebie. Wielkich Monarchow oczyma obrocił był na się. Szczesliwej pamięci Krola Zigmunta 3. na ktore się dworze zchowat, y od ktorego ... od mądrego Salomona wielkich się cnot nauczył. Potym sczesliwie panuiącego nam Władisława 4. waleczne Krola, Kniaz Theodora Cara Moskiewskie Achillessa Swedskie Adolpha Gustawa, Krola Angelskie y slawne Krola teraznieysze Francuskie Ludwika 13. ktorzy wszyscy wzaiemnie pokoiu pragnąc, onemu traktowanie pakcow przez istotnie zlecali, iego wiey wierze ... za tak pracowicie zawarcie pokoiu w Prusiech y ... zawzięcie ... dalszą praca do Kolna aby był powszechny pokoy ... Chrzescianstwie zawart, iako o tym ... od roznych Krolow ... pisanych swiadczą. Etenim quia castitatis pollebat rigore, quia

Homil. 39.

abstinentia gloriabatur angustijs quia blandimentis ... levitatis, omnium civium in Deum provocavit affectum. Że się nie ... affectami ze roskoszą żadną się nie bawił ze y zbytecznych ... ... że z każdym się mile rozmowił że każdą sprawę wstrzemięźliwie ... prawił, obrocił był Pan Bog serca przerzeczonych Monarchow do nie ... wszystkich ludzi co go znali, y posadził go był na naywyższym ... aby go miłowali, aby nań wszyscy patrzyli, a uznawali ...

Magnus secundum nomen suum. Gabriel powiedział Naswiętszey Pannie o Christusie Panie Archanyoł Gabriel powiedział Naswiętszey ... Erit magnus coram Dño nie dla tego że szedł ze krwie Krola Dawida ... krwie ... wielkie Patryarchow y Prorokow, ale że miał być wielki ... czasu Boga Oyca mowię dla zasługi ktore czynił za naszą ... naturę na się ludzką przyiąwszy. Y tak to wykłada Hugo Car...

+ in ... m. Erit magnus coram Dño, quia magna est illa vitae fuit. A iż za ...

[illegible] w tem swoim [illegible] ślepo równie być wielkim y podług tu Chrystusowego, który [illegible] wielki się będzie wielkim y nowamy oz- dobiony. Erit enim Domino magnus [illegible] magnitudo [illegible]
Na[illegible] Przewielebny Biskup łub był wielkim y w kościele Bożym y w Rzeczypos: siedząc na Katedrze Chełmińskiey, lecz iednak urosł na Biskupstwie Krakowskim y nie dostąpił kresu wielkości swoiey. Który dopie- dziwszy posiadł do Posta Chrystusowe[illegible] gdzie tylko magna convivia za- siadaią, iako o nim [illegible] wyżey z Hugona Kardinała powiedzeli
Jakoż tedy wrosł do Krolestwa niebieskie[illegible] będąc na Biskupstwie Krakowskim y wstał abstinentia rei alienae, frugalitate rerum acquisitarum, liberali lar- gitione rerum propriarum, administratione iudicii diligenti, vigilis cura Eccla[illegible] [illegible] et [illegible]: atq demum patienti supportatione aegritudinis continua.
[illegible] bowiem napr[illegible] nate Katedre Krakowską nie wziął wielkiego z [illegible] pelagia złamanego od Apostolskiey Przywileiono, aby to tak wiele set chrześcianow uprzywileiowanych od [illegible] który [illegible] confirmatiey potrzebowali od nie[illegible]. Nie wziął nigdy suppli- [illegible] danego kiedy [illegible] złota albo srebra włożono, według zwy- [illegible] [illegible], ale kazał każdemu swoie złoto nazad [illegible] y tak za [illegible] u niebie ten większy [illegible] zwyczai na inszych dworach [illegible] [illegible] [illegible] bez dawnie[illegible] złote[illegible]. Ale pomniąc na one słowa [illegible] Ste[illegible]: Et munera super innocentem non accepit [illegible] [illegible] a bez wziątku żadnego [illegible] [illegible] sprawę każde[illegible] z[illegible] [illegible] kiedy kto co zawinił winę nań, na [illegible] nizeli na [illegible] [illegible] [illegible]. Bowiem [illegible] zawsze ubogiemu, a kie- [illegible] [illegible] [illegible] kazał [illegible] na który [illegible] a [illegible] ratuy [illegible] kiedy [illegible] ieden z Kapłanow [illegible] dwadzieścia czerwonych w supplice iedney, a czterdzieści [illegible] [illegible] od obwiniąnych [illegible] prosząc aby [illegible] im nakazane siedzenie w wiezy odpuszczył, nie tylko

obi [illegible] a kazawszy im odtąd tegoż mistrzem ud [illegible] w rzeczy skarał
A potym napomniawszy jako ociec łaską [illegible] do domow [illegible]
ktorzy zdaniem wszystkich [illegible] rozne więzienia godni byli.
Co się tycze pomiarkowanego życia że tak był skromny żeby Bisku-
piej godności rozpustnemi zbytkami niezmazał, tak był hojny żeby
senatorskiej godności ktorą miał primanam [illegible] stipendium niepodał.
Miał dostatki a niepokazował się z nimi jedno tam gdzie była tego
potrzeba, to iest na ziezdzie iakym publicznym y przed cudzoziem-
cami: Nie bogacił powinnych, bo wszystko co mieł miał z chleba Chry-
stusowe na vbogie fundowane: ale na naukę y na służbę każdemu
z nych łożył, aby nie zebrali, y nie udali się ad malas artes. Nie roz-
dawał pochlebcom ktorzy przy każdym dworze zwykli się bawić ale
każdemu co mu służył czasu swego [illegible] secundum mentem zupełnie zapła-
cić kazał. A tym co się mieli do nauk poczciwych lubo mu nie byli
pokrewnemi przystoynie do cudzej ziemie nakładał, skromnemi [illegible]
de nauczaiąc y przykłady daiąc tak z czasow [illegible] [illegible]
z czasow [illegible] teraźniey [illegible] niemal w trzeci kopi [illegible]
ktorzy z młodu nauczyli się rozpustnie żyć, lubo to do wielkich
[illegible] godności [illegible] niemieliby iey o czym [illegible]
wać. Z dawnieyszych zasię czasow, iż tak od wiekow w każdym państwie
[illegible] to, że gdzie było reputacią albo całość Oyczyzny, tak każdy Obywa-
tel [illegible] swoiey [illegible] maiętności swoiey [illegible]. Haec
ac magnitudo animorum in maioribus nostris fuit, ut cum in privatis re-
bus sumptibus minimo contenti, tenuissimo cultu viverent, in impe-
rio atque in publica dignitate omnia ad gloriam splendoremque revocarent.
Quaeritur enim in re domestica continentiae laus, in publica digni[tatis]
[illegible] cokolwiek z [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] na [illegible] [illegible] na [illegible]
tak [illegible] iako szpitalow [illegible] [illegible]

Hanc enim naturam non obscure omnibus indidisse cernimus, ut natali solo velit cupiatque quam maxime — Joh. Zamosc. Orat. ad Ioan. Zamosc:

Leczy za żywota jeszcze, hojnie opatrzył Bursę Jeruzalem w której mieszkał czas niemały ucząc się w sławney Akademiey Krakowskiey. Spatrzył summą znaczną potrzeby przyszłey da P. Boy kanonizaciey Kantego świętego do którego mniewał swoie osobliwe nabożenstwo. Rodzinił pensiusze we wszystkich prawie kosciolach co pierwszych w Polszcze. Fundował suknie na vbogie w szpitalach na rożnych miejscach. Wymurował Kościoł w Drużbinie Oyczyznie swoiey z apparatamy opatrzył przystoynie. Dał summę znaczną na wymurowanie Kościoła Katholickiego w Rakowie, gdzie pirwey niezbożność Arianska kwitneła. Zaczął przy się cięszkowsku kosciół murować na którego dokonczenie summę pieniężną odkazał. Dawał iałmużny za żywota hojne do klasztorów rożnych gdzie kolwiek tylko przyiachał ale tak zeby tego nikt nie wiedział, nikt niechwalił iedno sam, jędrza zżywych y vmarłych. Rozdał y po smierci summi znaczne na miejsca rożne za duszę swoię, długi wszystkie poddanym odpuścił których hojną prawie ręką czasu drogości zakładał. A że każda cnota dopiro post funera crescit, tedy tesz y iałmuzny iego teras kiedy iusz iest w grobie odezwą się między vbogiemy iako bywali kiedy — którey za … nie by…

Et eleemosinas illius enarrabit omnis Eccl[esi]a sanctorum — Eccles 31.

Nie wspomnię kosztu nie oszacowanego prawie na poprawę Biskupstwa na … kurowanie stacii żolnierskich na budowanie dworów y folwarków, na … murowanie pałaców Warszawskich y Kieckiego. Z których iedn na Rzecz… Skarbe Koronne Duchowne zapisał drugie dla ozdoby y wczasów Biskupów Krakowskich wystawił, pomniąc na onę mowę Cassyodora … — Cassiod.

… Dnus esse creditur quale eius habitaculum comprobatur. Aktorem … idem et splendorem in aedificiis ac vestimentis seruare apud omnes gentes … dicitur, excedere autem in quidem modus turpitudinis loco reputatur — Ioa. Zamoscij.

Co się tknie sądow y sprawiedliwosci czyniei naszemu tak sądzie swym
ako y w Świeckim prawie, y usilowała się go nie tylko na Dinarzi usie-
-nną cie y wszystko Koronna prawie gdzie Dekretamy y ci się nawet
kontentowali, co sprawiednie przegrawali. Bo to na oko widzieli, iż spra-
wiedliwie y uważnie bardzo rozsądził. A sapiens non odit mandata
Eccles 31 et iustitias iako Ecclesiasticus powiada chyba człek złośliwy, przewro-
tny y nie boiący się Pana Boga. Wielu iednak oycowskym napomni-
eniem swoym na drogę sprawiedliwosci więcy naprowadził a iako S.
Maximus mowi: et per longam incuriam peccati labe resolutos, et quasi
leprae contagione perfusos, castigationibus et exhortationibus expian-
Serm 79. do, Deo in se operante mundauit.
O Rzeczy pospolitey y o Kosciele Bożym iakie miał staranie stąd snadnie
każdy wybaczyć może, iż żadnego seymiku, żadnego seymu, żadnego ziazdu
publicznego nigdy nie opuszczył. A nawet y w testamencie tego swoy..
dotknął, iż dla ustawicznych zabaw Rzeczypospolitey nie miał kiedy
swoych rzeczy domowych rewidować y sporządzić; dla tego ie opitem
wiernemu szafunkowy Exekutorow Testamentu swego zlecił, aby dobrze
za iego duszę uczynili. Mogł słusznie zaczynać słow S. Ambrożego ktory
Epistola 135 o sobie pisze Ob diversas curas quas nostrae servitutis necessitas
habet vix mihi paucissimae guttae temporis stillantur, quas alijs rebus
si impendero, contra officium mihi meum facere videor.
A wsiem wzaiem o koscielnych praerogatywach y wolnosciach, iako sobie
miał pieczołowanie swiadkami są conatus iego na Seymach czynione y p...
cie dorocznych Grodow wnoszone gdy się co contra immunitates ecclesias...
to, swiatkami są Haeretycy sami ktorzy o dobra Koscielne z Plebanij prze
z nim się sądzili swiadkiem zniesienie Arianizmu Rakowskiego y sprawa
zboru Wilenskiego Kalwinska. A na koniec swiatkami są Lysty Oyca
S. samego y Kardinałow rodnych ktoremi mu po wiele kroć dziękuią
za taką żarliwość Domu Bożego, y prosząc aby po wypomnieniu chwa-
ły Bożey nie ustawał, lubo mu tu na zdrowiu schodził y prawie umie

rat

...t Hoc enim quotidianus defectus corruptionis, quid e aliud quam quaedam prolixitas mortis. Tkniaby mu woydcs slowa Pawla sw. z Corinth. 11 Praeter illa quae extrinsecus sunt instantia mea quotidiana sollicitudo omnium Ecclesiarum. Albo mogło mu na myśl przychodzić iako niekiedy S. Augustinowi, ktory wolalby był in secessu żyć, niżeli tumultuosissimas perplexitates causarum alienarum pati de negotiis saecularibus vel iudicando dirimendis, vel interueniendo praecidendis, ale tę myśl przyiąwszy słowa tegoż S. Doktora dalsze Quem tamen laborem non sine consolatione recipimus pro spe vitae aeternae ut fructum teneamus cum patientia. | S. Aug. lib. de opere Monach. 37 in ...

Dla tegoz ze Imperatorem stantem oportet mori, iako ieden mądry Cesarz swoim urzędzie powiedział, tedy też y nasz Biskup Przewielebny tak wniespokoynosci zdrowia swego na bole zadne nie uważaiąc ustawnie pracował, ne mors eum ociosum inuenisset. Y o Rzeczypospolitej na łozku leząc w Warszawie z JchMMPP. Senatorami y Pany Posłami ustawnie conferował. Y na rezydentiey mieszkaiąc, aby kazdy miał swoię miłosciwą sprawiedliwość, y w chorobie nayw iększey na łozku sądy zawsze odprawiał. A kiedy iuz przychodził czas rozstąpienia się tego z tym swiatem mizernym Verbum misit Dnus in Jacob et cecidit in Israel. Pierwsze poslał gonca P. Bogu do niego aby się gotował, chorobę nad zwyczay większą, iako po wielkiego sługę swego y tak raz upadł przewielebny nasz Patriarcha Jacob. Gdy bowiem cały ... z wielką swoią tęsknicą na sądach strawił w wieczór począł się ... mieczy zacnego Korabiu swego takze y Kościoła Bozego styr z ręku ... wypuszczał. | Isaiae 9.

... bowiem widzicie iż Kościoły podługowato budują na ksztalt Co... ... y te rozdzielenia budinku kościelnego Nauis maior et nauis minor ... ... nie zową to iest większym y mnieyszem chorem, tak tym materialnym budynkiem daią znać ludziom ... iż płynącym nam przez morze tego mizernego swiata do portu oney szczęsliwosci nie bieskiey niemasz ... bezpiecznieysze iedno Kościoł i y wiara Katholicka. Bo insze ... y wiarki w korytach dziurawych, iuz daią się przez to morze,

y tonąc iszkandy

340 stroną ... a Kościół nasz Katolicki przewozi bezpiecznie iako w okręcie iakim Ecclesia siquisem ... quae nunc militat, catholica nihil aliud est powiedział wielki Biskup Horologij Principum Author, quam navis in altum et imperiosum mare proiecta, quae quo a... ius
... 9. oppugnatur, hoc erectiore aedificatur ...

Tego tedy okrętu Kościoła S. Sternikiem naypierwszym y naypośledney-szym iest Biskup Rzymski Papież, a drudzy wszyscy Biskupi Vicarij iego, między którymi przewielebny też Biskup nasz niepo-śliednie mieysce trzymaiąc, miał nad to Okręt za herb dawny S... ków domu swego, który starzy ... nazwali Korabiem y był między herbowemi swemi teraz naypośledneyszym.

Że tedy y Kościół S. zdobił będąc w nim Sternikiem y familią swoię będąc między swoiemi Senatorem naywiększym cieszył się z tego y stan Duchowny wszystek y Oyczyzna wszystka, iż fuit magnus secundum nomen suum Lecz że to grzechy nasze sprawuią iż nam P. Bóg z Oyczyzny ludzi wielkich bierze do chwały swoiey kiedy ich napilniey ... nam wszystkim daie ztąd przestrogę abyśmy się poprawiali, póki plagi iakiey na nas nie spuści tedy y tego wielkiego Biskupa y wielkiego
... 32. Senatora nam wziąc raczył, żebyśmy obnażeni zasmierciią iego ze zdrowey rady byli gens absq consilio et sine prudentia

Tak ... wiele ... naszych wybieramy, iż gdy Moyżesz ma izbę umia-tac, tedy osobom zacneyszym mówi, ustąpcie z izby byście się nie przyja-zyli. Podobnym sposobem y Pan Bóg, kiedy które Państwo ... abyj niepatrzyli na kłopoty Oyczyzny swoiey każe tym wczas ustępo-wać z tego świata, którzy Oyczyznę miłowali iako mędrzec powiada Placita erat Deo anima illius, propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum.

Ale że prawdziwa iest przypowieść Poety one, który powiedział ... tem virtutem odimus, sublatam quaerimus invidi dlaczego z wielko-ści y zasług Przewielebnego Biskupa naszego tak w Kościele Bożym iako y w Rzeczypospolitey ... ludzie rozeznawa ... zaczasem po

śmierć

smier... ie° Pieknie to uważył Joachimus Abbas, pisząc na owe dwanaście kamieni drogich z ktorych zrobione są bramy Jeruzalem Niebieskie°, gdy o siedmym w porządku kamieniu Calcedoniusie rzeczonym powiada iż z nacji Jakuba S: Większe°. A ten kamien ma naturę taką, iż gdy go kto w izbie ukazu- ie tedy niema glansu w sobie żadne° ale kiedy go wyniesie na podworze tedy przy słoncu y masci niebieskiej, dziwny y glans y resplendencią czyni Habet fulgorem sub dio non in domo
Przewielebny nasz Biskup Jakub Zadzik, nosząc na sobie imię zacne wielkie Apostoła Jakuba S: był iako Calcedonius kamien, poki żył na tym swiecie y mieszkał w pałacach, nie mogł bydz poznany co za zacności miał w sobie, bo częścią zazdrości, częścią nienawisc częs- cią też nieuwzględnosć ludzkom oczy zasłania. Ale teraz sub dio kiedy go z pałacu wyniesiono na mroz, kiedy stanął przed słoncem sprawie- dliwosci Christusem JESUSem, kiedy go on niedoymal ... kiem smiertel- nym color niebieski oświecił, to dopiero każdy wydzi, iako był wielki Biskup iako wielki senator y milosnik Oyczyzny. A potomne wieki im dalej w lata poydą tym bardzi wielkosci cnot ie° dziwowac się będą ktora iako mądry Lipsius powiedział Magis post funera crescit.
Kunczę tedy mowę moię słowy Pawła S: ktory Prowincie Macedonskie y Graeckie wszystkie obiechawszy, gdy z Miejsce Ephezie Chrzescian wszystkich zegnał odiezdzaiąc do Jeruzalem te słowa do nich mowił Przepowiedałem was Euangeliey P: Chrystusowey iako mi Duch S: roskazał y owem był za całosc waszę zdrowie swoie połozic, ktorymem wz- adney rzeczy nieuszkodził, zyiąc z prace rąk moich Teraz odiezdzam od was do Jeruzalem, zkąd pudę iako mi Duch Sty. oznaymił na rozne przekutie na męki y na smierc Et vos faciem meam amplius non videbitis Przewielebny Biskup nasz z blisko przeszłe° seymu, ktory się w Septem- brze odprawował z Warszawy odiezdzaiąc, wszystkich senatorow Koron- nych y Wielkie° X: Litewskie° temy słowy zegnał podobno się iuz zroba-

nie i ... den..

Hay m: Dedic... temę Appen...

nie baczemy. Amplius non videbitis faciem meam vos omnes. Zachowałem
się wam iako bonum civem decebat, nikogo dowcipem tym, ktorym miał
od P. Boga nie oszukiwaiąc: nikogo potentią swoią nie opprimuiąc, ni
kogo kiedy przes Hayduki abo kozaki na seym iadąc w wnioskach nie
płacąc, ale z prosta swe y służby swoiey skromnie żyiąc, ale wszyst
kim pro posse meo usługuiąc, wszystkym dobrze czyniąc, ponieważ tak
Act. 20. sam Pan Iesus powiedzie radził iz Beatius est magis dare quam acci
pere. Przeto proszę was nie zapominayćie mię w proźbie P. Boga za mię.
A iako dzieie Apostolskie piszą oczyszczac takie zegnanie Pawła:
wszyscy płakać poczęli, obłapiaiąc go za szyię y życząc mu od Boga
wszelkie błogosławienstwa prowadzili go do okrętu w ktorym
miał iachac. Magnus autem fletus factus est omnium: et procumbentes
super colla Pauli osculabantur eum. Et deducebant eum ad navem.
Tak teś Wielmożnego Biskupa naszego barzo [illegible] potemu
wszyscy zegnali z zalem wielkiem niespodobności zdrowia iego y
Krol JeMM sam P. nasz M: y senat iego przeswietny y izby Posel
skiey co celnieysze persony, pilnemu staraniu iego polecaiąc nauem
Reipub:. Ale y my domownicy iego nie bez płaczu wielkiego rozstawa
lismy sie z nim kiedy ten okręt rządzenia Kościoła S. opusciwszy y
zacną familią korabitow swoich wsiadał na okręt wiary S. katolic
kiey ktorey przes wszytkie wieki swoie zarliwym był sternikiem y
promotorem, aby w nym iako wieczysty wpłynął mogł przeplinąc ad portum
aeternitatis y stanąć przed naywysszym Kościoła swoiego Rządcą
y Pasterzem Chrystusem JEZUSEM.
Przetosz iezli go iesze iaka niedoskonałość na drodze zatrzymała
proszę was wszytkych słuchaczow moich, abyscie pokornym sercem
wszyscy do Zbawiciela naszego za nim westchnęli mowiąc Duse duszero
mi dona remissionis ante diem rationis a on za tą naboźną mo
[illegible]nt dlitwą wasza Gloriam a Domino tanquam dispensator fidelis et utili
[illegible]ap: cis utilis consequetur. AMEN.
6.



APPROBATIO

Ego Jacobus Ustiensis S Th: et Jur: V Doctor ac Professor nec non ordinarius per Diocesim Cracovien: Librorum Censor, Concionem sub titulo Magnae navis Magni Navcleri pro funere Illmi ac Rndmi DD: Jacobi Zadzik Epi Cracovien: Ducis Severiae; in Divino cultu devotioneq singularis erga Divos Regni huiq Tutelares Zelotissimi pro Eccliae Catholicae integritate Reipub: salute perquam solliciti, Senatorio Consilii gravitate, promptitudine perspicacia felicissimi, disertissimi, literarum bonarumq Mecenatis liberalissimi, egenorum parentis desideratissimi Ab admodo Rndo Dno: Stan: Eccliae Collatae Tarnovien: Contore, conceptam mihiq ad revidendum oblatam legi. Huic tanti Antistitis virtutum sublimitatem nullo suo intermoriturum fideliter differenti et magnanimis ad imitandum caeteris suspiciendum quoddam Archetypon exhibenti, facultatem in lucem prodeundi concedo. Approbatia pięknа kięd... tak ... zazam...

344

233

ZA

Jocinus

Joannes Tarnowsky

Quis es homo
Qui non fleret
Christi Matrem
Si videret

Joannes Quondam cessit ... videre qui

Homo

Habemus

Juxta Crucem lacrymosa
Dum pendebat Filius
Cuius animam gementem
Contristatam et dolentem
Pertransivit gladius

Homo

... Marie ... ke ... ke ki ...

Jegomości X. Stanisławowi z Bogusławic Sierakowskiemu Opatowi ...
X Szymon Starowolski Kantor Tarnowski.
A: D: 1641. 21 Mart:

IN PROFESTO S. BENEDICTI

Centuplum accipiet et vitam aeternam possidebit Matt 19

Kiedy my pytal Piotr S. Pana JEZUSA, Chrzescianie Z. coby tesz ... za to vczniom swoim ktorzi opuscili wszytko na swiecie w ... posli zanim Quid ergo erit nobis? A P. JESUS odpowiedział im nie darmo vczniowie moi sluzie mi bendziecie; ale kiedy ia zasiąde na Maiestacie moim iako Bog, sądzic zywych y umarlich w dzien ostatni, bendziecie wy tesz siedzic przy mnie na dwanastu stolkach sądząc dwanascie pokolenia Israelskie.

To iuz tesz Apostolowie SS: pewni są nagrody swoiey. Lecz drudzy SS Pan...sci, co nie byli Apostolami co nie wydzieli Pana Zbawiciela w ciele na tym swiecie; y my tesz drudzy, co wierzemi w Chrystu P. y wyznami go a Boga, co czesc y poklon oddaiemy iako stworzycie... ...o Zbawicielowi swoiemu, co tesz bendzie za nagroda co za kontentowanie?

Nie frasuymy się Chrzescianie pobozni, bogaty iest P. Bog nasz ma czim zaplacic kozdemu z nas Gloria et divitia in domo eius: dobry iest y obfity w milosierdziu swoim nie opusci nas proznich bez nagrody przystoyney; sprawiedliwy iest, niechce abymu kto darmo bez kontentowania sluzil Euge serue bone quia in modico fuisti fidelis supra multa te constituam Nie zawiedzie nikogo w obietnicey Fidelis Dnus in verbis suis Dlategosz S. Pawel mowi Scio cui credidi et certus sum quia potens e depositum meum seruare Reposita e mihi corona iustitiae quam reddet mihi iustus Judex. Ale ktoby z szczerego serca sluzil Panu Bogu w ... serca y zywota, opuscilby oyca matke, brata, siostry, zone dzieci dom role y wszystkie dostatki swoie takowy kozdy centuplum accipiet et vitam aeterna possidebit

Psal | Matt 2... | 2 Tim: 1. | 2 Tim: 4.

A Benedikt

Iż Benedykt S. którego dziś pamiątkę z uroczystością [illegible]
co też od P. Boga wziął za nagrodę za służbę swoię na [illegible]
wiek swoy wszystek strawił. Pokażę teraz Wam w ninie-
yszym kazaniu że Benedykt S. nie tylko hoynością nagrodę
otrzymał ale też daleko większą niżeli tysiączną. A to
zá łaską onego samego iako Paweł S. mówi Qui est super omnia
Deus benedictus in secula.
Kiedy P. Bog wszech: kazał był Abrahamowi Patriarsze wyniść
z Mezopotaniey od rodziny swoiey, a wędrować do ziemie inszey
którą mu miał ukazać, tedy chcąc go tym ochotnieyszym mieć
do tey peregrynacyey, y tym prędzey od rodziców z oyczyzny
iego wywabić, obiecował mu był osobliwie rzeczy. Że przez
niego miał iego pokolenie w ludny bardzo naród rozmnożyć. Po-
tym miał go uczynić między sąsiady człekiem [illegible] zna-
mienitym, zacnym, y u potomnych wiekow sławnym. Nakoniec
miał mu we wszystkich zamysłach szczęście, tak wielkie że miał
miał być zwanym od ludzi, iedno Błogosławionym. Co pierwsze
my słowy obiecując, tak na końcu mówi: Faciamque te in gentem
magnam, et benedicam tibi et magnificabo nomen tuum erisque benedictus.
Podobnym sposobem, gdy sobie obrał za sługę P. Bog nasz Benedicta S. a ł-
to Roku P. 527 uczynił go w Zakonie Patriarchą tak wielkiego zakonu, [illegible]
[illegible] z dziecinstwa ieszcze na to powołowawszy, chciał zaraz z Oyczyzny [illegible]
Nursiey od rodziców, od pokrewnych od dostatkow od zabaw y rozkoszy
tego świata na pustynię wynieść na ostry żywot y na bogoboyne zabawy
y pobożne. Dziewiedney łaskiny iako mówi S. Grzegorz S. Soli Deo cognitus długi
czas trawił. Tymmu P. Bog oznawił iako go miał facere in gentem magnam: iako go miał
w Zakonie y kościele swoym człekiem zacnym y potomnym czasom znaiomym y iako mu miał
we wszystkim szczęście, że był Reel nie Benedictus według mniemania Zerrata S.

... a. Miecie on zwyczaj iz miedzy ludzmi Chrześcianie moi, że kiedy
Krol iaki ... dworzaninowi swe, a bo senatorowi kiedy syna, tedy mu pospo-
licie na krzcie daie imie swoie, aby tym samym pokazał wszem, przym iz iest
... tomu dworzaninowi swoiemu, y że tenSyn ie nowo okrzczony przyczy
...łaske Krolewską, że został oycem iego y ... wdzięczka upominko-
wał potym ... że mu iakie starostwo dobre, abo dzierżawę bogatą
z ktorey by miał podporę y ozdobę swoią, wspomniał też zaraz y na dobrodzieia
swego, od ktore y honory y chleb bez zasługi swoiey otrzymał.
Benedikta Swięto: kiedy sobie Pan Bog obrał za sługę kochanego, dał mu na krzcie
... imie, iakie mu samemu przypisuie wszelkie stworzenie zowiąc go za-
wsze y w każdey prawie Benedictum to iest błogosławionym. y iak Paweł
pospolitego zwyczaiu wszystkich narodow się trzymaiąc za trzyna rzecz
... w wtorym do Koryntczykow napisane Benedictus Deus et Pater 2. Corint: 1.
Dni nri Iesu Chri
... Chrys: P: iedno iest z Bogiem Oycem swoim Ego et Pr unum sumus: dla Joan: 10.
tego ... Chri: P: zowiemy Błogosławionym Benedictus qui venit in nomine Matt: 21.
Dni: y dziatkę iego przenaświętszą, że go w żywocie swoim nosiła y piersiamy
... karmiła, zowiemy Błogosławioną. Tak ią bowiem napierwey na-
zwał Archanioł Gabriel zwiastuiąc iey wcielenie Syna Bożego Bene- Luc: 1.
dicta tu in mulieribus A Elżbieta S: potym przydała Et benedictus fructus ventris tui
Benedictowi tedy S: iako ukochanemu słudze swoiemu, dał Pan Bog na krzcie
mę swoie dał imie syna swo iednorodzonego imie matki iego kochaney
by pomniąc na Stworcę swoie y dobrodzeia chwalić go nie przestawał
... benedictionem omnium gentium dedit illi:
... strony rzeczy samey zasię, iako Benedykt S: nie tylko imieniem a bo
... wszystkim był nazwany błogosławionym (a imiona wszystkie
... tylko ... bywaią wkładane tak iakoby same rzecz
... ukazały): ale też rzeczą samą y skutkie doskonałym był błogosławionym
nie ... wszystkie osoby w kościele Bożym Chrystusowym przednieyste,
... były pirwey w ktorym zakonie przełożone: bo w tym samym

[illegible] Paweł S: kładzie rożnicę starego Zakonu od nowego: z ota in figuris
contingebant illis. Dla tego wszyscy Kapłani, wszyscy Prorocy, wszyscy Patry-
arche, Patriarchowie y wodzowie ludu Bożego byli wyzerunkiem Kapła-
now Doktorow, Biskupow, y Apostołow Kościoła Chrystusowego. Y tak
glossa ordinaria powiada że Izaak S: był figurą samego Chrystusa Pana ktory
na gorze Kalwariey był offiarowany za grzechy wszystkiego świata
tak iako go reprezentował Izaak S: wymierzony od Oyca swego A-
brahama, aby był offiarowany P. Bogu. Judith S: mowi Lauretus by-
[illegible] ib: ła figura Nayświętszey Panny. Eliasz Prorok Jana S: Krzciciela według
[illegible] słow Anioła ktory rzekł ipse praeibit in spiritu et virtute Eliae. Pawła S:
ib. Ad cap. 2. był figura Beniamin mowi Augustyn S: A Elzbiety S: iako pisze Za-
charius Albas, Rachel Pani pobożna. Jozepha zaś S: oblubieńca Pa-
Ber: serm, nny Maryey mowi Bernart S: był wizerunkiem Joseph Patriarcha za-
: missye. przedany od Braciey swoiey do Egyptu. Insi zaś na koniec SS: No-
wego Zakonu inni Patriarchowie, Prorocy abo Kapłani starego testamentu.
[illegible] in serm. de Benedicto A Benedykta S: mowi Doktor Anielsky był żywą figurą Mojżesza S: osobli-
wie dla tych przyczyn. Iż iako Mojżesz porzuciwszy Egipt w ktorym się urodził
poszedł za wezwaniem Boskim na puszczą. Tak Benedykt S: opuściwszy Nursią
oyczyznę swoię, y wszystkie zabawy świata tego poszedł na puszczą do iaski-
ney Sublacus rzeczoney, wszytek na Bogomyślnośc oddawszy się. A iako Moy-
żesz S: lud wszytek wyprowadził z sobą na puszczą, ktorzy kolwiek ono Izrael-
czykami się zwali, ktorzy prawdziwemi sługami y chwalcami Bożemi. Tak
Benedykt S: niezliczonemi tysiącami pociągnął ludzi za sobą ad solitariam
vitam, ktorzy kolwiek ono w zakonnym ubostwie zyczyli sobie żywot Bo-
gomyślny prowadzić. Do tego iako Mojżesz napisał zakon ludowi Bożemu
nauczaiąc ich iako się w nabożeństwie y obyczaiach potocznych zacho-
wać mieli. Tak też Benedykt S: napisał Zakonnikom Regułę iako się maią
w kościele y w Klasztorze rządzić. Na koniec iako Mojżesz z imieniem cudow-
nych był we wszystkim Izraelu sławny, i po śmierci iego pismo S: napisało o nim
Deutero: ultimo Non surrexit ultra Propheta in Israel sicut Moyses. A Philo Żydowin opisu-

ięc żywot iego gdi nie mogł wielkich cnoty cudow ięo ...a ... nie ... Pius ... vita ...

... temi krotkiemy slowy księgę swoię zawarł Aż haec fuit vita ... in ...

... Najw. Regis, Legislatoris Vatis et Pontificis ktore Ægyptianie według

onych słow Panskych Constitui te Deum Pharaonis, ięzykiem swoym nazwali [Joseph lib. 1. contra Apionem]

Moyzesa iakoby Diuinus pełen bostwa iakiegos, y z przezwiska swe przydaią

sama, iako Flauius Josephus swiadczy tak tesz y Benedikt S: cudami roz

=maitemy w kosciele ~~Bożym~~ Christusowym wsławiwszy się był reelnoe bene=

dictus, iako takowy Mistrz Zakonne° zywota, ktory na swiętobliwosci wszystek

... się nullo modo potuit aliter docere quam vixit Abowiem Be= [Greg. lib. 2. ...]

nedictionem oium gentium dedit illi Dnus

Jakosz to wszystkich narodow błogosławienstwo sam otrzymac mogł Be=

nedikt S: poniewaz rozne roznym ludziom laski swoie y dary zwykł P.

Bog rozdawac! Na tę wątpliwosc moze się troiska odpowiedz a nie od naszey

rzeczy dac Pierwsza Mistica ex Hugone Cardinali, ktory te słowa Benedictionem

omn gentium tłumacząc, rozumie gratiam contra gentes inter quas habitat iusty

to iest dary Boze przeciwo narodom nieprzyiaznem miedzy ktoremy mieszka spra=

wiedliwy y takową gratiam miał Tob v krola Salmanazara. Takową Hester

y ~~krol~~ Mardocheusz v krola Asueruusa. Takową Jozeph w Ægypcie y Daniel

w Persiey. Czyli S: Benedikt nie miał takowych darow łaski Bozey mieszkaiąc

miedzy nieprzyiaznemy! Brania iego za Czartowską przygodę aby się relaxo=

wali z obseruantiey Reguły w ktorey one ostro zatrzymawał, nagotowali

mu truciznę w pisciu. Jako ieno kubek wziął w ręke a przezegnał zaraz ku=

bek się roztrzasnął y napoy z trucizną rozlał. Czyli nie łaski Bozey moc

... na ten czas gdy we Florentiey ieden niezbożny kapłan nie=

...ąc S: Benedicta miec w samniedztwie posłał mu chleb trucizną napuszczo=

ny, a on z obiawienia vznawszy truciznę roskazał krukowi on chleb w

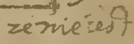
... zaniesc! A gdy ten że niezbożnik siedm biełych głow nagich

w ogrodzie ku oknom klasztornym na zgorszenie braciey S. Benedicta wystawił

... niezbożnosc swoię nagłe od Boga karanie wziął, będąc od domu swe° obalo=

... zabity! Czyli to nie gratia gdy Totylla dumny chcąc S: Benedicta oszukac

miasto siebie w swoych szatach swe° Eunucha do Benedicta wysłał a on vznawszy



ze nie ze...

ze się [illegible] ... to ze swoią osobą ... za onę napa-
ną szukania przyszedł go pokornie przeprasząc. Co to czyni mi gratia [illegible]
ta wielka gdy ieden Arian nazwany przezwiskiem Zalla. Chłopa aby tego
depozytek z ktorym się był do S. Benedikta zchronił ciężkiemi okowami
obwiązanym dręczył, a dowiadowawszy że na iedno poyźrzenie S. Bene-
dikta związki y okowy zone z chłopka upadły. Zaraz za gościem za tu-
ię S. Benedikta przeprasza, y od niego zbawienne nauki bez [illegible] Arian [illegible]
porzucił.

Drugi słow tych Benedictionem omn gentium wykład iest literalny to [illegible]
ży, że benedictio znaczy rozkrzewienie potomstwa z ktorych rozmaite
narody początki wzięły, iakie Abraham otrzymał od Boga w [illegible] gdy
Gen. 17. mu rzekł Eris pater multarum gentium [illegible] Służy ten wykład S. Bened[illegible]
nie tylko iż bracia ie° bardzo w wielką liczbę się rozkrzewili iako
niżey powiem, ale że y rozmaite narody do ie° klasztoru się garnęły
klasztory w rozmaitych Narodach świata się zagęszczały. Nie trzeba [illegible]
było braci ie° wynosić, świątobliwość y pożytky ktore wielkie [illegible]
le Bożym czynili wszystkich narodow serca do nich ciągnęły iako
Diament ciągnie żelazo. Nie trzeba im było przemysłow czynić o
ty narodzie y o fundaciach zewsząd dostatky do nich się ~~[illegible]~~ zbiegały
iako to ieszcze znać po fundaciach z ktorych tak wiele wydziem [illegible]
bo sercem ~~[illegible]~~ nimi raz pogardziwszy mnieyszy [illegible] się [illegible]
[illegible] ludzka wzięła, ale [illegible] wiele domow otworzyła [illegible]
Jest ieszcze trzeci wykład słow tychże takowy, przez to słowo gentes
rozumieią się narody od Abrahama idące nie tylko per lineam genera-
tionis iakowe były w starym Zakonie, ale też per imitationem wiary
iako Abrahamowey iakowymi [illegible] Abrahamowym Pan Chrystus nazywa [illegible]
Zacheusza. Zaś przez słowo benedictionem rozumieią się dary B[illegible]
[illegible] drali się [illegible] nabliższymi potomkowie
Izaakiem Jacob [illegible] a potym iakoby [illegible] nie iaky [illegible]

da-

[illegible] wiamki, co się może porozumieć z rozprawy Jakoba Patriarchy
umierającego z swemi synamy, od ktorych poszli pokolenia dwanaście na Gen 49.
ktore lud Żydowski był podzielony. Te dary Boze na potomkach A-
brahamowych podzielone, w samym Abrahamie iako woda w zrodle
na wiele ~~[illegible]~~ zdroiow się rozciekaiąca były skupione. Dlate-
go mowi Pismo S: o Abrahamie Benedictionem omnium gentium dedit illi
[S]wiete dary Bozych między narodemy, ktore poszły od iego potomkow
podzielonych, zbior był Abrahamowi od Boga wlany. Podobnego błogo-
sławienstwa zbior iakoby zebrany z onych Patryarchow y Prorokow
w swiętym Benedicie uznać możemy.

A naprzod zaczniemy od Abrahama S: Ten miał takie błogosławien-
stwo od P Boga ze iego potomstwo miało się rozmnożyć sicut stellas coeli Gen 15.
aut arena maris Benedictus: lubo synow nie miał, y zył przez wszystek
wiek swoy w czystosci panienskiey, tak go iednak synamy duchowne- Hist. Roma[illegible]
mi P. Bog opatrzył, iz iego Reguły Zakonikow y Zakonniczek było za lib 1 Cap.
czasow Joannis XXII trzydziesci kilka tysięcy Opactw z siedmnaście ty- Azorius
sięcy Prioratus. Co w mniemaniu zostało samych Zakonnikow było, y Soyrus
wiele się ich od tamtego czasu az do tego naszego wieku przeminęło, y wiele Maiolus
teraz może bydz ich we wszystkiem Chrzescianstwie. Znać ze im był
P Bog iako drugiemu Abrahamowi powiedział o ich rozmnożeniu iego: Suspi-
ce coelum et numera stellas si potes sic erit semen tuum.

Jeszcze błogosławił był P. Bog y z tey miary Abrahamowi, ze go
obiecał z niego uczynić między sąsiady y potomstwo iego sławnie
panuiące narodom inszym Ponam te in gentibus Reges ex te egredientur. Gen: 17.
Benedictowi S: swoie to błogosławienstwo dać raczył, gdy iego Zakon
[illegible]k wysoko wyniosł iz naprzod Krolowie, Cesarze, y Kziążęta wielcy co
innym tym narodom panowali, porzuciwszy scepta y Korony swoie do
[illegible]o się celle uciekli drogi zbawienny szukaiąc a mowiąc do P Boga swoie
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. Panie iakos nam dał Duha

twego S:

twe° swięte abyśmy świat y ie° pompę opuściwszy mogli z ukochanemi
Chrysost. Hom sługami twoiemi, ktorzy in ~~litor~~ littore placido sedent omnes ad quietem
14 in Epl. ad suam inuitantes, rozmyślawać w zakonie twoim we dnie y w nocy: tak pro
Tim. simy cię, aby ten Duch twoy dobry, laskawy zaprowadził nas do ziemie o
bieczaney, kędy żadney odmiany nie masz ale ustawna szczęśliwość y bez
pieczeństwo przy tobie Bogu naszym ktory iesteś żywotem y prawdą.
Y tak tym duchem wzbudzony Michael I Cesarz Konstantynopolitań
ski pospieszył się na pokutę do Klasztora S. Benedicta. Pospieszyli y
Histor. y Anno Anastazius II Theodozius III. Lotarius, Isaacius, Hugo y Emanuel Im
855 Lip: cap 9 peratorowie Rzymscy. Toż uczynił y Razymirus Krol Aragonski Jac
Loua. by Krol Walencki, Karol Krol Francuski Ceolulphus Krol Angelski
Trybellius Krol Bulgarski y insze Książęta potężne, rożnych narodow
rożnych ięzykow ktorzy woleli w grubym kapturze S. Benedicta niżeli
w purpurze Krolewskiey chodzić tylko żeby Dusze swoie Bogu pozyskać mogli.
Potym z drugiey miary Bene: S. błogosławieństwo udnał, że zie° ubogie°
Zakonu wychodzili brata na rozkazanie narodom, y na panowanie cy
kie° swiatowi Jakowi byli naywyżsi Biskupi Rzymscy ktorzy według
pisma S. Dominabantur a mari usq. ad mare nad wszystkiemi Krolami
y Cesarzami te° Swiata. Po nich Kardinali Biskupi Arcybiskupi y Opa
ci swiecką y duchowną iurisdictią maią y według słow Abrahamowi po
Gen: 17. wiedziany Ponam te in gentibus Regesq. ex te egredientur.
Trzecie na koniec błogosławieństwo obiecał był P. Bog Abrahamowi S.
że mu miał we wszystkim błogosławić szczęścić y dopomagać, iednym
słowem wszystko zawieraiąc tensq. benedictus Et in te benedicentur
Gen 12 uniuersæ cognationes terræ. Toz błogosławieństwo dał P. Bog Bene
S., ktory przez swoię świątobliwość y te się na swiecie sam został y
żywot wieczny otrzymawszy taką pociechę po synach swoich doczekł
S. Chris in Epl iż za czasow Tritemiusa Opata pięćdziesiąt y pięć tysięcy mężow SS.
1 ad Timot Hom rozmaite° narodu zte° Zakonu świątobliwe° liczono, ktorzy Tranquille
14 Tim 4. in portu nauigant, ac veluti luminaria sunt, sublimi de loco nauigantibus
fulgore suo iter aperientes. Coz rozumiecie Chrzescianie ile ich od

ego tam czasu w Kattalogu wybranych SS: Pańskich przybyło: ponieważ
i żadni naszych iuż Clemens VIII Dwiescie te[go] Zakonu męczennikow
Hiszpanow w Roku 1603 kanonizował. A iawszyscy Krolowi teraz są
w niebie Et regnant cu[m] Chr[ist]o sine fine. Słusznie tedy o Benedykcie S: rzec
możemy, iż Benedictionem o[mn]ium gentium dedit illi D[omi]nus. In generationibus gen-
tis suae gl[ori]am adeptus e[st] et in diebus suis h[abe]t in laudibus,
Do tego iesli się szczyci błogosławieństwem Boskim Jakub Patry- Gen 32
archa, że tu będąc na świecie widział P: Boga (non quide[m] in sua es-
sentia, sed in persona Angeli) y gdy się z nim pasował nie chciał go
puszczić, aż by mu był błogosławił. Daleko bardziey szczyci się
może Benedykt S: z widzeniem Oblicza P: y Matky ie[go] przenaswiętszey
iż go nie po iedenkroć ale często bardzo z wiego istności Boskiey złą-
czoney z Człowieczeństwem naszym, widował iako świadczy Grzegorz
S: y otrzymiwał to zawsze o co ieno prosił.
Jesli Joseph Patriarcha zdumiał się być szczęśliwym na świecie Gen 39.
iż pokusę cielesną w sobie zwyciężył, będąc przenagabanym
od żony Pana swe[go] Putyfara Hetmana Egipskie[go]. Daleko szczęśliw-
szym był Benedykt S: który na puszczy będąc, a przez czarta
w żądzach cielesnych swoich pobudkę do grzechu czuiąc, nie tyl-
ko na iedenraz zwyciężył po cierniach ostrych y pokrzywach
gorących nago się tarzaiąc aż do obfitego wylania krwie swoiey,
cielesna potym pokusę od siebie odpędził, tak że do śmierci nigdy Dial: lib 2
iuż na nie[go] nie przypadała iako świadczy Grzegorz S: Cap: 2.
Jesli Daniel Prorok był tak ukochany od P: Boga, że mu posłał chleb Dan 14.
przez Anioła swe[go] który Abakuka Proroka niosące[go] ieść robotnikom swoym
w pole porwał za wierzch włosow y zaniosł go do Babylonu, aby
siedzącemu między Lwy w iaskiniey Danielowi dał pokarm y zmocnił
się y z pokarmu. Niemniey podobnym sposobem siedzącemu w iaskini
Benedykt: S: posłał obiad w dzień wielkonocny przez kapłana iednego kto- Ex[illegible] Dia[illegible]
ry był sobie na ten dzień w Rzymie dobry obiad nagotował mowiąc mu: Cap: 1.

Dziś

Iż by wkład wszystkiego potrzebny gotowiejsz. A sługa mój Benedykt na tym
a tym miejscu głodem zmorzony iest. Idz go tedy posił y day mu pocie-
chę z rozmowy duchowney.

Exodi 17 Jesli się szczycił Moyżesz błogosławieństwem sobie od P. Boga danym że
mogł na pustyniey źrzodło żywey wody z twardey opoki wywieść, y
ochłodzić wszytek lud Jsraelski. Tedy teysz y Benedykt S. szczycić
Greg. Dial. 2 się takim błogosławieństwem może, iż we trzech klasztorach swoich na
cap: 5. wysokich skałach pobudowanych źrzodła wody z kamienia pootwierał.
Abowiem gdy Bracia iego uskarżali się iż daleko po wodę z gory chodząc
y służby Bożey w Kościele omieszkiwali, y ciasną ścieszką z wodą idąc
niebezpieczeństwu podlegali iż się dwa ominąć nie mogli. On szedszy
w nocy na modlitwę, położył na pewnym miejscu trzy kamienie ieden
na drugim, w imię Troyce Swiętey, a potym na zaiutrz tam kazał isć
Braciey y młotem w skałę uderzyć, zkąd zaraz wypłynęły źrzodła
ktore y po dziś dzień trwaią.

Num 17 Jesli nie Aaron tak był podobał P. Bogu iż kiedy przyszło Kapła-
na nawyższego obierać tedy iego tylko laska zakwitnęła y owocmi
Laurent Zamora serm de S. Bened. gdałowymi z siebie wydała. Tedy znać y Benedykt S. nie mniey się
był P. Bogu podobał, ktore ciało gdy po śmierci przenoszono a zima na
ten czas tak ostra w kraiach tamtych trafiła się była iż drzewa wszyst-
kie w Państwie Neapolitanskim poschnęły były tak bardzo że nie tylko
owocu ale też y liscia nie wydały były z siebie. Jak skoro ciało iego kto-
rę wodą wieziono z nawy na ziemię wystawiono tak zaraz za dotknie-
niem się Reliquiy iego drzewa wszytkie w dzień ieden zazieleniały
się y owoc z siebie wydały, iakoby w Raiu iakim szczepione były.

Otrzymał także od P. Boga Heliasz Prorok, iż syna wdowie iedney
ubogiey wskrzesił, ktora go u siebie w domu iako sługę Bożego chowała
gdy był głod po wszytkiey Żydowskiey ziemi y suchość bardzo wielka
A że była uboga y nie miała iedno garść iedne mąki, y trochę w dzban-
ce oleiu kiedy go w dom swoy przyięła; tedy tak się za modlitwą Pro-
roka ona mąka y oley ~~rozmnażał~~ pomnażał, iż przez trzy lata ona wdowa

zzyn

czynem swoym y z Prorokiem Panskim miała dostateczne wychowa- Grey Dial z
nie. Miał też y Benedikt S. podobną łaskę od P. Boga y z kiedy mniszka Cap:11.
iedne małe zaczyniło rodziców syna, sciana klasztorna obaliwszy się
zabiła y tak zdruzgotała że ono pachole musiano w worze do niego
przynieść. S. Benedikt zamknąwszy się z nim w celi swoiey tak go
modlitwą swoią do żywota przyprowadził, iż tegoż ze godziny do
robotj koło oney sciany przez czarta obaloney z drugą Bracią poszedł.
A Braciey nie maiącey w klasztorze swoym nic więcey do iedzenia iedno Cap 21.
pięć Bochenków chleba, bo głod był wielki na ten czas we wszystkiey
Kampaniey, uprosił u P. Boga żywnosc w nocy na modlitwie będąc, iż
na zaiutrz dwiescie worów mąki u forthy postawionych nalezli. A gdy Cap 30.
nie było oliwy tylko w szklaney flaszeczce trochę ktorą on kazał był
Szafarzowi dać ubogim żebrzącym z ratunku u forthi pod czas głodny
i Szafarz dać niechciał roskazał mąż dobry, aby to co w spiżarni było przez
nieposłuszenstwo zchowane oknem wyrzucono z Klasztoru. Uczyniono
według iego roskazania zaraz lecz flaszka ona przeciwnie padszy na ska-
le nie stłukła się y oley z niey nie wylał się. Przeto go karał Benedikt
S. że ubogiemu oddać. A mnichom swoym tak wiele oleiu od P. Boga uprosił
że się z kadzi samey wylewał na pawiment.
Miał też y Helizeusz ów Ten Heliaszów dar taki od P. Boga, iż y za żywota 4 Rey 6.
y po smierci cuda wielkie czynił. Za żywota gdy iedne nad rzeką drwa
rąmbiącemu siekiera z toporzyska spadła w wodę y utonęła, a iesz że pożycz-
ana była, tedy Helizeusz toporzysko ciskał do wody, ali siekiera
z wody wyskoczyła, y wstąpiła na miejsce swoie na toporzysko przeciwko
przyrodzeniu swemu. Po smierci zasię kiedy Helizeusza Proroka schowa- 4 Rey. 13.
no, iedno potym umarłe włożono do grobu gdzie on umarły leżał, zaraz
za dotknieniem się kości Helizeuszowych umarły on odezwał się y wstał.
y żył potym na swiecie długo. Podobny miał dar od P. Boga y Bene: S. ktory Grey Dialog z
ri kiedy iednemu Łapczkowi robiąc motyką w ogrodzie, gdy onę mo- Cap: 7
tykę nad rzeką robiąc upuscił w wodę że mu się też z ręku wyrwawszy za-
nęła, odziskał ią sam z wody modlitwą swoią iako Helizeusz toporzys-
ko do wody przytknąwszy. To za żywota. Po smierci zasię. Gdy iego

kości z uciwością do inne[go] grobu przeniesiono, a trafiło się że tęsz w ten czas popsteczną ulicą umarłe[go] do grobu niesiono, jak s kowo się mary z marami miały, tak prętko on umarły z truany powstał y zá przyczyną S: Benedikta bydz się przyiroco zym do żywota zawnie przyznał. I żył potym w wielkiey wiązo bliwosci czas ni-

i urent Za mora term de S: Benedicto.

Z nowe[go] zaś Testamentu Mężów SS: mali (?) był wtakim kochaniu Jan S: iz sam Chr[ystus] P: przestrzegał aby był nie umarł non tempore suo, y dla tego też miał moc na odegnanie wszelkiey truczizny krzyżem świętym. Był tesz y Benedikt S: wtakim kochaniu u P: Boga, iz danąs sobie ~~w truczizny~~ w chlebie truciznę, kazał krukowi zaniesć na puszczą iako niżey powiedziało.

Oecumenius et Metaph: in vita S Ioan:

Z Dialog Cap: II. 8.

Miał też y Piotr S: Princeps Apostołów wielką łaskę od P. Boga ze y po wierzchu wody chodził, y klucze od Krolestwa niebieskie[go] sam otrzymał. Lecz y Benedikt S: część tey łaski użył był iz y Maurowi Towarzyszowi swemu kazał po wierzchu wody isć aby był pachole tonące ratował na imię Placida. Y wniepostusznie pomarłych klatwą swoią też skarał iż nie tylko niebo ale też y ziemia ich przyiąć niechciała dokąd by ich od te[go] związku nie rozwiązał.

Greg Dial Z Cap: 7.

Cap 23 & 24.

Słusznie tedy Grzegorz S: o nim napisał iż Vir iste spiritu iustorum omnium plenus fuit, ze cokolwiek insi SS: łaski od P. Boga mieli, on każdey po nie znich był też uczestnikiem Nam in aqua ex petra producta Moysen, in ferro vero, q[uo]d ex profundo aqua redijt Helizeu[m]: in aquæ itinere Petru[m], in Corui obedientia Eliã in luctu autem mortis inimici David video

Cap 8.

A wsię Bały londzikedy te[go] świata pompą chlubili ze ich Monarchowie Stu dwudziestom y siedmiom prowinciam panowali. To przystoynieysza chlubić się Benediktowi S: ktore[go] Zakonicy Papiezami będąc wszytkiemu światu panowali a mon[achi] sz[c]z[e]gólnie więcy niżeli 40 ieden po drugim.

Ester 1

Jesli się chlubili Gracy ze przy nich nauki wszystkie osiadły były y u nich prawie samich naywięcy Philosophow było. Tedy tym barzey Zakon Benedikta S: chlubić się może ysz kiedy y w Greciey y we Włoskiey ziemi wszytkie nauki zaginęły były post inundationem barbarorum sami S: Benedikta Zakonicy wszytkich prawie nauk asz do czasow By-

... in old... Cap 3 el... ...ien:

con

cow naszych dochowali, y po dzis dzien tak wiele Theologow, Kanonistow Philozophow, Scripturalistow Mathematykow, Historykow, a nawet y medikow miedzy sobą maią, vnde cum seculow glorium ex doctrina el vir tute exhi-bentes.

Iesliż się szczycili chwałą swą Rzymianie ze od nich naywięcy Hetmanow y nawalecznych wychodziło Marcellusow, Lucullusow, Pompeiusow Iuliusow y innych ludzy wielkych rzeczy niezliczona. Daleko więcey ten Zakon S: Benediktanski szczycic się może iz uczieł Reguły nay-więksi w Kosciele S: Rzymskym wodzowie byli, Kardinali Biskupi, Arcibiskupi Patriarchowie Primates y sami naywyzsi Podcieże, Poniewaz y nie dawnych czasow przeszłych wiekow na Concilium Lugdun-skim we Francyi przy Cesarzu Michale Paleologu odprawowanym z samego Zakonu Bened: S: pięc set Biskupow a pięc set Opatow było: procz Doktorow rozmaitych nauk.

Na Koniec iesli się Macedonia tym szczycic może iz wydała z posrodka siebie Krola Alexandra, ktory pierwszy z Monarchow na swiecie na ten sobie tytuł zarobił ze był nazwany Magnus Tym bardzey szczycic się może Bened: S: ze w Kosciele Bozym naprzod z Zakonu iego trzey Mezowie obrali się, ktorym przy-pisano Cognomina Magnow to iest Gregorius Magnus, Leo Ma-gnus et Cassianus Magnus z ktorych kazdy y mądroscią y swiątobliwoscią zywota zasłuzył to sobie, iz iest po smierci od Koscielnych Pisarzow nazwany Magnus.

Słusznie tedy o Bened: S: rzec mozemy, ze Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus, poniewaz cokolwiek błogosławienstwa w ktorym Pa-tryarsze albo narodzie upatrziemy, to wszystko po nim katolicy wcie-le iego wydziemy, ktory lubo iescze za zywota centuplum accepit, po smierci iednak osobliwie nagrodę swoię otrzymał et vitam aeternam possedit.

Dla tegoż nie spominam tu iego wymowy, zarliwey o chwale Bozey iako drugiego Heliasza albo Ezechiela. Nie spominam powazney twa-rzy, y pełney Bostwa iakiegos iako v drugiego Moyzesza tak

ze y

Laureat: Zam. serm de S: Bened:

Ex Ord: S Bened: Card 2000 Arciep 7000 Epi 15000 Hist: Romua dina Lib).

Laur: Zam: ser: ded: Ben:

ze y naokrutnieyszy Tyrani postawszy na mię, do nog ieo upada-
muśieli iako Zaglia Atrian, okrucienstwem nad Katholikamy Zy-
ie sreskiemu podobny, iako Totyllus Krol Gotsky ktory y Papie-
zowi y Byskupom y Kardinalom nie przepuszczał a przed S. Bene-
Gryg. Dialog lib. 2. cap. 14. dyktem o takie okrucienstwo przeprasał krzyzem na ziemi leża-
c. Nie wspomnię y ducha ieo prorockie ktorym nie tylko przyszłe
ale y te rzeczy wiedział ktore sie co naskrome daleko działo
Zaniecham y cudow tak za żywota, iako y po smierci v grobu
iego doznanych. Krotko tylko przypomnię iako smierc swoię op-
Dial. lib. 2. wiedziawszy Braciey kazał się niesc do Kosciola y tam Naswię-
cap. 37 tszy Sakrament przyiąwszy w ręku uczniow swoych ducha modla-
c się wypuscił.
Tegoz dnia dwiema braciey, iednemu w tymze Klasztorze, a
drugiemu daleko będącemu, niebienie sie w niebo P. Boy o bra-
cie radzil. Bo widzely iakos droge vsłaną y swietną od Klasz-
toru aż w niebo idącą. Ab eius cella in caelum usq. przy ktorey
mąz ieden sędziwy stał a mowił Haec est via qua dilectus
Dno caelu Benedictus ascendit.
A.D. 542. Słusznie tedy o nim Bernard S. napisal iz byl re et nomine Benedi-
ctus słusznie Doktor Anielski przydał Benedictione omni gratiae dedit illi Dominus
Słusznie y my pięsni mamy się vciekac o przyczynę do tak
wielkie Patryarchy, aby nam zyednał v Zbawiciela naszeo
łaskę, zeby na ostatnim dniu sądnym moglismy usłyszec głos
ieo Venite Benedicti Patris mei possidete regnum quod paratum est vobis ab
aeterno co racz nam zdarzyc Chrystus ktory z Oycem y krolu-
ie z Bogiem Oycem y Duchem S. na wieki wiekow
A. M. E. N.
AMEN. AMEN.

TRZY MATKI. VRODZENIEM, POBO
znoscią, potomstwem ozdobione, a Kazaniami
ozprzebnymi Koronie Polskiey y Familiom ku ozdo-
bie, Potomnym Czasom do podziwienia y na sladowania
wydawione y podane. Przes
X. Nikolaia a Spu sancto Karmelitę Bosse Kaznodzeię
Ordynaryusza Katedralne Krakowskie

Docet nos Scriptura Diuina nonsolum mores
in ys qui commendabilis sunt sed etiam paren-
tes oportere laudari. Ambros lib 1 in Luc: 11 in initio
Jasnie Wielmożne Pa Ymci P. Stanisławowi
Hrabi na Wisniczu Lubomierskie Woiewodzie, Genera-
łowi Krakowskie, Spiskie, Zatorskie, Nieporęmskie, Dol-
żynskie Starostie Memu wielce Mcie MP. y Dobrodz

Wielki w Boże zakonu Fundator, zywy obraz Chrystusa
owane: w smiertelnym ciele Seraphin, wzgardzone od swiata
ubostwa gorący miłosnik, y zarliwy obronca Franciszek z Assy-
żu przes Tuscią idąc, a Ewangelią Chrystusową opowiadaiąc
roztosama Ziemią gdy z towarzyszem o rzeczach Boskich roz-
mawia, zaszły mu trzy Matrony wdrodze, podobne sobie w
odzie, podobne na twarzy, nieodmienne w szatach, wszystkim
mone; przyszedszy ku swiete mile go pozdrowiły, o którym oddawszy,
erce weselem napelniwszy zniknely. Trzy Matrony wyobraziły

się do ciel[...]

do ciebie JW. mniewie. MP. Oyciec do Krakow, kto sie im pilnie przypatrzy, rozniące żadney nie vzna. Podobne sobie vrodzeniem, podobne zacnoscią, cnotamy pobożnoscią. Juz wszytkie trzy co do ciał wiedna kiedyś patach smiertelnosci; wszytkie trzy do dusz (nadzeia w Bogu) w niebieskiey iasnosci: Witaią się z Titulem Fundatora. Bizywiste są bogate Kosciołow Klasztorow Kaplic fundacie. Witaią vbogich Oyca Obronce dobrodzeia. Witaią Seraphina Polskie, Seraphina mowię ktory miloscią przeciw Oyczyznie zautodosci ieszcze pałaiąc, wstudze iey zdrowie prowmstwo, koszty żywot nakoniec swoy oddał; witaią a zamtoto sobie oswiadczaną dzięknią. Y lubo wszytkie trzy garną się do ciebie, Oyce vprzedzie pobożney pamięci niegdys Oświecona Xiężna Ostrogska Matka lubo acquisita Kontraktem Małzenstwa, ale z przyrodzoną Rodzicielką walczaca o ciebie miloscią. Ona bo Matka ktora zsmierci dwu vkochanych Synow ciężące serce swoie z Ewą mowiła Posuit mihi Deus semen aliud pro Abel. Ona Matka ktora mowiła z Joanną Lwizyją Kanclerzyną Francuską: Filios mihi Deus abstulit, Patronū providit, mowiąc o Zięciu Lubienskim Oycu dzieci. Ona matka ktora ktaiąc milosci swoiey za żywota y dusze swoiey opiekę na Twe ręce przes exequtią Testamentu puściła iakosz nie z błądzeniem. Gdy się sobie ta Klaria dopusc aby inne dwie, pobłogosławiła te wprzod onych zawiedziły, niewątpię że łaskawe na kaźcie w Imieniu Ojca, ktore za żywota poszanowania vsługi, oswiadczenia milosci zawsze doznawały: Ze Ich Oczom Twoim offiaruię. Roskazał mi sam zwiąż tak bliskiy dwu przezacnych Matek, y namylszey Małzonki roskazała wdzięczność. O morzu powiedział Salomon: Ad locum vnde exeunt flumina revertuntur et iterum fluant. A poniewaz za żądaniem Wm. mości M. P. kazanie z Kathedry Kościelny poszły do wielu vszu niechay się wracaią

Gen 4

Thuan: lib: 59

Eccles. 1.

z prose

...rnu Dr. kanskey do swe poczatku Rzkazata y wdzięczność ktorą
obowiązany iest szczodrobliwości j.M.Pana naszego M: Zakon nasz. Przy
...iwamy to wszyscy wydza ze Prowincyey naszey j.M.Mościwem Patro-
...em iesteś: roznych tez Klasztorow Dobrodzeiem szczodrym y Promo-
...orem serdecznym. Wisniczkie° twe° y nasze° Klasztoru fundatorem
...zekę śmiele ręką prawie Krolewską sercem przeciwko Bogu szczodrym
swiadczy to struktura Kościelna, swiadczą apparaty bogate, swiadczy
...ędostwo dostatnie ktore y przednim Kościołom Polskim niełada-
...iko ustępią. Gdy nam wszytkim dobrze czynisz ia iednak oso-
...iwko sobie doznawam zawsze Oycowskiey dobroczynności. Rzecz sz mi
...ownym z Proroka. Si ego Pr ubi e honor meus. A to na znak wdzięczno- Malac 1.
...i przy dawno oddanych modlitwach, offaruię y tę liche pracę moię
...życząc z Cassiodorem. Vive diu felix, fortuna et prole beatus. To Cassiod in Epist.
moie y wszytkich Braci votum przyimi Wielmozny nasz Funda-
...orze W Krakowie 1 Mai AD 1639. WMM Mć P. uniżony Bogomodlca
y w Chrystusie sługa
Fr. Nicolaus a S[illegible] Carmo lita Discalceat[illegible]

Kazanie przy exequiach Jaśnie ~~Wielmożney Xiężny~~ Anny z Sternberku Ostrogskiey
Chabiney na Tarnowie Woiewodziney Wołyńskiey w
...nym Kościele Jarosławskim 8 Januarij 1636.

Ego dixi Dij estis, et Filij excelsi oes, vos autem
sicut homines moriemini, et sicut unus de Principibus
cadetis. Psalm 81. Jam rzekł Bogami iesteście y synowie
Naywyższe° wszyscy: Wy iednak pomrzecie iako ludzie y ia-
ko ieden z Xiążąt upadniecie.

Stworzywszy świata y wszystkiego człeka dziwuiący się Bog W: Wsz: V. Wiel-
ki okrąg ziemski podzielił na cztery części, Te na rozne Monarchie.
Państwa Krolestwa rozmierzywszy, iako wiele zasadzenia pokazał potę-
gę, tak chciał oświadczyć mądrość z opatrznością w odmianach. Nie ob-
fita Azya, głodna Europa: czym gardzi Ameryka, Afryka też pragnie
Więc y Hiszpan od Francuza, Francuz od Anglika, Anglik od Holen-
da, Holand od Polaka, Polak od wielu narodow roznych rzeczy zasię-
ga. A nie dziw Nec tellus eadem parit omnia; vitibus illa
Convenit: haec oleis: hic bene farra virent
Nie rodzi wszystka ziemia iednego, tu zboża tam wina, w iednych
Krolestwach hebanow aż nazbyt, w drugich y sztuki nie znaydziesz, ó-
wszyscy sobie bogate, a inne y wiecz barzo ubogie
Virg. 1 Georg: India mittit ebur, molles sua thura Sabaei
At Chalybes nudi ferrum, virosaq; Pontus
Castorea —

To wszystko Pan Bog uczynił stanowiąc przyiazny Communikacy-
iey ludzkiey, przez ktorą gdy sobie wzaiemnie dodaią Państwa rze-
czy roznych, napisano dawno o Affrice Africa semper aliquid novi aff-
Afryka zawsze co nowe rodzi w wielu rzeczach, ale y w zwierzę-
tach surowych y inszym Krainom nieznaiomych. Hienna ...
tameczny y w samym piśmie S: wspomniony, groby ludzkie o-
ciała umarłych wykopuie, onymi się pasąc, samym kościom nie
ie okrutny zwierz. Lecz to okrucieństwo znayduie się y w ludziach.
Niewiem iakim umysłem Semiramis Egipska grob swoy naywiel-
kosztownym ozdobiwszy, na nim napis wyrzynać kazała: Kto-
by będzie potrzebował pieniędzy, otworz grob weś co potrzeba. Ot-
bo nie tak ochoczy, iako potrzebny Dariusz, grob otworzy miasto

... miasto pieniędzy napomnienie ... wszytke Th. ...
... malus esses et auro insatiabilis, lepiej tobie oculos non minuens in Aristot.
bytbys był człekiem dobrym a na pieniądze nienasyconym, grobom umarłym
... pokoi. Hienna zmętna, Dariusz zły, ze groby otwieraią. A
... będą czym? Oglądalismy wczora żałosną posługę zacne ciała
Wielkey Matrony niegdy Jasnie oświeconey Xięż: Anny z Stemberku
... Zbyskiey Woiewo: Wołyńskiey, otwierać grób, było okrucieństwo
... na katafalk znowu ciało iey stawiać, żalu odnowienie. Są insze katar
... są y insze groby, te by m chcia otwierać serca mówię y pamięci
... a by w nich zmarła Xiężna prętko wprzód się nie rozsypała, nie
... ią poruszę: wdzięcznośc imieniem za kończ me oświadczę: z wam
... ostrogę. To wszystko sprawią słowa Dawidowe za darem Ducha S:
Poyrzał niegdy S. Krol Jerozolimski na ludzką kondycyą pilnie się
... przypatrzywszy, na trzy ią częsci podzielił. Widząc iak są od Boga
... wyniesieni rzekł Dy estis Jestescie Bogami. Doznawszy co czynią affekty
... Fily excelsi oes a według Hieronima S: Fily assedantes oes ...
... Fily excelsi oes a według Hieronima S: Fily assedantes oes ... Uważając zaś iaki ich koniec bendzie ...
... dzieci wszytkey: Uważając zaś iaki ich koniec bendzie ...
homines morienimi Pomrzecie iako ludzie. Pudzmy porządkiem

Dy estis Bogami iestescie

... to rzeczono Dy estis: Bogami iestescie. Onemu ktory z gliny
... ... ulepiony do raiu wprowadzony, Panem swiata obwoła
... ... ktore gdy chcę opisać, niewiem z kąd zacząć.
... ymu dawniej rozne tytuły Nazianzenus nazwał go Internum
... Posłem Gonicem niebieskim. Augustin S: Civem Cœli Obywate=
lem niebieskim, Bazyli S: Compendium Divinitatis Skupieniem Bo=
... Chryzolog S: Fibulam cœli et terræ Węzłem nieba y ziemie. To
... sama struktura iego iak dziwna!

Prom

Cui . . .

. . . spiritet anima . . . caetera terr . . .
Os homini sublime dedit caelumq; tueri
. . . inne . . . iussit —

— wierzęta ze ziemie pastwiska maią . . . . . Człek do nie . . . sky . . . stworzony twarzą ycieżemu ku niebu obrucony. W tak małe sztuce tak wielkie mnostwo zamknął Bog, kosci, żył, muszkułow, humorow, y innich dziwow, ktorych iest co niemiara.

Co wsobie zamyka człek, opisał Apostoł. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia ut integer spiritus vester, et anima et corpus sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur. A sam Bog pokoiu niech was we wszystkim poświęci aby cały duch wasz, y dusza y ciało bez skargy, na przyscie Pana naszego JESU Christa było zachowane. Trzy są przednieysze części świata. Niebo Powietrze: Ziemia. Trzy w Człeku vpatrzył Apostoł. Ducha z niebem, Duszę z powietrzem; Ciało z ziemią rownaiąc. Gdy iednak podział . . . y Ducha słyszysz, nie iest istoty, ale vrzędow: Duchem iest rozumnością . . . do vważania rzeczy wszelkich: Dusza ciału żywota y odpowiedzi . . . Co w trzech częściach świata Bog ku ozdobie y potrzebie ludzkiey zamknął, to w człeku Apostoł vpatrzył. Słusznie tedy ma bydz nazwany małym światem.

Mało to na człeka. Tę ce wmale zgromadzoną powszechność opisuię. Mędrzec mowi: Spiritus Domini replevit orbem terrarum, et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis. Duch Panski napełnił okrąg ziemie, a to co wszystko zamyka wsobie, ma vmieiętność, głosu albo dźwięku. Co zegarze iest wiele kół, kołeczek drobnych, drobnieyszych, są sprężyny, minuta. Wszystkie te rzeczy służą na to, aby po długim obrocie kół, ciągnieniu, sprężyn, minut pokoiu minuty dzwon dawał znać o godzinie. Zegarem iest świat, kołami obroty niebieskie, sprężyna skłonności wrodzone, minutą żywioły: owo zgoła wszystkie stworzenia należą do tego zegaru. A człek co? Hoc quod continet omnia scientiam habet vocis. Ten ktory zamyka wsobie wszystko. Ten ktorym powiedział Apostoł, iż ma ducha, duszę y ciało. Ten ktory według Grzegorza s. z powinowacony z Aniołami rozumem, z zwierzęty czuciem, z drzewami żywotem: z kamieniami istotą. Omnis creatura habet al . . .

hon . . .

cmo: ab + nama [illegible] c cum lapidibus: vivere cum arboribus senti-
re cum animalibus: intelligere cum Angelis. Ten iest stworzonem wszyst-
kie[go] swiata opowiedaczem chwały Bozey.
Kiedy tomato. Przyiezdza iaky Pan wielki do swoiey Maiętnosci poddawaiąc
ię poddani wszey powinnosci, wdrogę zachodzą, prezent iaky niosą,
ni gdyszel z posrodku siebie wybiero ią, aby imieniem wszystkich wyn
izwaiąc szczęsliwe przyiazdu, poddanstwo oswiadczył. Tęz sentymo
mię wyrazit Dawid s. w psalmie swoym. Kusiwały się wszystkie Twory
dziąc wdzięcznosc oddac Panu swo[ie]mu, y rzecze ieden Laudate Dnum | Psal. 148.
de caelis (chwalce Pana na niebiesiech. Drugi rzecze. Laudate eum sol et luna
laudate eum oes stellae et lumen, chwalce go słonce y miesiąc chwalce go
wszystkie gwiazdy y swiatło. Rzecze ktos. Laudate Dnum de terra draco-
nes et oes abyssi, chwalce Pana na ziemi smokowie y niskie przepasci.
Inny zawołał na gory pagorki, drzewa owoc daiące wysokie cedry, zwie-
rzęta co[...] gaiąc, y ptastwo skrzydlaste, aby chwałę Panu swo[ie]mu dali. Mon-
tes et oes colles, ligna fructifera et oes cedri: bestiae et universa pecora:
serpentes et volucres pennatae. Gdy się tak potęznie ruguią, o prostocie y
niedostatku swoym wiedząc, szukały aby godną osobę przed Pana wysłac
uroczysmie tery zawołały Iuuenes et virgines senes cum iunioribus lau-
dent nomen Dni. Młodzieniey y Panienki, starzy y młodzi niech i
mię Panskie chwalą. Y tak za zgodą wszystkich [...] (że wydziały nie spo-
[...] swię do oswiadczenia wdzięcznosci) obrany iest człek interpres
mundi tłumaczem swiata chwalcą stworzyciela
Gdy tak wychwalam człeka, wymuie mu ktos stawy: iezeli tak iest zacny; Chrisost. Hom:
czemuz po wszystkich stworzeniach na swiat wprowadzony. Złotousty de opif. homi:
[...] obronę iest przyiął. Wyiezdza Pan wielki w drogę, wyprzedza
[...] dworu, kuchenne, piwniczne, kredencerskie, pokoiowe wozy wprzod
iadą, aby Pan na stanowisku wszelką gotowosc nalazł. Tęz stworzennie
swiata napełnił Bog powietrze ptastwem, wody rybamy ziemię zwierzętem
piwnice ponabit wgronach wiszących na winnych macicach. Złasow, kuchnie
[...] zist, szpalery stawnety. Sklep zwierzchny ozdobił gwiazd sztukaturami y z
dopieroz to gotowe Człeka przywiodł, Panem go uczynił rząd mu na

ziemi

Gen: 1. ien: pusci. Dominamini piscibus maris et volatilibus coeli. ...
Człek został princeps universi Panem wszystkiego świata.

Posłuchajmy wyżej. Opisował Człeka Trismegistus Magnum miraculum est homo, animal honorandum et adorandum: hoc enim in naturam trans[it] Dei quasi ipse sit Deus. Wielkie dziwowisko iest człek zwierzę posza wania y podziwienia godne, ktore w naturę Boską tak się odmienia, jakby się Bogiem.

Lip: Epist: z Cod Bely: Wyżej postąpił Seneka Chrześciański Lipsius, ktory godność Człeka zalecaiąc, to o nim powiedział. Tanta est istius animantis pulchritudo dignitas, vis, vigor, ut si Deus non esset ipse Deus esset. Taka iest te iednego zwierzęcia godność moc y potęga iż gdyby Boga nie było on by był Bogiem. Dobrzeć ci o Człeku trzymali, ale na rozsądniejszy Dawid Ego dixi Dii estis. Iam to zawsze mowił, że ludzie są Bogami. Jakoż to Odpowiada Jan S. Dedit eis potestatem filios Dei fieri. Dał im moc a się stali synami Bożymi.

August: tract z in Joan: Pozwolenie to synowstwa, smakowało to Augustynowi świętemu. Magna benevolentia, magna misericordia, unicus natus est et noluit manere unus: ... ti homines cum filios non habuerint peracta aetate, adoptant sibi, et voluntate faciunt quod natura non potuerunt. Si autem aliquis habeat filium unicum gaudet de illo; quia solus omnia possessurus est, et non habebit qui cum eo dividat haereditatem ne pauperior remaneat. Non sic Deus. Wielki łaskawość, wielkie miłosierdzie, jedynym urodziwszy się niechciał być iedynym. Wie ludzi nie mawszy potomstwa, a w lata zaszedłszy czego im przyrodzenie z broniło, wolą wypełniaią; synow sobie przysposabiaiąc. A iżeli kto ma ie naka z tego ...zie, iż wszystkich dobr zostanie dziedzicem, z nikim w dział nie chodząc. Tak ludzie ale Bog inaczey. Dedit eis potestatem filios Dei fieri Dał im moc być synamy Bożymi. Więc aby pomnieli na tak wysokie uważenie y według powinności swoiey stali wołał na nich Bernard S: A verte homo quia limus es et non sis superbus; quia Deo coniunctus es non sis in[gratus]

Bernard Serm: 3 in vig: Nat: Dom: Patrz człecze ześ z gliny ulepiony a nie bądź pyszny; pomni ześ z Bogiem s zinowaciony, bądźże mu zatym wdzięcznym.

Filij excelsi

Filij excelsi, filij affectantes, oes. Synowie oboini wszyscy.

Synow P. Boy Człeka posadzit ale on dispozytya ie gardząc wyszey siat wszyic. Filij excelsi oes. Hieronym S. czyta tuc filij affectantes oes Ol synami obiinimi wszyscy. Ta obsiroosc na cosz iest? na konazym wiecie się zacze y wkoiu pon rozenie rzęta, wyjalszy ztamtąd wszystek swiat opanowac y wiele to kyls ktory by się stanem swoim kontentowali? Obec wyniostwu gory zamfec idzie. Mam po sobie pismo S. Nabuchodonozor wniescie sy wystawił batwan szczyrozłoty odlewany, wysoky na łokci 60 Dan. 3. Przy tego obrazu trzy quaestie kładę. Pierwsza czyw. był taki, czemusz nie sobie ale obrazowy kaze części oddawac? Druga. Na co tak wielky wystawic czy niemogł bydz obraz drzy? Trzecia. Czy niedosic było na 6 al. o 26. albo na 26, czemu na 60 Łokci? Pierwsza iest cnyes ktory obraz. pokłon oddawaią. Wtora marnotrawecow wyraza. Trzecia tych ktorzy nie kontentuią się mierną miarą ale trzeba im az 60 łokci. Filij excelsi oes filij affectantes oes wyniosłe y animusz dumny do tego ich wiedzie. Aczy Prorok Panski Ozeasz phantazyą ich wyrazit Facti sunt principes Juda velut assumentes terminum. stały się Xiążęta Judzkie, iako przenoszący granice Sąsiedzkie to iest ambitiosi. Mieszkaią dwaj o granice, ieden oręcy granice Sąsiedzkie to iest przesiwo... Mieszkaią dwaj o granice, ieden nieco obciny; ile razy orze swoie grunty, odorac kaze w sąsiedzkych, to mie=dzę to drogę, parocnika zarwie kopce zdeymuie, wcubze się wrywa grunty Principes Juda velut assumentes terminum. Czy to nie synowie wyniosli? ktory nie kontentuiąc się ograniczeniem Boskim wrywaią cudzych gruntow: Ose. 5. Plebeusz mieszczaninowi, Mieszczanin Szlachcicowi, Szlachcic Senatorowi. Sena: tor Krolowi chce wyrownac. Krolowie chcą więcey niz im dano zniebu. Y do Kosciola werwał się ten affekt, Principes Juda assumentes terminum stały się Xiążęta Judzkie przeskakuią granice, synowie wyniosli synowie chciwi Z Regestru ofiar Starozakonnych wymazano Orła, czy słusznie? niewiem. Poradze się Doktora Anielskie. Vtrum fuerit rationabilis causa obseruantiarum ceremonialium? czy słuszna była wyjętyna obrzędow Starozakonnych osobliwie stron ofiar bydlęcych? Odpowiada na to w tey części swoiey

Trzeciey.

D. Thom 2.9.102. te spiey. Figuralis ratio non on e, quia per ista huiusmodi animalia ... ta designantur aliqua peccata in quorum figura illa animalia prohibebant
O Brak ten ... tajemnicy: upatrzy bowiem ... w ptakach ... rzeczach niektore ... ktore miały relacyą do grzechow, aby ... ono owe od ołtarza odrzucono. ... Doktor S.
Art 6 ad 1. In Aquila quae alte volat superbia prohibetur. W orle ktory wysoko buia pycha potępiono. A moze co orzeł z pychą? Orzeł krolem miedzy ptaka mi, y pycha miedzy występkami. Orzeł wysoko buia y pycha wysoko lata. Orzeł ma potężne y ostre pazury ktoremi sie pastwi nad drobnieyszym pta stwem, a o pysze powiedział Chrisostom S: Raro vidi superbum qui non sit avarus Rzadko pyszny ktory nie byt łakomy.
Osee 9. Porownaią oięcznym ptaku Ephraim quasi avis avolavit. A inni czytaią evolavit, Ephraim wzbił się do gory iako ptak. A ktorez skrzydła tego ptaka? Gloria eorum ab utero, a partu a conceptu. Sława ich od urodzenia, od familiey, od herbow, od starozytnosci, wysokie urodzenie umysle rozumne, phantazye dumne, do gory zawsze. Assumentes terminos filij excelsi, filij affectantes oes. Przechodzą granice ... wyniesli tak oni. A stąd co? Sicut homines moriemini iako ludzie pomrzecie.
Sławny dzielnością, ale sławnieyszy ... Karoly V Cesarz Chrzescianski maiąc
Camer: lib 4. oko na Panstwo Neapolitanskie, nad samym miastem zamek ... pod Tytułem Klasztora zasadzit, gdy iuz był skonczony, zawołał ... Zakonnikow tamteczny S. Panowie (pyta ich:) co za herb maie? Odpowiedzą konia. Mas munsztuk? siodło? Obiezdzony iest czy nie? Odpowiedzą wol ny sobie kon. A on pokaze na zamek; a noz munsztuk na wyscie konią.
Psal 31. Dobro a tniegdy Dawid S: Nolite fieri sicut equus et mulus quibus non e intellectus. Nie bądzcie iako konie mul, ktory nie maią rozumu Niestuchano go w tym. Vir vanus in superbiam erigitur, et tanquam pullum onagri
Job: 11. se liberum putat. Mąz prozny ... się wpycie, a iako zrebię ... se wolno się rodzit wolnym. ... konia powiedział Dawid S: Filij excelsi oes Otym ... Principes Hieronym S. Filij affectantes oes ... Principes Juda velut assumentes terminum Xiązęta Judzkie przeskakuią granice

w tey ...

...czyscy synami chciwemi, wszyscy synami wiarolomnemi, ... chcą ... ... neapolitanskiemi: az munsztuk pokazuią iaz nie zarek ale grob nie for... ... ale trunnę. Dijedho filij excelsi; sicut homines moriemini Bogami ... ... vmrzecie.
... ... Kroląt: iest pociecha iest ... ... Powieda mowi David S: iako ... ... powmieracie. Cozto iest? Tym rozna smierc ludzka od smierci zwierząt, one ... az zywot stracywszy nie maią nadzieie zycie więcey. A oszlek z Dobem ... ... Incarnes mea videbo Deum Salvatorem meum ... ... mojm obaczę Boga Zba: me. To ... ... Swoz strach. Sicut homines moriemini iako ludzie powmieracie. Inne stwo... ... rzeczy maią periody zycia swe, tak dlugo pies, kon, ielen, kruk zyią ... Czlekowi syn Bozy powiedział qua hora non putatis filius hominis veni... ... O ktorey godzinie mnej się spodziewac będziecie syn Czlo... ... A pocoz przyiezie? Odlączyć duszę od ciała. | Iob. 19 | Luc 1...
... ... strach niepewnosc, niemneyszy prętkosc. Velocius dies mei transie... ... quam a texente tela succiditur Prędzey dni moie przeminety niz tkacz ... ... mowi Iob S: Iako płotno z wielu nici tak zywot nasz z wielu dni stoi, v tkacza na iednym wale płotno, na drugim nici ... ... czesc zywota na wale wiecznosci ostatek w ordinatiey Boskiey. Vwa... ... pilno co Iob S. mowi: velocius prędzey niz tkacz bo tkacz odchodząc od roboty zostawuie cefkę na krosnach, cefka prozniuię, czeka po aszię powroci; ... nasza robota y wesnie y prozynowania bieży, y spiesi się do skonczenia roboty ... tam zostawuie ... do vwazenia iak czesto bywaią w tym płotnie węzełky ... defekty natury, choroby alteratye, indispozycye, rospusta młodosci ... ... to te ... bywaią y grubsze węzły colligationes impietatis zwiazki ... ... bozności | Iob 6 7 | 13. Nemesi 3.
... Ina smierc y sama wtoore. Dyonizius Carthusianus o Lazarzu pisze ... po wskrzeszeniu swoim nigdy się nie smiał: toc podobno nie było prawdzy ... martwychwstanie nie caly Czlek wyszedł, ktory niemiał passionem ... risibilitatis? Prawdziwe było. Ale Iacobus de voragine to onim swiadczy, ... o swoym wskrzeszeniu Pana spytał, ieżeli ma znowu vmrzeć? Wszakże ... ze trzeba, Strachem tak był przeięty po onym pierwszym smiertelnym | Dionis Cart: In. 11. ...

razie

razie, ze migly nie mogl ujdz n: sot. Jak straszna iest smierc! i iako potezny munsztuk.

Opisal ci iey potege niezle Apostol gdy wiele poslempkow (Hebreinski) y poganskich wspomniawszy dyskurs swoy tak zamknąl Ergo mors operatur in nobis vita in vobis w nas smierc a w was zywot robi (mowi Apostol). Obaczyz tego a on rozpustnie zyie coz to robi? Vita operatur, nadzieia dlugiego zywota. Ow skromny w postepkach swoich co to sprawuie? Mors operatur pomni o smierci. Ten sie funduie w swiatowe dobra chciwo zbiera: zywot to robi, vita operatur ow zazywa swiata iakby nie zazywal gardzy rzeczamy ziemskiemi mors operatur, rzeczy swie altowiem prętkie wyscia z pielgrzymstwa swe.

To pewna iz kto uwaza pilno smierc y obraz iey uwazać w sobie. Swiy y upadlt to sobie, ze iest bliska zyie porządnie bogobojnie swiąty bliski. Przypada na to Tertullianus ktory o smierci dyskurując tak mowi Denig speculum eius somnus. Zwierciadlo tego (to iest Zleta (Hebraie)skie) iest sen, ale sen smiertelny. Dwoie dla podobienstwa nazywa smierc snem nazywa sen smierci zwierciadlem: bo iako sen idzie za potrawami, tak y smierc za zywotem grube potrawy zly sen robi gorzie, sni dokuczliwe mnoza tak iezeli zywot ostatnie zly smierc zla za soba prowadzy iezeli dobry dobra. Nazywa sen y smierci zwierciadlem a to z ktorey miary? Zwierciadla iednym nazwal srodkiem vultum poprawa twarzy. A smierc co iest? srodkiem ... obyczaiow, straszne to byla zwierciadlo przy smierci a to ... iest sposob Fac tibi mortem meditatione familiarem czesto y ... mieciu bliżmi z bedziemy.

Nie tylko poprawa obyczaiow ale y zwyciezenie wystepkow pochodzi o pamieci smierci. Izidor S. przypomina iedne finte poganska Anteusza uczynili synem ziemie, przypisowali mu poiedynki wielki

...ſię ... z ... ſpociętowi: bo gdy go kto o ziemię vderzył na matkę ſwą
...ę y każdego pokonał. Postrzegł tego ſztuki Hercules, podniosł Antea
...na powietrze y tam go zabił. ... Anteuszami iesteśmy, matka powsze-
...na ... iest ziemia, kto do niey vpada, ktora ... kto myśli o grobie
... o śmierci, z ... wielki, y Hercules ... ſię
... y o tym zda mi się ... mowi ... ſpod potestatem ...
...us super te ascenderit, locum tuum ne dimiseris quia curatio maxima
... faciet peccata. Jeżeli duch mocarza nastąpi na cię nieopuszczay ...
... twoe: abowiem leczenie ... że ... grzechy wielkie: to
...iezeli potęga piekielna nastąpi na cię potężnie pomni na mieysce
...grobiku twe, a to będzie iedyne lekarstwo na ciężkie choroby. Lekar-
...stwem ale oraz y munsztukiem potężnym iest pamięć śmierci, ktora lu-
... iest wielcy ... ludzie coś ofiaiąc ... potężnie
... nie przedomną vmyślną, a Dawid ... opowiada na prawo pospolite ſi-
...ut vnus de principibus cadetis. Wiele Monarchow Krolow Xiążąt Panow
...padło wszak śmierci y wyjściu ... Jaśnie Oświeceni Jaśnie
...ielebni, Jaśnie wielmożni, Wielmożni, Przewielebni, Wielebni, Mości-
...Urodzeni, Mościwi, tytuły wasze potraciwszy.



Sicut vnus de Principibus cadetis. Jako ieden z Xiążąt upadniecie
...potrzeba wiedzieć że iest między Xiążęty a Xiążęty rożnica, a bar-
... nie wielkie mamy zalecenie, nazwany iest Xiążęciem
...Princeps mundi, to onim przydano, że go zaświat wynośćić miano
...Princeps mundi eijcietur foras. Są inne Xiążęta. Abrahamowi Heteyczycy Gen.
...dali taki tytuł: Princeps Dei apud nos es Xiążęciem Bożym iesteś
... są tedy Xiążęta v Boga są y v świata. Niegdy Jas. Oświec. Xiąż-
...tore katalogu należy, vpadła: stało się z nią co powiedział
... Sicut vnus de principibus cadetis ale iey vpadek iest ku dobre-
mu zmartwychwstaniu.

Tu iestem

niestem vdzierżany Ciałłym zawsze tey osoby pobożne poięcki wyich
las, ofiarnicy moiey dosić czynić; iednak odemnie chciano nie tak kr
tyiako nauky Ktorą wygodzie nauczył mię Izidor S: Vita piora
Is: lib. norma aliorum qui dum laudantur alij informantur Zywot pobożny
de sum: wizerunkiem innych, ktorych chwała iest innym nauka. Vrodzenia
bono. Familiom, dawność, Starszy tości Domow y Herbow dam pokoy. Wszys
kim darujmy to, cuż to bylo wczora na placu ią chcę cnotę zalecać: t
bo ta prawdziwie ludzi podnosi im ich więcy tym lepiey. Mirum o
Bernard epist. 72 naturę (mowi Bernard S:) vnde grossescit materia inde sarcina levig
tur, et quantum crescit in massa, tantum decrescit in pondere. Wziął
Doktor S: podobienstwo od ptaka, ktory im więcy ma piersa, tym spo
rzy po powietrzu buia. Tak y Człek pobożny, cnotami, vczynkami pobo
żnemi y v Boga y v ludzi mieysce wysokie bierze.
Nawiętsza iednak sława iest gdy kto stanowi swemu dosić czyni y
powinności iego ze wszech miar wypelnia. Trzy stany zmarła Xiężna
postępdziła. Panienski skromnoscią: Małzenski podrancstwem ns
znym: Wdowi wszystkiemi rożnymi cnotami ozdobiła: Co sie tycze stanu
Plutarch Proemi in Agill. Cleo Małzenskie: Plutarchus spomyna iedne Controuersią o ktora smocze z gło
wą. Kto pastoli sie o rząd y prowadzenie; głowie to nalezało wedle rządu
natury, ogon sie vpomniał vporczywie rządu, pozwolono mu do czas
probę, wybrał się raz w drogę, az y głowę potłukł y oczu napsował y
inne członki po krzakach włocząc pomordował. Ze zle prowadził
sądzono go od rządu, głowie rządzić a ogonowi w postępku stawić
roskazowano. W stanie Małzenskim wiecie kto iest głową: Caput mulie
Ephes. 5 Głową zony iest mąż: On głową, tsz zona ogonem głowa ma rządzić
kto inny tego sciąpuie miasto rządu będzie zamieszanie.
Aug. S: miedzy duszą a ciałem małzenstwo vpatrzywszy dziwnie
S. Tract. in Joan. caro imperat et spus seruit, peruersa domus est. Quid peius domo
na habet imperium super virū; recta autē domus vbi vir imperat, famina

[illegible] Kiedy cia to rządzi a dusza rządzi, dom to iest nieprzystojny
może być gorsze nad ten dom, kiedy Białagłowa ma górę nad mężem
[illegible] dom przystojny dom chwalebny gdzie mąż rozkazuie a żona słuchać
[illegible] tak rzeczono Ewie a przy niey wszystkim iey córkom
[illegible] sub potestate viri eris et ipse dominabitur tui pod mocą
męzową a on będzie panował nad tobą. Zachowała zacna
Zacna Matrona dekret Rayski, przy rodney Małżonka Religiey
[illegible] wchodząc, poddaństwo oświadczaiąc zgodliwą wolnością wszyst
[illegible] będziąc.

[illegible] Seneka Iowisza na barkach dźwigaiące niebo osute gwiaz
[illegible], na ktore wierzchu siedziała Iuno tak śpiewaiąc:

Immota ceruix, sydera et cœlum tulit,
Et me ~~pro~~ prementem - - - -

Wyrażona tu
[illegible] y powinność mężow. O niebie gwiazdach, Iunonie mieć staranie,
[illegible] zonę mieć wopiece, choć ciska, choć dokucza, ciężka
[illegible] sama mowi et me prementem, zwyczaynym trybem Iasn: Oświ: Xiąż
[illegible] Ostrogskie miał ten Iowiszow urząd odprawować, lecz śmierć przemiota
[illegible] y włożyła na ramiona Iunony Polskiey. Nosiła ona niebo, tak do
[illegible] Cnoty Xiążąt Ostrogskich, iako y zasznie Wielmożnych IchMM
[illegible] staroźytney chwały przestrzegaiąc. Nosiła one zacne gwiazdy
[illegible] trzy córki, ktore iak gwiazdy niebo, tak one Domy y swoie y
[illegible] Nosiła y zacne wnuczątka, ktore na odmianę synow z
[illegible] synom Zięciow dał iey P. Bog. Nosiła piastowała z wiel
[illegible] Domow ozdoba wszystkich powiwała, nosiła a Iowiszow
urząd odprawowała.

[illegible] Franciszka stan wdowi chcąc opisać: malowała klatkę otwar
[illegible] ptaszyna wyleciała. Ciby y ptaszyna y klatka znaczyła słowkiem
[illegible] napisawszy na powietrzu, sacrificabo Pewniejszego
[illegible] miała, y za szczęśliwe ie° dokonczenie służby czyniła: Lecz żeby ta
[illegible] pobożna Marya Bawarka Godfrida Lotarynskie° Xiążęcia żona,

Ferr in Em. [illegible]

iako rzadzina godowi stan ... wiecze przepędzic za przewodnika ten obrazeczek wzięła, a zdami się że iako nabożne z Psalmow Dawidowych koncept sobie wzięła gdzie Krol: tak mowi D.
Ps. 115 ... vincula mea ... sacrificabo hostiam laudis. ...
... stare chwaly. Wiele pecin na swiecie ...
... Stanu Malzenskie, wiele ich doznawszy iako ciężki ...
... wolaią Zywow Panie Zywow Panie. Zeaz przyszłym ... sacrificabo, czy to nie dla większej ... czy nie dla ...
... dobrze Dawidem wołaią Dirupisti vincula mea ...
les Panie dobre przyiaciela, ... zostawiles w trudnosciach ...
... y klopotach ia iednak sacrificabo, poda się okazia po ... ma chwaly twoiey sacrificabo; będzie płac ratowac bliznich. sacrificabo. trzeba vbogie panienki wspomoc sacrificabo. ...
... Sacrificium, znaidzie y Bogu mile offiara o ktorey ...
Pet. Damian l. 5. Epist. 12. mian. Plurimæ mulieres affectant dissolutionem vinculi matrimonii: plerasque suscipiunt eiusdem dissolutionem cum submissione mentis non sine mærore cordis, at a trutinibus earū cognoscetis eas, quædam ... illano sacrificant mundo, quædam cælo; aliæ immolant Deo, aliæ Diabolo
Wiele białychglow pragną rozwiązania malzenstwa y wiele ... wiązanie przyimuie pokornie, iednak nie bez zalu; ... poznacie ie; niektore z nich ofiary oddaią Bogu y niebu niektore ... y swiatu. Naywiększy znak ofiar swiatowych y ... Nawielebn. Kardynal, gdy wdowy kozty swoie swiatu a nie ...
W nim nietylko zeby miała byc winna zmarla na pobozne ... y owszem wielkiey pochwaly godna ze dobra swoie na ofiarę ... bieskę oddala. Swiadczą to iałmuzny hoyne, fundacye ... opatrzone zaszłe od wszystkich intratą dostatnieyszą ... nie hoynosc y szczodrobliwosc przeciwko vbogim pielgrzymom, ... drogim otworzystym rękę tey Xiązęcą szczodrobliwą zalecaiac, ... ofiarę swię w stanie ~~malzenskim~~ ... swim odprawowała wdowim

[illegible] ludzi potrzebnych do pszczół te z kwiatków miód ono [illegible]
[illegible] pożytki, którą z tym podobieństwo i tako o pszczo[illegible]
[illegible] [illegible]: sic vos non vobis mellificatis apes bo wyjątek
[illegible] powszednim zapalczywym, wykurzy pszczoli z miód od niedźwi[illegible]
[illegible] tak właśnie dzieje się przyjmiemy ludzi Bogatych, [illegible]
[illegible] dymem obadzije. Defecerunt sicut fumus dies mei, [illegible]
dni moje Kiedy się poczęcie Bartnik zawsząc wykurzy te pszczoły
[illegible] zmie od próżny zostawi a wyje lni się co powiedział Da[illegible]
[illegible] relinquent alienis divitias suas Zostawią obcym Bogactwa swoje
[illegible] ten który w mnie zarze dóbr ziemskich y przesila ich do
[illegible] niebieskich gdzie ani rdza ani mol ani złodziej Bar[illegible]
[illegible] zaś [illegible] niemoże. Wielce ia sobie maluję szczodrobliwe
[illegible] pobożnej Paniey, fundacię Panien Zakonnych Pan[illegible]
[illegible]. Audia dość [illegible] mitrat Collegium [illegible] odieść ca ro[illegible]
[illegible] mieszkaiącym okup doroczny lat swoich wyjmże Koś[illegible]
[illegible] Jezuitów w dzień narodzenia swe tyle daią na ofiarę czer[illegible]
[illegible] złotych ile lat żywota przepędziła. Wszystko to piękne inuen[illegible]
[illegible] pobożnej szczodrobliwości; tym nie gardząc mnie [illegible] naj[illegible]
[illegible] do smaku przypada

[illegible] Kościelnych około Roku P. 567 Junii 19 dnia [illegible] Anno 67.
[illegible] Laudomara Ś. postępek ich foremnie wspominaią. Junii 19.
Pan Bogaty Hermualdus na imię zachorzawszy mieszk[illegible]
[illegible] do Klasztoru Laudomara Opata, przynieść się [illegible]
[illegible] Francuskich oddaie Opatowi, chore pana modlitwom
[illegible] polecaiąc, zatrzyma Paiłolę Opat Ś. który przy nim pieniądze
[illegible] powąchawszy, odlicza Trzydzieści y dziewięć, [illegible]
[illegible] ieden tylko zatrzymawszy, ten się z bramą nazad [illegible]
[illegible], Opat przymusza [illegible] sporę, [illegible], za

Zatrzymane

i mażnę Panu Bożu kaj, jeden przyjmujemy sam się może ... będą
innych niechcemy: bo trącą krzywdą poddanych. Nie przyganiamy
hojnym y wielkim Jałmużnom Ludzi Bogatych, u nie ... jednak ...
aby tam nie było co zmazy w ucisku ubogich; nie z Pańskiej prawdziwie
tężyzny, ale z bytnej a mniej potrzebnej przeciw Pani y szkatule ...
żywotci starostów, urzędników, włodarzów, pisarzów, mierników. (...)
niła jakom powiedział wielkie Jałmużny ta pobożna Tobitha, że
tak mnie najbardziej smakuje Jałmużna którą Klasztorom naszym ...
Lwowskiemu y Przemyskiemu czyniła. Wolna była od zmazy y ostrzem
umieniła się w oczach Boskich, gdyż ręczną robotę swoję na tę jałmu
żnę obracając, chwałę mężnej białejgłowy otrzymała o której Salomon
Proverb. 31. sperata e consilio manuum suarum
2. Aristoteles in Problematibus położył tę trudność czemu ci którzy toną
Aristot. in Problem. w rzekach prędzej toną, niż ci którzy w morzu? Którą tak rozwiązał. Wo
da morska sama z siebie jest gęsta, gruba i tonącej gorszą, zatym ...
residentiam: owe zaś słodkie rzeczne rzadkie są, y ciężarowi odpowia
dać nie mogą, propter subtilitatem: zatym łatwiej w tych cienkich y
subtelnych niż w tamtych miąższych y grubych ludzie toną. O mój
Boże jak wiele ludzi tonie w słodkościach światowych jedni w te
Vid. Thadensta d: Abeuntes post carnem alteram. Drudzy cum luxuriatae
1 Timot. 5 fuerint in Christo volunt nubere. Ale wyraźnie rzecze Apostoł o tych w wo
dach słodkich powiedział, iż w nich wdowa pieszczona utonęła ... in
deliciis e vivens mortua e która w rozkoszach jest, żyjąc ...
Nie umarła ani utonęła pobożna nasza Xiężna: bo porzuciwszy ... Pa
ństwa aż do samej śmierci, jako wdowa szeroko ... się
umartwienie Chrystusowe różnymi sposobami na ciele swym ...
y Krzyż Chrystusów za żywota miłując pod Krzyżem y po śmi
erci odpoczywać testamentem warowała.

Pieszczon...

iyz. Jone praktazye ludzkie tak zwykły sporządzać rzeczy, aby ... y wszczęsciu bez kłopotu w pociechach bez smutku, w dostatkach bez ... edzê y gdy tak sobie wszczęsciu powodzenie, umisłne y obiecuią y na-nadziaią, dochodzi ie Sztrecret Boski: Si inter sydera, posueris nidum tu-m inde detraham te. Chodzlbys miedzy gwiazdamy, ob... gniazdo ... wie, ztamtąd zciągnę cię. Quo fugies o homo a tribulatione? Caelum te deyciet, terra reyciet, mare euomet, infernus non proteget; fugitiuus Dei cum sis quis te abscondet? Quis te recipiet? Gdzie szteicze uciecześ przed utrapieniem? Niebo cię zrzuci, ziemia odrzuci, morze wyrzuci, piekło nie obroni; zbiegiem Boskim ponieważ iesteś, nikt cię nie za-kryie, żaden nie obroni. Umykaią się ludzie przed cierpieniem, lecz gdzie kolwiek się obrócą, Krzyż za nimi bieży: lepiey dobrowolnie niż niewolnie cierpieć: Cierpią źli, bo muszą: Cierpią dobrzy z checi. Cierpie-nia ich różnicę obacz w wypaleniu ogniowym o ktorym Augustin S. De ... igne mira quis explicet? quo quaeq adusta nigrescunt cum ipse sit lucidus, et paene omnia quae ambit et lambit colore pulcherrimo deco-rat atq ex pruna fulgida, teterrimum carbonem reddit: neq id quasi regulariter definitum e: nam e contrario lapides igne ~~...~~ canden-te percocti et ipsi fiunt candidi. Dobre podobieństwo lecz y rożny-... gnie zła w tych słowach Biskup S. Hipponenski wyraził, zgodził się z pismem: że utrapienie idzie za ogień lecz w tym ogniu, inna kondycya drzewa inna kamienia. Drzewo ogień pali y spali cokolwiek węgla zo-stanie: pali y kamień, abo wytrzyma y tam zmocnieie, abo się skruszy y w wapnie białe, w sobie nieszkodzien a innym pożyteczny. Przypa-dnie utrapienie na człeka niezbożne, a on złodzieczy, przeklina, rozpacza, ... czy to nie węgiel? Denigrata super carbones facies eorum Czerniey-sza niż węgiel twarz ich. Drzewu płomień niecierpliwości a na twarzy ... melankoliey. Nie tak pobożny: Visi sunt oculis insipientium mo-ri, illi autem sunt in pace. Widza że na honor ich nastempuią, że maiętność zbieraią, że prawo nie słuszne prowodzą, wszytko to śmiertelne sztychy ... do duszę przenikaiące. Illi autem sunt in pace. Wesoło biało. Lapides

Abdi

Basil: Homil: in Mar: Jul:

August: 21 de Ciuit Dei. Cap. 4.

Thren 4.

Sap: 3.

igne

 candente percoqui et qui fiunt candidi. Myli się bardzo ktodzie gdy ma zumieią że wszytkie Domy wolne są od kłopotow trudnosci y otrapienia dawno y dobrze powiedziano. Sapius ventis agitatur ingens

Horat od 10

Pinus, et celsæ grauiore casu
Decidunt turres, feriuntq summos
fulmina montes.

Wszytkim stanie urodzona, wszytkim podłożona, pociechami y znemi od Boga obdarzona miała iednak krzyżyki swoie, aerz może ie całemi Krzyżami nazwac, w ktorych wszędzie cierpliwie o! Zawsze Boga, do woli iey do skrytych sądow relacyą czyniąc cierpliwosc y animusz męski pokazała.

Amb de Virg.

Powiedział Ambroży S. Eua vicit sexum, lauream meretur Ktora płec zwyciężyła Koronę zasłużyła. A wżymze to zwycięstwo? Zostawuią ży[?] ktory Affektow swoich matki odmienne na dziatkach, iedne z bojazni drugą z radosci; inne z zbytniej do rzeczy iakiej chuci. Eua w Raiu niecieiako nosiła w sobie wszytkie corki swoie, y affekt ktory był w niej na ten czas oczekl na wszytkich. Ktoryż to affekt? Mulier corpore et oculis vaga dum incontinenter deambulat, forte prospectans qualis extra Paradisum mundus haberetur, occasio porrecta diabolo unde tentaret. Biała głowa niespokoina biegaiąc po Raiu przes ciekawy wygląda[ła] chcąc widzieć co się dzieie za raiem; postrzegł to czart wziął postać gadziny z Ewą rozmowy occasio porrecta tentandi nadała okazyą pokusy. dla tego że niespokojna była corpore et oculis vaga. Tenci to iest affekt, ktory prawem succesyey wzięły od Ewy ieij corki, niestatek y odmiennosc. Mozem to obiasnic podobienstwem potocznym. Gra szachow miedzy grami mało, ze ostrzy dowcip y a przytym daie okazyą wielu moralizacyiej. Tam gdy stanie lubo kosciany lubo drewniany na pstrym polu woysko, rozne sztuki rozne maią chody. Kr. l z pola na pole Rycerz na trzecie, Roch lubo daleko ale prosto. Pop przes szachownice pobożny gościniec ma naznaczony. Pieszy na drugie na daley na

Rupert lib 3 Cap 20 et in Genesim

...cie polskiej. Sama bądź ią nazowiecie Królową bądź Babą [illegible] ...
[illegible] iest a chce bydz Panią wszystkiej szacowanice ... zwyciężące
... y w Swiecie. ... Krolewski rzadki y Koro...
... ze Rość dla grodu Ricerski Obozu Kaplak dla duszę ...
... pożywienia ... się co za dziw? tego ... słusznosowy
... w pole. Sama tylko płeć biała chce bydź Panią ... [illegible]
... bydz, wszystko wiedzieć, rządzić, przewodzić, odmiana waszek...
... wzamysłach. Od tych defektów wolna była ta wielka Matrona we
wszystkich ... podstępkach, Pański Xiążęcy Krolewski prawie animus
...kazała. Stateczność wielką w obyczaiach ~~...~~ nosiła.

...ciał ... Bog zgotowaną Koronę włożyć na głowę, duszę Tey pobożnej wy...
~~...~~prawił posła, chorobę śmiertelną rozkazując aby się stawiła przed...
...nem swoim. Gdzieli ią y żalo zastał?

Przyjechali posłowie z Sycyliey do wielkiego Katona zastaną go w ogrod... | Turp: Specul
... a on około gospodarstwa domowego chodzi. Dziwno im że Pan tak | Boni Magistri.
wielki prostą ma zabawę. Postrzegszy zadumienia: satis est non in...
...nisti otiosum. Tym się Kontentuycie zeście mię zastali nie w po...
...iu ale w ogrodku nie miedzy kieliszkami ale przy pracy, nie
...n kieruiące leez pracuiące. Zastał poseł śmiertelny Pobożną tę Panią
...n obocie dobrey, w ogrodeczku nabożeństwa, w domu samym Pańskim około
...bra duszesnej, usilnie pracuiącą, satis est non invenisti otiosam. Prze...
...pierc nie ... ies wskórała, żdra dąs napadła, ale się prożnuiącey nie
...lazła.

...rdinand Cesarz tego imienia pierwszy ... Chrześciański kochał się wze... | Jocar: Hic: lib: z Cap 10.
...partach; każdy Pańską fantazyą wiedząc co mógł pośledniejszych, mnie...
...ych, kształtnieyszych dostać Panu ofiarował. Było kilka Pokoiow, w kto...
...ch nic się nie obaczył, tylko wielki natłok zegarków drobnych. Upatrzył
...pokoiowy ieden zegarek, który mu nad inne do smaku przypadł; ... ...
...a; ale Cesarz postrzegł kradzieży. Chcesię dziecina z Pokoiu wymknąc

Cesarz

Ciesz go czasi aż i do grobu tej ... dzierżenia; tam się zegarek zawsze
winre wydał. Darowano mu zegarek, ale wprzod dobrze zgromił
no. Ratunek tego pacholęcia opisał dobrze Duch S: przez Dawida Króla
Psal: 9 In operibus manuum suarum comprehensus est peccator. Na robocie rąk swoich
poimano grzesznika. Na tej robocie zaskodzona Adama z Ewą pod drze-
wem. Kaima na bratobójstwie, Olbrzymow w rozpuscie, Sodomczykow
na cielesnosciach, Izraelczykow na tancach y biesiedzie, Absalona na
rebelliey, Amana na zdradzieństwie zaskoczono y surowo pokarano. Ada-
ma rolnictwem In sudore vultus tui vesceris pane. Ewę boleściami w ro-
Gen: 3. dzeniu in dolore paries. Kaima tułaniem; sam bowiem na się lat aky
eret, ego vagus et profugus super terram. Olbrzymow potopem, Sodomczykow ogniem
S. siarczystym, Izraelczykow mieczem, Absalona włoczenia, Amana szubie-
nicą. Biada temu ktore zatapią na złej robocie, źle się im to nagrodzi.
Hieron: ad Demet: Malorum operum pessima merces. Złej roboty niedobra nagroda. Szczęśliwa
nasza Xiężna że na pobożnych zabawach znaleziona. To samo ...
otuchę iż ją nagroda czeka w niebie, ponieważ śmierć znalazła ią na nieb...
robiącą
Przyrownał śmierć S: Kanclerz Angielski Thomas Morus do zbierow
albo straży nocney, iako zaskoczą tak niedziewnie kawią, tak czyni y śmierć
tym iednak rożnica, tych ublagasz, uprosisz, przekupisz; albo wszy-
stko albo przed sędziem wymowią. Śmierć zas nie użyta, ni przebłagan
corrupta. Qualem invenit talem reddit. Jako naydzie człeka tako go odda
Zaskoczyła Matronę pobożną na Boskey służbie przy nabożeństwie
przy rozmyślaniach duchownych, iako śmiertelni na nie wzywała. Cz
wygrała? Ciało zabiła duszy wstworzyła gdy ią z więzienia ciała wybawiwszy do niebieskich krajow zapędziła rada nie rada Qualem invenit
talem reddidit iaką naszła taką oddała.
Juz między Jasn: Oświe: X: Ostrogska Wojew: Podlinska dopędziła kre-
wieczności; skończywszy żywot śmiertelności, stanęła w porcie Oyczyzny
wzięła nagrodę za prace swoie czyniniem w tym otuchę z żywotney pobożny

[illegible] ine, wszytki mu[illegible]. Wiec iako [illegible] swym [illegible]
[illegible] zostawiła wizerunek cnot Pobożności y swiątobliwe żywota. Zo-
[illegible] wzięty do przodków swoich, zostawiła dobre wszczaes
[illegible] succesie, zostawuie nam wszystkim [illegible] y [illegible]
[illegible] nad wszystkie insze y naybogatsza y naypotrzebnieysza. Viue memor
[illegible] pomniąc na smierc, O wielkaż to nauka wszystkim bardzo potrzebna,
[illegible] to y Duchowni y swieccy, [illegible] ze niemasz potrzebnieysze hamul-
[illegible] wszystkie [illegible] ludzkie nad pamięc smierci ale prawdziwa [illegible]
[illegible] poganin, Chrześciańskim iednak piorem napisał. Mors et exi- Suid. in Encri
[illegible] et o[m]nia quae in malis habentur, ob oculos tibi versentur quotidie: o-
[illegible] vero maxime mors, sic nihil unquam humile cogitabis, nec impen-
[illegible] quicquam. Smierc y insze nędze swiata te miey zawsze przed
[illegible] ale osobliwie smierc, ktorey pamięc y oderwie cię od rzeczy ziemskich
[illegible] by [illegible] zadzierzysz utrzyma. Nie wydał go Seneka. Aequat o[m]nes cinis im- Senec. epist. 91.
[illegible] nascimur, pares morimur. Conditor ille iuris humani non natalibus nos
[illegible] nominum claritate distinxit nisi dum sumus. [illegible] vero ad finem mortali-
[illegible] ventum est: disce ali inquit ambitio, o[m]nium quae terram premunt, siremps
[illegible] Rowna wszystkim prawie, roznie się rodzimy, rowno vmieramy. Tkor
[illegible] wszystkie tu na swiecie rozne pozbiały, porobi, tak iak przydzie do dołu
[illegible] wszystkie honory przez Tyare Papiezkie, birety Kardinalskie
[illegible] przez Korony krolewskie, buławy Hetmańskie, krzesła K-
[illegible] Koronne, przez Doktorskie znaaka, żołnierzu z mestwem
[illegible] z [illegible], rzemieslniku z kunsztem; przez zwodą [illegible] z boga-
[illegible] to porowna to, ktora miasto berła kosę w ręku trzymaiąc wszyst-
[illegible] iącim grozi.

[illegible] to [illegible] przydzie vmrzeć to cięzka y nader bolesna, że [illegible]
[illegible] y rzeczy vmrzeć musi. Dobrze to przełożył Pliniusz Wespazia-
[illegible] [illegible] że ten Pan, iacdał wiele o sobie rozumiec innymi gardzie

nisztych:

[illegible]
... qui viribus corporis fidis, tu qui fortiora munera amplexoris, tu cuius ... in victoria e mens, tu qui te Deum credis aliquo successu tumens, tanti ... reposuisti atq etiam hodie minoris potes quam ... dente, aut etiam vt Anacreon Poeta acino vuae passae: vt Fabius ... posto in lactis haustu vno pilo strangulatus. Ty W. spaziamie ktory ta twe sitom ufaß, ty ktory wszczęsciu zgraß ty ktory mistą ... chceß dokazac y przewiesc ty ktory z szczęsliwe powodzenia Bogi się bydz rozumieß nie ufay zyciu twemu: Jak wiele ich od ... rzeczy poginelo, ten od zadla wężowe drugi od maluczkey kostki y ... Anakreon rozynkiem vdawil się a Fabius Senator Rzymski ... wmleku wypite żywot skonczyl. Viue memor lethi. Zyi kazdy ... znie zbrazda. Bo niewieß iako gdzie kiedy na cię smierc napadnie.

Grzegorz S. Biskup Carogrodski za wielu Doktorow Koscielnych ... sam Rozanie, ktory vwazaiąc dzywną onę robotę Boską na poczatku Swiata, gdy na polu Damascenskim vlepil Czleka z gliny y oży... swy gotowieniem swoym, ze dwu rzeczy iedną cudowną zlozyl ... robocie przypatruiąc się Doktor S. mowi: Corpori quonam modo coniu-

16. ctus sim haud equidem scio, quoq pacto simul et imago Dei sum ... in caeno voluter. O miram coniunctionem! Niewiem iako ... te rzeczy obrazem Boskym iestem ale wblocie vwala... m ... ziednoczenie, ... y podzial. Lecz na cało Pan ... ciwne zlączyl Czemu duszę zciałem ziednoczyl. Haec vera ... est, vt cum imaginis dignitas animos nobis extulerit, pulvis ... reprimat contrahatq. Niewiasta y oparzenie y milosc tym ... niu pokazana. Gdy cię ... wysokosc hoia ... obrazem ... skim stworzeniem rozumnem sam iedem Anielskim, na vskromienie ...

przydo...

Videre [illegible] Pulvis es et in pulverem ibis.

Wiec iako zawsze nosimy przy sobie proba smiertelnosci, tak trzeba abismy dobrze pamietali ze pięknie ten proch rozsipac się może, y nie słuzą smierci one wymowki: Za młody zdrowy iestem. Jezeli tym dyskursem [illegible] inny pierwey vmrzec ma niz młody. Prawda ze taką formuię [illegible] sie pirwey vrodził, wprzod ma vmrzec. Przyimuię [illegible] prosze powiedz [illegible] natura w żywocie macierzynskim formuie płod od czego zaczyna? [illegible] ze od serca Primum viuens nazwał ie Aristoteles, gdy v[illegible] [illegible] gdzie naprzod potterya smierc bierze? Rzecze: w sercu. Nie [illegible] primum moriens. Jeszcze pytam w dziecięciu co na koncu natura formu[illegible] [illegible] Co napierwiey vmiera? Oczy wstępuią, bledneią, ciemnieią y [illegible] poznawać konaiące. Jezeli tak [illegible] ze nie zatym idzie kto pirwey rodzi pirwey ma vmrzec, bo serce wszteku pirwey żyie, niz [illegible] a oczy pręcey vmieraią choc pozniey żyć poczynaią. Nie iest tedy [illegible] aby młodzi mieli starych przezic. Y Hiszpani dobrze mowią [illegible] corderos que carneros. Więcey bywa na targu barankow niz [illegible]. Więcey rzeznik bije koziełkow niz starych capow. Rowniez młod[illegible] [illegible] ale y starzy nie zapominay iey. Nikomu ona nie folguie [illegible] tak viue memor lethi

[illegible] zmarła w Chrystusie Xięzna Juz [illegible] [illegible] wstąpiła potędze iey do czasu poszła złoto[illegible] [illegible] carne mea videbo Deum meum. Wiele maim [illegible] ktore teraz [illegible] ziemią, ktore wprzod się rozsypie, obacze Boga me[illegible]. Nie wątpię [illegible]. Ale ia z rzeczy strony między tą zmarłą osobą a zacnemi iey [illegible] iako [illegible] successorami stanąwszy z Dawidem rzekę [illegible] bonis demorabitur, et semen eius haereditabit terram.

A.M. [?]

Kazanie na Exequiach Jasnie Wielmożnej Paniey Jey M. P. Anny z Rusca Lubomierskiey Hrabinej na Wiśniczu Kasztellanki Wojnickiey ... w Kosciele Krakowskim SS Michała y Józepha Oyców Karmelitow Bosych ... Dnia 4 Februar. 1639.

Præmium virtutis est immortalis nominis

August: Epist 18.

Jaśnie Wielmożnym ... Jego M. P. Stanisławowi na Koniecpolu Koniecpolskiemu Kasztellanowi Krakowskiemu Hetmanowi wielkiemu Koronnemu Buskiemu ... Kowelskiemu ... Bitowskiemu etc. Staroście. Jey M. P. Krystynie z Lubomirska Koniecpolskiey Kasztellance Krakowskiey Hetmanowey wielkiey Koronney etc.

Moim wielce MM Panom y Dobrodziejom.

Dawny iest v ludzi Duchownych Aphoryzm, ... zda się być Paradoxum Chrystusa dla Chrystusa ... opuscic. Ma miejsce w pismie S: od Doktorow ... autentykawany. W Ewanjeliey Chrystus powiedział ...

Mat 25 ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Cocie iednemu z naymniejszych moich vczynili mnie ścieście vczynili. Ktore słowa Augustyn S. ... taki im dał koment Christe in Eccle... in carcere, Christe in ... infirmo adoratur in Eccla; redimitur in captiuis visitatur in carcere sepelitur in mortuis. Christus igitur ... propter Christum re

(in

[illegible] s. Luoi Chrystus snadnie iest w kazaniu, snadny we mszy i słuchaniu, matki w kościelnych nabożeństwach, częstokroć iednak dla bezpieczeństwa wszystkich ...
... w więzieniu, umieraiące w ogniowie męczeństwa, y w tem zasługa Chrystusa dla ... opuszczać. Aby to [illegible] miłości wielkie utwierdzenie służenia przy ... mniec postępek [illegible] iedna zakonnica, z Bononij [illegible] ... sł[illegible] zakonnych S. Klary spodziewaniem nawiedzaiących [illegible] ... na Kościele B. Katarzyna nazwiana od oyczyzny Bononiensis, postępujące ... [illegible]: Tak abowiem przydą siostry y odmieniać życia y a zwia... [illegible] pokładaiąc ręce podaie, ubrana w nowe szaty zmienia ... Lubom tego w Historiej nie czytał, od Zakonnic iednak tamtec... iako świętey pokornie cyt słyszał. Iest na ustach iey obrazka złota. Stąd ... formowana Chrystus w postaci Dziecinnej nawiedził ią w Celli. Przyjmujące ... które miała z Niebieskim gościem, ładzą dzwonkiem k... ... im zrok na Infirmaryą, cona na ten czas ten urząd odprawowała ... [illegible]: Tu dziecię opuścić miłość broni, do chorej bieżeć posłuszeństwo ... w wielkiey serca żałości Dziecięcia prosi aby iey pociekało, dziecko ... mile ie całowała, a na tych miast obrazka złota tak iako utraciła dzie... ... dostąpiły, został, a Chorej posłużywszy do Celle bieży, a z on kto ... [illegible] w postaci dziecinnej stanął w oczach [illegible] zakochany ... [illegible] w strach [illegible] miłością pomieszany. Pyta, czy za przyczyna ... odmianey? On odpowie: Chrystus dla Chrystusa opuszczać nie szkoda ... w Infirmariey leżącej usłużona z dziecinstwa przy ... sercu twym w tey postaci. Gdzie tedy y Ewangelia y wielkie ... [illegible] [illegible] y spełzenie cudowne B. Katarzyney udzielone pokazuią ... [illegible] nawadzi opuszczać. A to dokąd. Ze Duchowne Aphory... ... Matkę dla Matki nie grzech opuszczać, nie tylko aby ... [illegible] iest y [illegible] y zasługa. Uczyniłeś to Jaś: Wielm: a mnie Wiel: M.[illegible] Kasztell... ... Wiel: Koron: Hetmanie, ale niestety mężni, gdyś nam ... Matk... [illegible] Jaś: Wiel: M: P. Anny z Rusce Lubomierskiey Kasztell: Woynickiey ... [illegible] Wszyscy oczekiwali, obiecowali bytność [illegible] ... [illegible] Iedną razą [illegible] przyjechać. Matkę dla Matki [illegible] ... miłość do oddania ostatniey usługi [illegible]: słusznoż zas, ... trąbiła, słuszność mowi ... [illegible] wielki Historyk Krzyrski Abs...

Puer Iesus crescit
Vid fol 333.

N. Iesus profi- ciebat. etate [illegible]

- inius.

adbellum

 [illegible] Bellum [illegible] amor Patriæ: Imperatorem [illegible] militiæ [illegible]
[illegible] Miłość Oyczyzny: Hetmana prawo słusznośći. Tać [illegible]
[illegible] Kasztelanie; żeś Matce miłuiącey Miłości ostatney nie mógł oświadczyć
[illegible] odległe prowadziło iednak serce prowadziły [illegible] omoc [illegible]
do mieszkania podziemnego Matkę miłuiącą. Coż mówię Matkę? Rzekę śmiele [illegible]
[illegible] Matkę: Monika S: nazwana bis mater dwarazy Matką, że urodziła [illegible]
Augustyna S: światu, drugi raz Bogu. Y tobie J: W: Hetmanie dwa razy [illegible]
urodziła Ta wielka Matrona, raz w tobie gdy powinowacenem tak bliskim [illegible]
[illegible] zostata: drugi raz gdy cię Oyczyźnie oddała. A to iakim sposobem
Specul. exempl. [illegible] Kopali Gurnicy niegdy Kruce [illegible], niesożesnym trefunkiem skała upadła, wszystkich przytłukła, ieden zmiedzu Kąciku zachowany będąc od ... [illegible]
[illegible] zstamtąd niemógł. Zona rozumieiąc że umarł, aby na każdy dzień
Msza S: za nie° była odprawiona, umowa z Kapłanem postanowiła, na ofiarę
Chleb wino y świece kładła. Znowu w tymże mieysu Kruce kopano, ozwał
się on, mniemano umarły, naleziony żywo, zdrowo wyprowadzony, powiadaiąc
[illegible], zkądby mógł żyć cały rok ogłodzie? Iż na każdy dzień [illegible]
[illegible] mu Chleb wino y świecę. Przywaliła cię J: W: Kasztellanie machina [illegible]
[illegible] y niespokoynych głów y zatrąciła z Czecory aż do Czarney wieże, [illegible]
Matka co? z J: W: Małżonką Twoią a Córką swoią około wybawienia twe° [illegible]
[illegible]. Byłoż które nabożeństwo w Krakowskich Kościołach [illegible]
[illegible] niewylewały? nie było. Opuściłyż który niepotrzebny [illegible]
[illegible] szpitał, które iałmużnami szczodremi nie opatrzyły. [illegible]
Pominęliż mieysca cudamy y łaskami Bożemi w Królestwie naszym obdarzone
gdzieby ślubów znakomitych za twoy szczęśliwy powrót nie czyniły? Nie [illegible]
Mało było to sercom miłuiącym nabożeństwem samym okup twe° [illegible]
kosztem y zdrowiem miłości przypłacały. Wiem iż w piśmie S: [illegible]
Aphoryzmom Hypokratesowym, naukom Galenowym, przestrogom innych Medyków
[illegible] Aphoryzm Ducha S: Diuisum est cor eorum nunc interibunt [illegible]
Osee 10. [illegible] serce, żyć nie mogą. Wiem ia nie wiem iako mogła żyć J: W: Kasztelanka Woynicka serce rozdwoione maiąc, gdy połowica w Polszcze [illegible]
y Córce a J: W: Małżonce twoiey połowica z [illegible] w Więzieniu w Wieży [illegible]
Czarney nazwan y która tak wiele serc [illegible] przypodziała. [illegible]

Tem

zijlalem u Seniky o wielkey Rzymskey Senatorce Rutyliey nazwaney. Dla sluzmy ... ordijczyn synaczkaiey na wygnanie poslano. Matka iuz prozbami, iuz corrupcia ... ni praewa ... koło powrotu iey zawsze obiecowano, nadzieią karmiono, ona ... siebie misliac. Rzym ... wszedzie kraie na wygnanie ... iedy się dziwuią iey ... Rzymianie. Seneca powiedział ... ... quam desiderium. Wniemam ... ledwie nie taź ... Wielce M. P. Kasztellanko Krakowska Wielka Hetmanowa Koronna gdy ... często pocztą ... obietę o powrocie J. W. Małzonka ... ... iz predko ... przyiedzie. ... sercem cządu ... ... pragnąc ... zastapi mieysce iuz ... Przyiaciela swe milo ... całach miej to pociechy, tylko z samey Rodzi ... ktora w smutkach y w affektach companiey wierney pomogła ciężic ... serca twe zbiiale ... nie przestaiąc Cybellę matką wszystkich Bogow nazwali Rzymianie Matrem bonae spei Matką dobrey Otuchy. ... Rodzicielka J. W. Pani która tak wiele Bogow Senatorow morskie y Urzednikow wielkich Korony naszey Polskey narodziwszy, Tobie była Mater bonae spei Matką dobrey otuchy ... oprocz ... powrocie J. W. Małzonka twe zawsze dobrze ... Ona ... która do ... za żywota szczegulna miłosci obmierzła która ... czesteny błogosławienstwy affekt swoy oswiadczyła, ... serce twoie J. W. Pani rwało się, zes ostatney posługi Rodzicielki oddac nie mogła. Uczyniła cię przed wszystkiemi dawna y ciezka ... ... Iednak trzymam iz w dzien pogrzebu Rodzicielki ... Thesalia ma pogrzebie matki swej Rhodo... ... nie mogła. Coz uczyniła? Łzamy gebkę napełniwszy ... ... postała na ciało Matki swoiey ... ... legatia zamykaiąc. Corde et Lacrymis prosequor ... y łzami Rodzicielkę moię do grobu odprowadzam. Uczyniliscie ... ... M. Panstwo maiąc słuszne przeszkody ... ... swoie Matkę miluię ... ciałem ... y sercem ... ... ili. Był ten ktory w dzien pogrzebu znaimą ... Matronę ... y powaznym Panegyrikiem wystawiał. Mnie się dostało przy exequiach ... milosc Synowska ... Kosciołach odpraw... od naszego ciała

... Cap. 16.

... Antiq.

poczęcza się podobnie iak tałes według słuszności iakowey [illegible]
mey, ktorym z wielu mia: obowiązany będąc między J.W. Kasztellanią [illegible]
krey y dobrodzieyce moiey wysokie cnoty iey wychwalat. Jakoż kolwiek
[illegible], ale żeby do serca idąca posługa moia znaydzie mieysce laskawe
[illegible] W.M. Państwa. Ktorym zawdzięczaiąc dawny affekt y znakomite
Dobrodzieystwa za dobre zdrowie szczęśliwe powodzenie y wielkey Nadziei
Jedynego W.M. M.M. P.P. miłego potomka, z niego dnych modlitwach naszych P. Bogu
gorąco prosić wiem zostaiemy. Wiem że affekt macierzynski zawsze [illegible]
[illegible] pragnie, ktorey ia życząc W.M. moiey M. Pani, z onym o Bb [illegible]
rzekę. Non discedas a terris: videas nepotem. Nie odchodź z swiata aż
obaczysz wnuka. Powtarzaiąc życzliwość moię z Dawid [illegible] Videas
filios filiorum tuorum. Męzkie zaś Animusze że pilne oko maią na sławę
na ktorą J.W. a mnie wielce M.P. Kasztellanie Krakowski Wiel: Het: Koronny
pracowito zarabiat. Co niegdy Żołnierstwo Seianowi pod Tyberiuszem
Cesarzem Hetmanowi dzielnemu do Obozu wieżdzaiącemu winszowało
Domi sis gloriosus, in castris victoriosus. Tego ia ze wszystkiemi
Zakonem moim uprzeymie W.M. memu W.M. Panu życzę. W Krako
1 Mai A.D. 1639 W.M. mego M. Państwa uniżony Bogomodlca y [illegible]
Fr Nicolaus a Sancto [illegible]

Hæc vocabitur Virago. Te będą zwać Mężyną

Gen 2. Ostry acz słuszny, surowy sprawiedliwy sędzia, wydaiąc decret Boy
[illegible]: przez Proroka Izaiasza na iedną osobę wielką, obiecał [illegible] za [illegible]
[illegible] przy dokonczeniu żywota iey iak się obchodzą dzieci z piłą [illegible]
[illegible] Dnus quasi pilam in terram latam et [illegible] ibi morieris
Isai 22 Jako [illegible] zaciśnie cię Pan do ziemie szerokiey y przestroney y tam umrzesz. Do
bre to podobienstwo, ale y roznica [illegible] śmierci ludzi [illegible]
z [illegible]. Graią dzieci piłą [illegible] kiem uderzą, piła wysoko leci, [illegible]
[illegible] w trawę upadnie zginie y zgnije. Graią kawalerowie piłą [illegible]

[illegible] z Rakietami y tu y owdzie skoczy zginąc iey trudno: bo w zam[illegible] mieniu. Konczy zywot swoy niezbozny kędyli lieci? In terram spatiosam et [illegible] wam z bole, szer kie y ochedobne: Lata porta et spatiosa e quæ ducit ad per- Mat. 7
dicionem: szeroka brama y przeobrona drogą iest ktora prowadzi na zatra-
cenie. Zapadnie tam niezbozny, zginie y ciało y dusza. Stoi bowiem o otwarta
[illegible] Omnes quidem resurgemus; sed non oes immutabimur Wszyscy zmartwych[illegible] 1 Cor. 15.
stawiemy ale nie wszyscy odmienni będziemy & sława ich y zginie
y zginie. Nomen impiorum putrescet. To obrada niezboznych. Konczy zyw-
ot swoy czlek pobozny. Wynidą dwaj Kawalerowie, niebo y ziemia abo
albo Bog y Natura y tą piłą igraią, Summę gry opisał Salomon Revertatur Prov. 10
pulvis in terram suam, unde erat et spus redeat ad Deu qui dedit illum Eccle 12
Niech się wroci proch do ziemie swey, z ktorey był: a duch do tego ktory go dał.
Ktorey gdy rzucaią piłą o ziemię, strasząc ona stara grozbą In pulverem
reverteris w proch się obrocisz. Co Dawid boiąc się, sam zsobą mowił [illegible] Psal 76
[illegible] in æternu proyciet Deus? Czy na wieki ta piła w kąt będzie zarzucona?
[illegible] sekunie go Apostoł y cieszy: ze choc gnie y zginie. Seminatur in corru[illegible] 1 Cor 15
[illegible]: [illegible] in incorruptione: Seminatur in ignobilitate: surget in gla. Semi-
[illegible] in infirmitate: surget in virtute. Seminatur corpus animale: surget spiri-
tuale. Będzie wsiane w skazitelnosci: powstanie wnieskazitelnosci. Będzie
[illegible] [illegible]: powstanie w chwale [illegible] Będzie wsiane w słabosci po-
[illegible] Będzie wsiane ciało cielesne a powstanie ciało duchowne.
[illegible] pokaze [illegible] nad ciałem. Ciało zgnie: pamiątka zostaie Prov. 10
[illegible] Pamiątka sprawiedliwe z chwałą. Odusy nie się
[illegible] Salomon miejsce Spus redeat ad Deu qui dedit illu
[illegible] na nagrodę za pobozne postępki, swiątobliwe zycie, cno-
[illegible] Ut requiescat a laboribus suis. Tak tedy odprawuie
[illegible] do konczenia pobozne iako y niezbozne. Ale [illegible]
[illegible]: bo niezboznemi [illegible] dzien, y zarzucaią ich [illegible] Psal 133
[illegible] w krainy ciemnosci: pobozniejsz zas igrzysko szczęsliwe zgingc nie
[illegible] bo o nich powiedziano Unum ex his non conteretur. Przypatro

Przypatrowaliśmy się temu zgrisku, przy dokonczeniu żywota Jas: ... z ... Lubomierskiey Hrabiny. Widzielismy iako ta pita od ... ziemia ... ziemię ... lat krzyzalych leciała: a duszku niebo wyiątynat przes ... swiata wyprawę. Odprawili się igrzyska: Duch powrócił się ... krainę, a drugiey iey cząstki na wzór ... oddalismy ostatni ... do grobu zaprowadzili ziemię, ... grob, kamieniem zamknęli. Niemasz ... dzikiey swoiey ... W: Woiewodzic Krakowski ... ktorei tak ... błogosławienstw ... strupiały. Wielmozni ... ... ie one milosci macierzynskiey pełne, ktore was wychowały zmartwiały ... pokrewni zacni ozdobę waszę. Ubodzy Zakonnicy, potrzebne panien ... sierociałe wdowy. Dobrodzieyka wasza iusz w ziemi, ieonym słowem ... nas wszystkich w grobie zamkniona.

... ... po ... umarłym zgrobow ozywać się Achacy u Klimaka ... od ... pustelnika ... umarł. Odpowiedział zgrobu ... diens ... Prawdziwy posłuszny niezmierna Irene Corka ... dina ... gdzieby depozyt zwierzony schowała. Meysce ... mila ... ... Matrona, lubo nie słowy, ale rzeczą ozywa się z grobu.

Climac grad ... deb. bedi

6 29. z ... mea semper innovabitur Mawa moia za ... at ... będzie się odbijała ta pila wpamieciach ludz... ... panowac będzie lasac. Oto się odbija ... leciała ... do nasze. Wiec ze się podała okazya Zakonowi ... ... pokarac, za hoyne doznane od ... ... dobrodzieystwa terazneyszym nabozenst... ... segulny tytul ieden dawnie Vocabitur Virago ... ... będzie Męzyiną Debbora, Cornelia, Paula ... ...

... ... iedne Kondycyą klade. ... ... na ... ... pieki milosci, dobrodzieystw, rady pomocy ... ... iele ... nie będzie teskno ... darowac ... ... Żywota pobozne. ... ... Vocabitur Virago

Mie...

[illegible] twola, gdy Cetka o gidech przyprawila, zaraz go wrodzie [illegible] nie posledniá smiertelnosć Vmknie się kto zor zu ludzkich az z pamięci zginąda. Temu niedostatkowi zabiegla natura poradzyt y Sztuka w ludziach rob. chęc do slawy, dla ktorey odwagi wielkie kosztowne budowania przepyszne Zamkow Kosztowow Kosciolow [illegible] nie na ostatek na szanc kładą. starają się o slawę y slusznie rzecz to wielka y zacna. Wielki Rozmowcza Herosolimski przestrzega, Curam habe de bono nomine, hoc enim tibi magis permanebit quam mille thesauri pretiosi et magni. staray się o dobrą slawę: bo to dluzey trwac bendzie tobie niz tysiac skarbow drogich y wielkich. Co iest ze Ecclesiastik przeklada slawę nad Bogactwa roztropno nie rozsądnie abo zprętka to wyrzekl! Madrze bardzo. Bogactwa daią okazyą występkow: slawa munsztukiem ich. Gloria quem non retinet perditus est. Kogo slawa nie otrzyma zginął. Bogactwa są dobra fortuny, a slawa dobro duchowne. Socrates pauper censu, diues virtute moritur. Sokrates vbogo ale slawnie vmierał. Bogactwa vmieraiące opuszczaią. Slawa nieumie vmrzec. Tym się cieszył ieden z Poetow ktory mowił

Non totus moriar, multaq pars mei
Vitabit Libitinam —

W tym naybardziey zasadzit Eclesiastik zasadzit podobienstwo. Gdy kto [illegible] pracowac musi grosz do grosza kopę do kopy przykladaiąc: tak w nabyciu slawy dla ieoney postempku chwalebne trzeba się dobrze zapocic [illegible] dobrego racyą daie Doktor Anielski. Slawa nie moze bydz pomnozona [illegible] ze iest in arduo, trzeba się do ney piąc trze[illegible] [illegible] pracowac, iasna rzecz, ze slawy nabycie musi bydz pracowite. Powiedzial [illegible] ze ignoti nulla cupido. Tu trzeba wiedziec, co to iest slawa Az Krasomowca Rzymski Ex omnibus praemijs virtutis, amplissimum est gloria quae [illegible] breuitatem posteritatis memoria consolatur, quae efficit vt absentes adsimus [illegible] viuamus, cuius gradibus homines in caelum videntur ascendere [illegible] wszytkich nagrod cnoty naywiększa, to iest slawa, ktora zywota krotkosc potomnoscią pamięci cieszy, ktora czyni aby oddaleli byli przytomnemi vmarly

Eccl 41

Senec

Lips in Trag.

ie pro Milone.

imar ij ziemiy, y pot ięj szodelkaiś zdadzą się [illegible]
Rzeczo wielka sława y [illegible] do nej gościniec na nim ienak wiele
ludzi błądzi. Pobłądził Nero o którym Suetonius Erat illi aeternitatis
perpetuaeque famae cupido sed inconsulta. Miastu [illegible] do miesiący [illegible]
[illegible]ij, ale nierzeczna. Błądził y Herostratus, który aby wielbił [illegible]cza-
sie pamiętny był, [illegible] Meczet Dyanny w Ephesie spalił. Zbłądził
y Hieronymus Olgiatus który Xiążę Mediolanskie Galeacca zabiwszy
gdy był skazany na smierc, a widział miecz nad szyią, sławą smierc cie-
szył mowiąc Mors acerba, fama perpetua stabit vetus memoria facti. Smierc
Sroga, sława wiekuista bendzie długa pamiątka imienia mego. Pragneli
sławy y szli do nej, ale złym gościncem. Sławy cnotą nabyżac trzeba.
Więc iescze y w tym błąd niemały że ludzie sławę sławę nie w [illegible] jeno
w ięzyku [illegible] Pytał Pan Ness [illegible] swoych Jezeli kto zmieni przemysłem
swym może sobie przyczynić wzrostu? Cudny to był wielki! Ewoz cudotworca
za ięzyk ludzki. Ten mu tylko wskazał Bernardi: który polożywszy [illegible]
dwie sobie rzeczne do Morza drugie do Xiężyca przyrownał. Homo sanctus in
sapientia permanet sicut sol: nam stultus ut luna mutatur. Człek swięty [illegible]
trwa [illegible] iako słonce: a głupi odmienny iako Xiężyc. Zkąd [illegible] Xiężyc
odmiana Mutantum lumen nunquam in eodem statu permanet, [illegible]
deficit, extenuatur, annihilatur, et penitus non comparet: sic qui [illegible]
tes suas in alienis linguis posuerunt, modo parui modo magni sunt, secun-
dum adulantium linguis vel vituperare placuerit [illegible] Przyda
[illegible] swiatło wiedney mierze stać niemoze, ale rosnie [illegible]
naostatek ginie; tak który sumienia swoie połozyli [illegible]
małymi drugi raz wielkymi są wedle tego iako się podoba ięzykiem ludzk[illegible]
[illegible] przyczynic na tokiec wzrostu wedwale przez pochlebstwo [illegible]
na dwa łokcia, szczypaiąc sławę ie° Otoz to iest ten cudotworca ięzyk
ludzki, który z Planetą niestatecznym Xiężycem ma wielkie [illegible]
który przystawki y przyczynki robi [illegible] takie wnich iest [illegible]
Stwo pokazał [illegible] sią tu mity Paweł V Biskup Rzymski [illegible]

wziął na

Suet. in Ner. c. 55
Val. Max. [illegible] 14
Paul. [illegible] Florent.
Eccl: 27
Berr. in [illegible] Ioan. Bapt. de Lucerna.

... za ... Orla ... zolwia ... do gory ...
... Non mihi sed tibi ... Orzel zolwia ...
... spusci ... ...
... ludzki ... luseri ... o szkodzie ...
... szkodom zabiegaiac ... przestroge. In ... hominis ... ...
... Na ... ...
... Maxim. S: Merita sanctitatis extollas, quando nec
... adulatio ... nec laudatum tenet elatio Na ten czas ... Eccl. Hom 59.
... ten ktory chwali wolny od pochlebstwa ...
... od proznosci. ... Doktor
... y poboznego zywota Tey
... zakryta bezpieczna od ... gdy ...
... umartwiale ... co sie oney powie: y ia wolny bende od ...
... naygorzey od tey umarley ... : nec adulatio ...
... trudnosc: ... mi phantazya Salomon ktory odwodzi ...
... bialyglowow Virum de mille reperi unum, mulierem ex omnibus Eccle 7.
... Meza iednego z tysiaca znalazlem z bialychglowow ...
... Eccli 44
... Laudemus viros gloriosos ... meze chwalebne
... Salomowie? Dominantes in potestatibus, imperantes
... in peritia ... medos musicos, narrantes carmina scripturarum
... oni w Senacie oni w ... oni Niebo Astronomia
... ziemie Geographia podzielili, pomierzili ...
... umieia, przemysli sztuky kunszty, ktorym sie ...
... to mezczyzna. A bialey ... co? Ieslisz Pan-
... Ieszli zamezna, od meza bierze swoie ozdobe Nobilis in Prover 31
... viri eius, quando sedent cum Senatoribus terrae ... Woiewodzina ...
... od Kanclerza Kanclerzyna od Marszalka Marszalkowa ...
... Zmezow to ozdoby. A sama z siebie co? Iezely ...
... Salomon mowi: Stragulatam vestem fecit sibi bysso et purpura

indumentum

namentu eius. Pokoy o kitÿ slawatem iak w tak wiedźiu sie ...
... zabawy byzowanie z prożnowaniem. Jezely rowney kondycyie ...
... drugim tolwerku ... az ona de nocte ...
... illis nie zabawa się ... y ...
... w domu Jezely zas vbogie stanu zabawa iey kądziałka
quaesivit lanam et linum et digiti eius apprehenderunt fusum. Tak ...
... Białoglowskie wsiedzy y zabawy opisał ktory lubo ...
na mie obrone ich przyiął Ambrozy S. Iudaica mulier ...
at vir gloriosa Białeglowy Zydowskie moia ...
118. y nayarzy ale nasze Chrześciiańskie chwalebne ktore y ...
... y Historik chwalą, iakoz iest co ...
... miedzy od Solimana poseł do Wenecyey ...
... wielkim kosztem podeymowano, ... zaba...
no, ... zatrzymowano, on iednak o odprawę prętką prosił ...
... czemuby v Przyiaciół teskni? Dla tego ze w Wenecyey ...
nie moze. Miasto mowi piękne y bogate, ale ... ma grunt. ...
... Turecki ... dziecinne, ... do ...
... iest plec Białoglowska, sama ich imięnia Etimologia ...
... nie pokazuie Mulier wedle Isidora ...
... nazywa ich sexu trapilem plec słabą ...
... słabe nazywa quasi infirmiori vasi ...
Petri 3. ... Lubo słaba y licha iest plec iednak ...
... budynki wielkie. Słaba była wedle pleci ...
... wielką y mocną do ... pobożności ...
... , Ze męstwo pokazała we wszystkim swym zyciu ...
... po ile czas zniesie ... osądzicie, iezeli ...
... niektory bawie y wiele czasu trawi ...
... zacnosci herbow, honorow wysokich, ...

[illegible] ktorą [illegible]
[illegible] przypali [illegible] on [illegible] nie [illegible]
[illegible] do Krola [illegible] odeymowat [illegible]
[illegible] dosc [illegible] okrywac [illegible]
[illegible] ozymania się garlem [illegible]
[illegible] umarły narzekaiąc na swoie nieszczęście a [illegible]
[illegible] towarzysza na nawstaie [illegible] nowina owe [illegible] utrapie-
[illegible] ratowac, było wiedziat przyczynę smutku. Odprawiony
[illegible] a [illegible] raz gdy [illegible] nalega [illegible] słowy, twierd
[illegible] ze pociecha nie [illegible] była, nie przedat nalegas, az musiał Mistrz
[illegible] powiedziec. Dopiero zmu serca dodaie: robożny się [illegible] na
[illegible] gotowa sztukę [illegible] wszystko [illegible] iakosz y uczynił. Od-
[illegible] Kasztel [illegible] bramach, w iedney iedne pannę wychodzącą wdrugi
[illegible] wchodzącą; tak [illegible] Mistrzowi, ktory [illegible]
[illegible] nie [illegible] tylko dwie, pyta gdzie są drugie? [illegible]
[illegible] w Zamku. Odniesze Krolowi. A gdy się spytał kedy są panny? [illegible]
[illegible] ow iedna wchodzi a druga wychodzi z bramy inne iescze w Zam
[illegible] Kasztel (tak z poczatku swiata tak
[illegible] około budynku) aedificauit Dns Deus
[illegible] A iako kasztel z rożnych części złozony iest będąc
[illegible] ta Planeta na swiecie zplodzona [illegible]
[illegible] z wszystkich [illegible] elementow, o ktorych [illegible]
[illegible] zabawy wszystkich ziazdow, seymow, trybunałow, sei-
[illegible] na ktorych często pierwszy rozdział Ewangeliey [illegible]
[illegible] Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob
[illegible] Ta Błaza [illegible] Ow tę [illegible] posinny [illegible]
[illegible] Kasztel swoiey ozdobie, ozdobiony nie [illegible]
[illegible] Nar pierwszey bramie [illegible] Woiewod
[illegible] Kasztellana Krakowskie Hetmana
[illegible] Zięcia. W Zamku zas [illegible] Woiewodowie, Kanclerzowie

Cen =.

[illegible]

Mieczmikowie Starostowie y innych tak wiele Urzędnikow ktorzy
spolny z Kasztella Honorami swemi concurrunią.

Znaydziemy się że od wielu Historikow iż ludziom wielkim y sa...
... dzielą się jedne różnych dnia tego kiątek ktoe ... Zakon
...nika ozdobiły Thomas Aquinas, Ambrosius Senens Jacobus Mecan...
Niebo raduiąc się tym wszytkim mężom wielkim tego Xiężyce na...
wskazało. Przy narodzeniu S. Aldegundy slonce nowe w wielkiey swiat...
nad domem rodzicow stanęło. Rodzi się gokrzymie ... terminus ...
nibus, gwiazdy iak przeszły nad domem latały ktore u tym rozchodzą...
się kwodnym pałacom do nich wpadały wielką ich iasnością napełnia...
Radzono się wieszczkow strony onych gwiazd. Ktorzy rzekli: że ten...
naczek nowonarodzony miał mieć wiele potomstwa y spowinowacenia...
z wielu domow wielkych Zaczym ozdobić tym spowinowaceniem tak ie...
familie iako y swoie. Potomstwo tedy według tych Historiey iest y st...
cem, tedy Xiężycem y gwiazdami. Ależ y samo pismo S. przyrowna ie...
gwiazdamy: Obiecuie Bog Oycze Abrahamowi. Multiplicabo semen
tuum sicut stellas caeli et velut arenam quae est in littore maris Rozmn...
nasienie twoie iak gwiazdy niebieskie y iako piasek ktory iest na b...
morskim. Obietnica ta y błogosławienstwo, znaydnie się ... ...
Matrony. Jak wiele gwiazd orlney wyszło y weszło do ... ...
cow. Dwie gwiazdzie to iest S. Wszytyn y Corka w Dom S. ...
Ostrogskych Wnuczka w Dom J. O. Xiążąt Radziwiłow Drugie ...
... córek Wnukow y Wnuczek w Domy J. W. ...
Olesnickich Zebrzydowskich, Oswolinskich Ligę... ...
kowskich, Sułowskich, Xordwanowskich, Sradnickich ...
chowskich, Korycinskich. Nie poslednie y pałacow (He...smo...ich) ...
ktore są położone, y tam wbegaiły gwiazdy Corka ... ...
... na do Sendomirskie drugą do Krakowskie Grodie ...
... gdziekolwiek te gwiazdy wpadły iasnoc ozdobe ...
Niech dziwuie się że potomstwo Abrahamowe do gwiazd iest przyrownane

[illegible] ie przyrównywany od gwiazd do piasku. Et sicut arenam in littore maris. Czemuby przyrównane było potomstwo Abrahamowe [illegible], przyczynę naznacza Philo [illegible] Iter sedimentum [illegible] są bido, iako z piasku [illegible] a potem wytrzymać im [illegible] srogie nawałności morskie. Jako naszem [illegible] potomstwo A[illegible] [illegible] nie wie co Pharao robił. Co [illegible] Zbulak, [illegible] Moabici [illegible] Senacherib, Antyoch pyszny y inni ktorzy na to [illegible] potomstwo Abrahamowe a w nim Chrystusa zamierzyli. [illegible] imato plemie Abrahamowe wszystkie te furie. Słusznie [illegible] [illegible] nam, naznaczamy same Boga arena in littore maris. To ... dany po[illegible] [illegible] Abrahamow[illegible], do Polski przydźmy.

Philo lib. 1 de Abr.

[illegible] ono burzliwe morze Othomańskich surowo[illegible] [illegible] impety ono burzliwe [illegible] Machometańskiego [illegible] y Osmańskiego szaleństwa bije na [illegible] na[illegible] [illegible] to morze to burzliwe swe hordy Tatarski [illegible] [illegible] Niemiecka ziemia, kurczą się [illegible] y sam [illegible] [illegible] Polska. Gwiazdy wiedzą, kiedy na niebie siedzi [illegible] nie ruszy się. Stellæ manentes in ordine et cursu suo [illegible] erunt [illegible] gwiazdy [illegible] [illegible] zdrowie moie byle Oyczyzny broni [illegible] [illegible] Narodzie [illegible] potomstwo było [illegible] wytrzymałes potężnie impet morski od [illegible] Krakowski z młodych [illegible] lat od[illegible] [illegible] usługę Oyczyzny. Krwi wylewały rozne gromadne [illegible] przeciw Boga Wierze Kościołowi [illegible] wylazły Inflanckie, Moskiewskie, Ukraińskie [illegible] pod Rokiem Buszą, Kamienieckie, Pruskie ex[illegible] [illegible] tak wiele, których ieżeli [illegible] swoią nie ozdobił woy[illegible] [illegible] przed [illegible] miłość Oyczyznie [illegible]. Wszystkie [illegible] [illegible] ale przez Chmielnicky zginęły. Inne Korony Polskiey Chocim[illegible]

Iudic. 5.

..a ..ztyst ..erm miare ve trinita cię z nim. zalecal ..m ..
Francuski Ludwika Mon̄morence Hetmana Francuskie° ze od na..
du Hyszpańskie° obronił Prowince In ...bus expedi... ..
..oriosus, at in ...i gloriosus in aliis vocatus es imperator
..el servator Tobie ta chwała służy JW: Wojewodo k ako..
ktoryś od Chocima powrocił Pater et servator ... innych miłośni..
..ey Obronca.
Nie godzi się zapomnieć y drugie° brzegu piarżdżyste° ktore° ... Opo..
zny a bunt nieposłusznych y niespokojnych, słowo z rzeczy ..
Czarney wiezę na ten czas pełne, a teraz szczęśliwe° Koronn: Hetmana JW
Kasztellana Krakowskie°. Trzyma ten brzegi y trzyma tubo przy stałym zu..
...cznic.. obozowych niewczasow zdrowiu, Ottomanskie wały, Agarens..
...umy; grubich ukrainskich Katylinow rospustne zia.. Wszystkim ..
wielkim animusem swoim a zbroina ręką roskazuie. Vsque huc venias
Job:38. non procedes amplius et hic contringes tumentes fluctus tuos. Biedny..
Rom:13. wszedniku mowi Apostoł Non sine causa gladium portat Nie darmo ..
nosi. Prawdziwie nie darmo go nosił, poki zdrowie dopus..ło JW. Mi..
czmik Koronny. Expedycyie rozne, tę osobą swe pocztamy ...
..soldatami ozdobiaiąc.
A poniewaz dawno powiedziano Fortes creantur fortibus. ..
nowie y Zięciowie Tey wielkiey Matrony, ale y ... k... ..
..dziców ... wstąpili y zarobili na ten ...
..koiu w Seymach y Trybunałach byli gwiazd.. ...
..ei nieprzyjacielskich, piaskim morskim w obozac.. ...
tey wielkiey Matronie ku chwale, ze tak wiele y w... ...
Rzeczypospolitey wydała. Słusznie oney mamy mowić, co dawno Ambro..
... Deborze napisał: Domo ... filiu̅ produxit Dux ... exerc..
..ositis agnoscere quod vidua valeat instruere bellatorem ...
Amb: lib de Vidu: manow Pułkownikow Rotmistrzow odważnych, mężnych y ...

ta, czy nie słusznie ma bydz nazwana Virago? Oządzcie.
… co uwodło Grzegorza S., że białogłowę do twaryny przyrównał?
… zdami się z tąd wziąt. Iżba sprawiedliwe Pan Bog zostawić
… tomnym czasom wizerunkiem cierpliwości dopuścił czartu aby go doti…
… na maiętności, zdrowiu dziatkach. Niezostała tylko żona, y to for…
… czartowski. Na to ią abowiem zostawił, aby przez nię dokazał wgnsin…
… zrobił przez Ewę w Raiu. Chciał iey zażić na zepsowanie cierpliwości
… zawszy na tę ie roborkę Grzegor S. mowi In alto mentem fixerat
… idcirco hanc hostiles insidiæ irrumpere non valebant. Wysoko
… serce swoie zasadził y dla te nieprzyiacielskie zdrady doiść tam
… nouły Quæritur ab aduersario in hanc munitissimam arcem qui…
… gradibus ascendatur? Przemyślawa, usiluie, pracuie, iakimby spo…
…bem dostać te niedobyte zamku, Zatym sam sobie rzecze: Vicina
… viro mulier atq nubieda Niewydze ia inszo sposobu tylko przez
… Powiodło mi się to w Raiu; powiodło y peregrynaciey Zydowskiey
… puszczy, wielem zrobił przez Madianitki y teraz dostanę Joba przez
… żonę Cor igitur mulieris tenuit, et quasi scalam, qua ad cor viro
… scendere, potuisset inuenit. Serce Białyglowy uchwyciwszy, y żałoby
… dzialony z mę… vczynit po ktorey by się wem knąt do serca Jobowe…
… ceciła Doktor S. Białegłowy kiedy ie nazwał drabiną, a drabiną…
… wszą. Lecz iako iest ten zasmucił, tak Rupertus ciesząc nazywa…
… iest drabiną niebieską.

… Boży peregrynaciey młodzienca S. Jakuba, gdy za
… błogosławieństwem Oycowskim a radą miłuiącey Matki wchodził
… Braterską nienawiścią. Przyszło Młodziencowi S. pierwszy no…
… odpoczywać w polu, wieczerza była to co się wzięło w torbeczkę
… kłaki, pościel miasto materaca ziemia, wałec kamień a koldra obło…
… ona nocna Chciał mu Pan Bog on niewczas osłodzić widzieniem
…kim Vidit in somnis scalam stantem super terram et cacumen

illius

Gregor: 3. Moral: 4.

100 Gen 28. illius tamen... Angelosq Dei ascendentes et discendentes per eam Wyzridt we snie drabinę stoiącą na ziemi a wierzchem tykat się nieba. Aniolowie zas Bozy wstępowali y zstępowali po niey. Rzat na ten sen wspomniony Rupertus y rozmawia z Jakubem. Quid somnias Jacob? Video scalam. Et scala quid significat? Jam tibi Rachel praeparatur Coz się sni Jakubie: widzę drabinę. Coz rozumiesz o tey drabinie? Znak to iest vrzyszley kochaney Rachele twoiey. (Rupertus in Genesim)

wedle Ruperta drabiną są białegłowy a drabiną niebieską. Ale z kądze drabiną niebieską nazwana białagłowa? Ztąd ze po ney Aniołowie chodzili y tę pobozną Matronę smiele drabiną nazowie. Dla czego?

Historyk wloski, Blance zenie Eustachiusa Hrabie Bononskie, dał to zalecenie Homines genuit Angelos fecit Dziatki rodziła Aniołami czyniła Naczyniła nasza Blanka polska Aniołow wiele z ... mowniczych dziatek swoich gdy w boiazni Bozey w wierze swietey, w miłosci Oyczyzny, wroziliczniczych cnotach w miłosiernich vczynkach za... prawowała y iako mieli do nieba postępować nauczała. Jarzbila Aniołow dzielnoscią, godnoscią pobozoscią. Anielski tytuł niech was nie obraza, wszak Dawid dworski y zolnierski cztek Aniołem nazwany Bonus es tu in oculis meis sicut Angelus Dei. (...ic in Hist: Ital.)

1 Reg 29. Jezeli wczym zwykły rodzice błądzic tedy w wychowaniu ... na ktore narzekaiąc Bernard S. rodzica nazywa Non patres sed ... sempores ktorzy ciało miłuiąc dusze, sławy y nauki zapominaią.

Widziałem v Imprezidy iedne obraz rodzicow tak odmalowany Na drzewie wgniezdzie Sroka pierze vkłada podpisat Ut molliu... cubent. Znowu na skale Orlicę ta chrost zbierała do gniazda ... dła z podpisem takim Altius volabunt Wiychc dwu ptakach ... podział iest Rodzicow Są niektorzy srokami, dziatkom gniezdzą

piorka

orka z wierną; bo y drugie° zaraz, szaiada w krzywdzie, wołane° ska-
żąc do gniazda to: sroczę in to ... iako ...
siską ogędzie Orlica przeciwnie, nie chowa pieszczono dzieci, na skale
rescie: niech to. Orlik orłem będzie. y wedle urodzenia żyszko y wedle do-
tkaw bogato rodząc dzieci. Mężna tá Orlica nigdy w wychowaniu ieb Deut: 32.
ezidot nie pokazała. Orlicą ... w tey mierze sławita Sicut aquila pro-
vocans ad volandú pullos suos Kościołowi Oyczyznie zaprawuiąc Or-
lęta swoie iakże szczęśliwie iey to wyszło.

...ze Historya Francuska. Jedna matka miała syna ktore° z miłości ma- Ti: reed: geot: Gal:
cierzyńskiey zbytney z domu wypuscić nie chciała. Syn dorastaiąc na to
uskał przyiacioli naprawować, matki prosił, aby go z klatky miłosci
macierzyńskiey mnie porządniey wypuściła. Między inszymi prózbami
które wnosił do niey, była to De filio o mater non facias idolum Kocha-
na matko moia z syna swe° nie czyn bałwana Młoda ale rozsądna mo-
wa. Matki zbytnie dzieci miłuiące, czynią bałwany. A bałwana kiedy-
...ia Ktora? Simulachra gentiú argentú et aurú. Os habent et non loquen- Psal: 113.
tur: oculos habent et non videbunt: aures habent et non audient: manus
habent et non palpabunt: pedes habent et non ambulabunt. Wstroigo Pani Mat-
ka ... złotymi, wysiami sobolami, odziawszy stoi ze bałwanie. Przyjdzie na
...ym. y az niewie co mowic Os habent et non loquentur. Przyjdzie na Trybunał,
aures habent et non audient. słucha co drudzy mowią, a nie rozumie. Jedz
...im do obozu, niewie iak się szable wiąc a gdy w trąbę uderzą, tu uyi może
...szka Pan. Tu pedes habent et ambulabunt. To pociecha pieszczone wychowania
...Przez ktory ... Francuzik Matki swoiey, de filio o mater non facias
...Nie czyniła ta mężna Matrona Bałwanow z dziatek swoich. Narażała
młodosci ... krew swoię na rodne prace. Zyczyła aby Kosciołowi y Oyczy-
znie służyli, y pociecha gdy nie tylko na ziazdy wielkie, iako to seymowy
...na ... ale co większa na kłopoty trudy, y niebezpieczenstwa obozowe wyiezdzali
...tey Felicytatiey Grzegorz wielki dał to zalecenie. Nunquid ergo hanc fe- Greg: Homil 3 in Evang
minam martyrem dixerim: Sed plus quam martyrem quæ septem pignoribus
ad regnú

Tu regnum [illegible] vicinitis, istes ante se mortua ad panam prima venit, ... pe-
uenit octaua. Siedm synow [illegible] swoi lachrej dla Chrystusa mękami, dę... kie-
my stracona. Ona naprzód wszystko patrzyła, z każdym znich cierpiała, ta ka-
żdym umierała. Na ostatek y sama męczenstwo podięła. Ad panam prima
venit sed peruenit octaua. Co rozumiecie, czy y ta Felicitas Polska niemiała
wielkiego męczenstwa w tey wojnie? Wiedząc o tym że iest niepewny tanice woien-
ny: tak Dawid powiedział Varius est euentus belli. Przyidzie wyieżdżać u-
II. kochanemu synowi na Expedycyą, ad panam prima. Matce to męczenstwo.
Wyieżdża Zięć ieden wyieżdża y drugi: Matka ad panam prima. Wyieżdża-
ią wnukowie: Babka ad panam prima. Co expedycya to męczenstwo serca.
Owdzie miłość Oyczyzny: owdzie zas boiaźń o swanki taki. Tu chęć do po-
mnożenia sławy; ~~t~~ stu. strach o zdrowie y żywot serce męczyły. Ale to zni-
sła animussem wielkim, Kto za voca[bi]tur virago.
Gregorius in Cant. W szczęściu niedać się wznieść miał za cudo wielkie Grzegorz S. A prosperitate
non flecti grande miraculum. Ma bowiem szczęście z swey natury że człeka un-
si, y niedarmo malował ie z skrzydłami Alciatus. Aby nie unosiło trzeba
dobrej grunt założyć w Bogu, bo tak przestrzega Dawid. Ponant in Deo spe-
nam Dawidzie S. czy nie lepiey w urodzeniu wysokim? Nie w Bogu w Bo-
czy zlie w spowinowaceniu z rodowitymi y starożytnymi Domami? ... w
w Bogu. Czy nie dobrze w promotiach, fawórach, zasługach? Nie daście ... od-
miennie Twoi przestrzega Dawida S: Ponant in Deo spem suam
Odmalował Ezechiel Prorok pod wizerunkiem nawy ... Tyr mia...
pomorskie, a potym familiae wysokie. Strukturę tey nawy ... ...
Ezech. 27. Przezirnosy vieczy tak opisuie. Finitimi tui, qui te aedificauerunt, im[pleue]-
runt decorem tuum: abietibus de Sanir ~~ext~~ exstruxerunt te cum omnibus tabula-
tis maris: Cedrum de Libano tulerunt, vt facerent tibi malum: quercus de Ba-
san dolauerunt in remos tuos: et transtra tua fecerunt tibi ex Ebore Indico
Et praetoriola de Insulis Italiae. Byssus varia de Ægypto texta est tibi
in velum, vt poneretur in malo. To graniczni twoi, ktorzy cię zbudowali, wy-
konali piękność twoię. Dżdżami z Sanir z budowali cię ...

[illegible] ztem drzew a na morze, cedrowe drzewo z Libanu wzięli aby sobie maszt
uczynili: Dęby z Basan ciosali na wiosła twoie. Słoniowych ławek naczynili
z słoniowey kości Indyiskiey, a komory z drzew wysep Włoskich. Bisior ro-
zmaity z Egyptu utkano tobie na żagle, aby były na maszcie zawieszone. Tosama
[illegible] natura nawy. Tych zas ktory należeli abo do roboty, przez żeglarstwo; abo do
rządzenia przez starszenstwo; abo do kupieckich handlow trudno wszystkich
pisać, tak iako ich wylicza Prorok Nakład abowiem. Sydończykow, Aradz-
czykow, Persow, Lydyiczykow, Cartaginenczykow, Grekow, Dedanow Syryjczy-
kow, Obywatelow Damaszku y Mosek, Arabczykow, Saby, Haran Helmat, Rhema ż
to Tyr. Czy nie dobrze z podobienstwa Tyru Domow wielkich opisanie? Wy-
sokie urodzenie, Dom rodowity, starozytnosc herbow, familiy dawnosc, Pro-
porcye wielkie, Expektatywy dworskie, Bogate ozenienia, Successie tłuste, Ro-
dne domy rodne wojewodztwa do ozdoby iedney familiy iako do nawy Tyryiskiey
biegaią się. Ci pokrewnoscią, owi powinowactwem, ci przyiaznią, owi usługa-
mi, ci fantazyami, owi upominkami. Pilnie naw a z szczęsciem się dzywuią, [illegible]
[illegible] [illegible]. Pytam czy tez tak długo będzie? Co Tyryiski nawie, naydzie
Proroka że się wniwecz obrociła. Dla Boga czy iązli Rzemieslnicy [illegible]
[illegible] [illegible] Zeglarzow miała? Co naybiegłeyszych sternikow do niey za-
[illegible] [illegible] [illegible] Mathematik od kompasu nie odstąpił. Zywnoscią az nadto
[illegible] opatrzona. Cóz ta co ią przywiodło do upatku? Jedney iey rzeczy niedosta-
to. [illegible] v Ezechiela Proroka, ktory przeczytał ozdobę y wszystkie
[illegible] rzeczy do Nawy należące opisawszy, Kotwice nie wspomiał. Tac
[illegible] tey [illegible] zgotowania Nawy. To przywiodło Tyr o upadek: iz w sobie
[illegible] pokładaiąc o Bogu zapomiał, to mu Prorok na oczy wyrzuca mo-
[illegible] w tymże rozdziale: O Tyre tu dixisti, Perfecti decoris ego sum, nunc con-
trita es a mari, in profundis aquarum opus tuum, et omnis multitudo tua quae
erat in medio tui, ceciderunt. O Tyrze tys mowił: iam iest doskonały większo-
[illegible], teraz starto z morza, w głębokosci wod bogactwa twoie y wszystkie do-
[illegible] ktore były w pośrzodku ciebie upadły. Dobrze tak na szumne fantazye
[illegible] niech Dawida tu hac przestrzegaiąc, y przykładem swoim do-
[illegible] w Bogu pokładania [illegible] na ktorey sam nigdy nie szkoduiąc

nie nas otrz asekuruie mo się: Speraui in eo, sis circumdato, ...

Psal. 60. 61. Usłuchała Dawida ... mądra Senatorka nasza ... gruntowała serce swoie w Bogu, y ozdobiła Dom swoy w szczęściu, z błogosławieństwie w dostatkach, często słów Prorockich zażywała. Ab altitudine diei timebo, ego vero in te sperabo. Wysoko podniosło się słońce szczęścia domu twoiego y prawie przychodzi do iasności y ścisłey południowey. Tak wysokość trapi mię tak wiele innych familij, Domów zacnych, y wszytkich od swey wysokości powpadało, y na iedno dmuchnienie Pańskie zniszczało: Flante Deo perijsse.

Iob 4. W tey bojaźni moiey mam iedną otuchę. Kotwicę rzucam głęboko y zapuszczam: Ego vero in te sperabo ... często słowa. Co Bog dał on pomoży, on zachowa. Y kiedyby mi przyszło imprezę tey wielkiey Matroney malować nie dałbym inney, tylko Kotwicę z tym napisem: Sperabo.

Musicie mi sami przyznać, iż ieżeli ktorą matkę w Koronie naszey P. Bog szczęściem y ociecsami wsmiost, Ta iest. A ona za to ustawnie dzięky oddawała, wdzięczność wyrażała ... wszystkie nie dumne. Gniewała się na owych, ktorzy nad stan swoy wszytko kładą. Pisał ich Dawid.

Psal. 57. Alienati sunt peccatores a vulua errauerunt ab vtero locuti sunt falsa. Oddalili się grzesznicy od żywota, pobłądzili a prawili kłamstwo. ... Loquuti sunt falsa. Jak wiele iest takich ktorzy ... to z urodzeniem, to z dostatki, to z winowaniem z ... stratyami przed świat wyieżdżaią, Loquuti sunt falsa. Czemu Dawid ... Loquuti sunt falsa. Czemu? Errauerunt ab vtero. Nie pamiętaią ... y ią urodzenia zapominaią. ... się Plebeium animum ... szlachecki ... chcę expensami zrownać Panom wielkim ... ... est quicil ab vtero. Nie pomni że się urodził pod strzechą, a chce pałace ... Zapominaiącym na gościniec dobry Izaiasz Prorok y napominał ... fantazyą: Attendite ad petram vnde excisi estis, et ad cauernam laci

Isai. 15. de qua praecisi estis. Patrzaycie na skałę, z ktorey wycięci iesteście, y na iamę, ... kądeście wyszli. Napomina aby nie ... granic ... y urodzenia ... kamieniach ... to za Boł był, kiedy ... Xiąż-

mierz

[illegible] Dyanierem, a [illegible] Perskim. Tak
[illegible] rodziłeś się [illegible] przyjaźnie. [illegible]
[illegible] śladem, [illegible] się [illegible] [illegible] gdy się [illegible]
[illegible] exeisi [illegible]. Tak [illegible]
[illegible] tę, aby każdy [illegible] swe przestrzegał bia [illegible] secundo [illegible] 1 Cor. 14.
sint in vobis. [illegible] tedy w tym animu, [illegible] pański [illegible]
[illegible] Pa. [illegible] przestrzegała, [illegible]
[illegible] wszystkich potocznych stanu [illegible] obaczyć to co
[illegible] jeden mówił: Nec [illegible] quod cruciat, nec volo quod satiat. Idlate[illegible]
[illegible] drugo. [illegible]
[illegible] się w tym które [illegible] dobrych, tak ziemskimi jako y [illegible]
[illegible] przestrzegł, że [illegible] dysposycyey, [illegible] mu [illegible]
[illegible] Propter Domum Dni Dei nri quaesivi bona tibi. Dla domu Boga Ps. 121.
[illegible] wiele [illegible]. Z kim to umowa była [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fundusze, [illegible]
[illegible] z Duchownemi, którzy [illegible] fundusze, [illegible]
[illegible] które propter Domum Dni [illegible] aby to było w Kościele Eccl. 1.
[illegible] Tam [illegible] flumina intrant in mare et revertuntur [illegible]
[illegible] wszystkie rzeki wychodzą z morza a znowu w morze wpadają. Tak y [illegible]
[illegible] [illegible], że z kościoła wychodzą do kościoła się wracać
[illegible] Propter domum Dni Dei nri quaesivi bo[illegible]
[illegible] bowiem mówi [illegible] Propter domum Dni Dei nri quaesivi bo[illegible]
[illegible] Lecz nie tylko to Duchownym ale y świeckim [illegible] które [illegible] Boga [illegible]
[illegible], aby sobie niebo kupowali, aby do nieba ciągneli. Co [illegible] [illegible]
[illegible] v Ezechiela Proroka. Roskazał Bóg wziąć brzytwę [illegible] [illegible]
[illegible] ogolić brodę głowę y brodę, wziąć [illegible] ie na [illegible]
[illegible] spalić ogniem w pośrodku miasta, drugą [illegible] [illegible]
[illegible] Za zdaniem Augustina S. [illegible] są wszędy [illegible]
[illegible] habes superflua da pauperibus et Dns [illegible] capillum
[illegible] habes [illegible] superfluis tuis, tibi superflua
[illegible] Dni necessaria. [illegible] masz z [illegible]
[illegible] [illegible] obrociem [illegible] są wiele mas [illegible]
[illegible] zażyć [illegible] Perskim [illegible] Tak [illegible]
[illegible] którzy nieuważają [illegible] Divitiarum

400. primo ars in ignem, secunda in ventum, tertia mittitur ad ... [illegible]
[illegible] ięgnacze i bogacz idzie w ogien, druga na wiatr, trzecia ... [illegible]
[illegible] podział. Z ktorey miary? Divitias suas expendunt alij in [illegible]
libidinis; alij in vento superbiae et laudis humanae favore; alij [illegible]
occidunt pilos, qui vitijs suis lites nutriunt. Bogactwa swoie niektorzy
tracą w ogniu cielesnosci; drudzy na wietrze pychy y prozney chwały; [illegible]
mieczem tnąc włosy, ktorzy bogactwy swymi kupy swowolne [illegible]
worterky mnożą. Ci wszyscy maiąc dobra doczesne, miasto nieba kupuią
piekło. Nie tak Chrystus kazał, gdy kazał w niebie radzej Facite vobis
Luc. 12. sacculos qui non veterascunt. Czynicie sobie mieszki ktore nie wietszeią. [illegible]
rzat się na te słowa Biskup Rawenny Chryzolog S. Hoc monito Christus voluit te
Chrysolog. ditare non perire, perpetuari non vacuari sacculos imperavit, iussit te tra[illegible]
Serm. 22. ferre non perdere. Tą przestrogą Chrystus nie chce cię ubożyć ale bogacić na [illegible]
nia szkatułę nie niszczyć, tylko czasowi chce powierzie dobr. woli S. a on sty[illegible]
myśli, aakoby ie naplazł wiecznosci
Dwie są w ludzkim ciele części, wielmi sobie podobne w ięciu przeciwne żo[łą]-
dek y śledziona. Śledziona ciągnie do siebie żywnosc, ale z swoią szkodą: a bowie[m]
zbytnie się odyma, zatkania y obstrukcye rodząc. Żołądek zas co wezmie wie[...]
nie innym członkom iak gospodarz dobry odziela. Salomon dwa rozne Jemiusze [illegible]
kie opisuiąc, to o nich mowi Alij dividunt propria et ditiores fiunt; alij rapi-
Prov. 11. unt non sua et semper in egestate sunt. Jedni udzielaią swe [illegible]
waia bogatszymi drudzy zas rwą cudze a zawsze w nędzy żyią. Tamci [illegible]
by żołądek udzielaią, ci iak śledziona ciągną do siebie ale na nic [illegible]
Cierpliwego należy ta Matrona wielka, ktora szpitale żywiąc klasztory [illegible]
y szczodrymi opatruiąc, ubogich po ulicach leżących ratuiąc Manum suam ap[er]-
Prov. 31. uit inopi et palmas extendit ad pauperem. Wiele dobr ziemskich na [illegible]
[illegible] bańskich obracała, a za hoyne ich użycie Bogu chcąc oddziać się [illegible]
[illegible] a na wieczną pamiątkę Kościoł y Klasztor [illegible] w Krakowie, ktory
[illegible] k nawiedzi ulicy kamienie wołaiące: ecce hoyne ręce [illegible]
[illegible] Chrystus kamienie wedle Piotra maią ięzyki swoie lapis de pa-

niete: [illegible]

[illegible] Takiey [illegible]
wypisywaniu [illegible] wszelkiey czasach dla swey przeważnej nabożeństwa vocabitur [illegible]
[illegible] wszystki pokazała y wenotaeś. Salomonowe darż którymi był od Boga
[illegible] zaznacza pismo swięte Dedit ille Deus sapientiam, prudentiam multam
[illegible] et latitudinem cordis Dał mu Bog mądrość rozsądek wielki y obszerne
serce. A cozto iest obszerne serce? Pańskie serce, w którym się wiele zmierzy,
że się tam nie kurczy, zawrze w nieciasno wszystkim przestronno.
Pewny, że Sudzovienskie tym którzy ich dobrze zażywaią, są skarbą w uciechy
nauky y nabożeństwa. Nie poślednia w tey mierze włoska, która maiąc wiele
[illegible] pięknych, uciesznych, piezdonych, iako w nich nieda się zwyciężyć innym
[illegible], tak przecie że we wszech do świątobliwości y nabożeństwa na-
[illegible] Ozdobił Pan Bog tam te Kraie Maiestatem stolice Apostolskiey [illegible]
[illegible] Ozdobił Pan Bog tam te Kraie Maiestatem stolice Apostolskiey [illegible]
[illegible] Cesarz Chrześcianski Ferdynandzie 3 [illegible] y ty zar[illegible]
[illegible] w wierze Katolickiey Philippie 4 Krolu Hiszpanski lubo [illegible] znac
[illegible] na na sobą, upadasz do nog Piotrowych. Y ty pierworodny Synu z Krolow
Chrześciańskich Ludwiku 13. Krolu Francuski przyznawasz zwierzchność [illegible]
[illegible] Y ty Niezwyciężony Władislawie 4 Bisurmanom [illegible]
[illegible] nieprzyiacielow Moskiewskich nie raz triumphuiący. obrońco wiary
[illegible] Chrześciaństwa Naiaśnieyszy Monarcho Polski za [illegible]
[illegible] którenmus przes Wielkie [illegible] Koronie naszey Męża
[illegible] Rzymu y Chrześciaństwa włożaną na twoie Kro-
[illegible] Następca Vrbanie 8 [illegible]
[illegible] tam nietylko ci, ale y inni iako członki do głowy iako
[illegible] iak strumyczki do źrzodła bieżą y wypełni się co powiedział Pro- Psal 71
[illegible] illo procident Aethiopes, et inimici eius terram lingent, gdy naro-
[illegible] do nog Piotrowych upadaią, a Rzym za głowę uznawa.
[illegible] ta Kraina zwierzchnością Piotrową. Ozdobiona nie mniey
[illegible] mieszkaniem we wszystkim swiecie sławnym, w którym za [illegible]
[illegible] nasze Domeczkiem mowie S. Lauretanskim Turkom y Dalma-
[illegible], z Włochom powierzonym. Ozdobiona wielą wielkich y za

Latitudo.

3 Reg 4

Kronik Tom 1. fol. 168.

[illegible] Swięgich [illegible] Zakonnych miedzy ktoremy Franciszek S.
[illegible] nie przodkuie. Przyiął Umbria urodzeniem Szolet peregrynacyjam
[illegible] w rożnych miastach miasteczkach y wsiach tamtecznych świętych
[illegible] obojga Zakonu swe obojey płci, iak gwiazdy niebieskie. Jmie
[illegible] iest Miasteczka miedzy Spoletem a Fulinem leżąca, nazwana
Montefalcone, ktora cudotworno pielgrzymuiącym offiaruie. Tam w Kosciele
Panien Zakonnych, odpoczywa ciało ieszcze nieskazone Błogosławioney
Klary, iuz na trzecie sto umarłey. Na tey swiętey pokazał Bog szczególne
y przedziwne serca. Gdy abowiem umarła, a siostry się zdumieli do
myiia ciała iey postrzegły z stronę serca nad zwyczay podniesioną. Potrzebne
wożone Zakonnikom Lekarza znac, ci Medikow zawdla [illegible] piersi otworzyć
kazali. Wyima serce niezwyczayny wielkosci, zaczym y serce przy
otwierac ledwie co zaczną az instrumenta męki Zbawiciela misternie
ta uformowane pokazuią się, krzyz, korona ciernioma, gwozdzie [illegible]
wlocznia y inne. Naydą przytym iakoby na dnie serca trzy gałeczki [illegible]
ktorych nie mnieysze cudo pokazane; gdyż iedna tak wiele waży ia[illegible]
ko y dwie, tak dwie iako iedna: lubo czynią rozmayte przemiany [illegible]
zawsze waga. Wizerunek Sw Troyce przenaswiętszey. Serce tey S. [illegible]
ma bydz nazwane trzestrone, w ktorym się tak wiele rzeczy mieści [illegible]
y księżna Anna Lubomirska miała serce przestrone Dedit [illegible]
nem cordis. Zkądze poznamy to przestrzenstwo. Zmieściło [illegible] Dominik
zmieściły y Franciszek. Nie ciasno Bernardynom [illegible]
Anselmu, Romualdus z Teresą mieli mieysce swoie [illegible]
key zawsze doznawaiąc. Szerokie serce Panskie serce [illegible] serce [illegible]
ę y to się iako niektore co oniech moderdec Palliu breue utrumq. perde non [illegible]
Ambrozy S. pyta się co za przyczyna, ze słonce y Xiezie [illegible]
narla magna. swiatła wielkie. Przyczyne tę daie Exemplum [illegible]
cum eiusdem, quod omnibus hominibus orbis luna idem videtur: nam [illegible]
tendum augeatur lumen eius atq minuatur, tamen eadem nocte qua [illegible]
his variat, talis est omnibus. Sol similis est Indis et Britannis eidem mom[illegible]

Amb 4 [illegible] cap 6.

[illegible] videtur cum oritur: nec cum vergit in occasum [illegible] praeset Orien-
[illegible] quam [illegible]dentalibus. Sol a nullo distat, nulli praesentior nulli
[illegible] est. Dowod wielkosci iego ten iest iż wszystkim okrąg księ-
[illegible] iednakowo pokazuie się: bo chociaż pewnych czasow y przybywa
[illegible] bywa swiatlosci iey: przecię iednak iednejże nocy tak w Hiszpaniey ia-
[illegible]co y wpolsce, abo pełny abo ściernoły widziany bywa. Ktoż y Słonce y v
[illegible] kianow y v Anglikow iednakowo wschodzi co do wielkosci iako y zacho-
[illegible] y niepokazuie się mnieyszym obywatelom zachodnim ale wszystkim
iednakowo. Jeżeli Ambroży S: bierze za dowod wielkosci Słonca y Księży-
[illegible]a że się wszystkim iednakowo pokazuie. Wielkie serce przyznay każdy
[illegible]rey Matronie, ktora na niebie szczodro bliwosci swiey iednakowo się po-
kazywała wszystkim Zakonom, wszystkich miłuiąc, wszystkim dobrze czy-
[illegible]iąc osobami nie brakuiąc, hoyna ręka, sercem łaskawa: wszystkim ie-
[illegible]zkowa. Y z tey miary zarobila na to aby była nazwana Wirago
[illegible] niezwyczayna płeć Białogłowska uchodzi wszelakich okazyey smutkow
[illegible]tomiow y cierpienia: broniąc się lichą complexią, serca słabością, y przyro-
[illegible]dzonymi defektami. O umartwieniu nie zapominay przed nimi, a wierę
wszystkim ale y Białymgłowom bardzo potrzebne. Jeden Oyciec S: dał o
[illegible] utworzeniu takie zdanie. Forma, kształt y proporcya bywa dana abo
[illegible] [illegible] żywym abo martwym. Na przykład Posąg snycerz robi, malarz
[illegible] [illegible] stawią go abo w Kosciele na Ołtarzu abo też w Pałacu. Uczyni
[illegible] abo zwierza abo ptaka z ziela. Wieciez co za rożnica miedzy nimi
[illegible] ten nie potrzebuie poprawy, raz odrobiony na mieyscu postawiony w
[illegible] [illegible] orciey stoi. Ten zaś zawsze ziele rosnie, traci swoie proportią, dla
[illegible] [illegible]asniaiących, zatym potrzebuie pilności Ogrodnika z nożycami
[illegible] około nie chodzie, obcinac, obstrzygac, zbytki odeymuiąc
[illegible] iak Posągi, łaska Bożą a swoią pracą pięknie wykształt
[illegible] Kościele Jeruzalem gorney postawieni, ci iuż nie potrzebuią wię-
[illegible] My zas żyiąc tu na swiecie ieszcze iako sztuki ogrodne
[illegible] Wszak w Ogrodzie Raiskim zaczął takie sztuki sam Bog
[illegible] ktore co się tycze ręki Rzemiesłnika doskonałe stanęły. Hoc inter [illegible]
[illegible] quod fecerit Deus hominem rectum et ipse se infinitis miscuerit [illegible]

[illegible] też ale pozyskało [illegible]
sie [illegible] Swey, ato bowiem społecznosci [illegible]
[illegible] tak [illegible] iże iako z ciała nie mogą [illegible]
pierwiastne zwrocone tylko nożycami. Ktorez to są? [illegible]
Mortificate membra vestra. Umartwiaycie (członki wasze y rozumu Morti-
ficationem Jesu in corpore nostro circumferentes. Trzymała każna tak Matka
na nożycie umartwienia w ręku swoich [illegible] y affekty wnętrzne razsądnie
[illegible] tak wcześnie iako y [illegible] umierzała. Y łacy struchła emu [illegible]
le nie folgowała trapiąc osię (iako ona ciało swoie sopochcie nazywała)
[illegible] w Kościele trwaniem, postami discyplinami, nieustaiące w [illegible]
[illegible] Krzyżowych y [illegible] samą śmiercią za Dzwchano [illegible]
[illegible] Pana Boga [illegible] (iako mi godne wiary [illegible] powiadali) [illegible]
mię discyplinami y samymi gorącemi modlitwę swie ozdobiała y z tey [illegible]
[illegible] ze Krzyż Chrystusow na swoim śmiertelnym y struchłym ciele nosiła
w ludzi pobożnych y Krzyż Chrystusow miłuiących będzie nazwana [illegible]
Philippowi 3 Monarsze Hiszpanskie zmowiono Margaretę Austryaczkę za żonę [illegible]
[illegible] ktore małżonce [illegible] ten Pan było Słonce Dyament [illegible]
[illegible] misternie wyrobione w sobie zamknione maiące Hac quoq ornabit. Do [illegible]
[illegible] Obru[illegible] swoię [illegible] że [illegible] Hiszpania miała [illegible]
od [illegible] Flor [illegible] tryumfow [illegible] nabożenstwa [illegible]
dopomoc do oddzierzenia Krolestwa Hiszpanskie y Białogłowa [illegible]
[illegible] Zdobią rodne rzeczy Hispaniam Hac quoq ornabit y to [illegible]
Eccl: 26. Kilko Krot Hiszpanski [illegible] [illegible] Hie [illegible]
[illegible] sicut sol oriens mundo in altissimis Dei: sic species mulieris [illegible]
[illegible] domus eius Iako słonce edąc na wszystkie miała [illegible]
mię: tak wodna [illegible] dobry na ozdobę domu iey. [illegible]
[illegible] a [illegible] z wielu miar tytuł słonca. [illegible]
[illegible] Koronę ozdobiła Dom [illegible] synem [illegible] wnukami [illegible]
ciami, łacy [illegible] śmiercią [illegible]
Eccl: 1. kondycye słonca: Oritur sol et occidit et ad locum suum revertitur [illegible]
[illegible] per meridiem, flectitur ad Aquilonem. Wszedł słonce y zach[illegible]
[illegible] miejsca swe y tam znowu wtedy y krąży przez [illegible]
[illegible] się [illegible] [illegible] latami samemi [illegible] ku zachodu [illegible]

potrzebne były to Wielkiemu Hetmanowi Ludu Bożego Jozuemu. I znaczenie Bożej
... Słońce Sol contra Gabaon non moueatis. Stoi tak Słońce a zmierzcha nie ...
... póki Boży nieodprawię ... Słońce stanęło iak długo oko potrzebowa Jozue. Josue 10
... y ty Wielki Hetmanie ... mówię na świecie ...
... Radziwiłły twoie a to dla opieki ... przez ... Jeżeli się w Słońce
... nachylało ku ziemi przez starość; a ty wołałeś modlitwami y otrzyma-
... póki iey było to potrzeba.
... Stanus ... Arcybiskup Kantuarenski przyszedł do takiey szczęśliwości iż z
... iak z towarzystwem miłym przestawał, kiedy w dzień w Niebowstąpie- Surius 19 Maii
... przyszli do niego z pociesną legatią ... krótką Dunstane veni in Coelum
... Swięty: Nie pójdę aż iutro: bo mam dziś kazać. Kto by
... nowinę y kazania nieodbierał! Nieodbierał ten w ktore serca miłość ...
... wszystkim Chrystusowim palała. Zaprasały y lata y zdrowy Pobożna Ma-
... do Nieba: Lecz zeieszcze zostawały kochane wnuczki opieki potrzebuią
... się nieiako wymawiała z Dunstanem mówiąc Czas iuż iutro pójdę. Jedne Karsz
... Dom Wielki starodawny zasługami y odwagami przeciw ... nieslawny
... P. Szawłowskich Drugą młodszą w Dom J. O. X. Radziwiłów ... bo-
... iako y dzielnością w ... z opieki wypuściwszy z Apostołem nie raz
... Cursum consumaui Odprawiłam opieki których mi Pan Bóg powierzył.
... więcey na świecie.
... pokoleniu Aser Moyżesz y obiecał ze się ... z ...
... pokolenia tego. Sicut dies iuuentutis tuae, ita et ... Deuter: 33.
... postępki godne nieba, konwersatia od nagany wolna ...
... miłosci y miłosierdzia pełne sprawili ...
... Jako ... żywota pokazała się Virago tak y ...
... peregrynacią opatrzona: modlitwami wielu ...
... rozlicznich przytomnich wsparta ...
... o ukochanym Klasztorze swoim ...
... Jaś: Wiel: Synowi y ... domowi swo-
... błogosławiąc: Bogu ducha oddawszy ...
... załem wielu napełniła. Poszła w Krainą
... omnium ... carnis ingressa. Wysoko iako ... zale...
... miłą żywota dobrego pobożności zasłużoney, ... Eccl: 49.
... zostawiła. In ore, eius memoria quasi mel indulcorabitur

412 ...miattka i y ... Dzie milowała ... tus ...
Prowadzia, Poczcie ze Rozpie na tejmim bankiecie ...
... ...
...
... Pallas twardą gładką ... osse ...
ostrożność. Dernore przystojne ... Tak obdarzona ...
nią nazwali Pandora. Tać była w Polsce naszey ...
rami nie od fałszywych Bogów, ale od Boga ...
...dona. Podobna Pandorę Amaluzyntę Krolową ...
ii lib. o ktorey ... Var 5 tak napisał ... prudentem quamo ...
1 Var:5. nulli cessit: Consilio optima, religione nitens, ...
1. ... ostrożney ... była. lezeli mozna ...
radą ... nabożeństwem świetna potomstwem ...
... chwalebna. Trzimowy o tey naszey Wielkiey y ...
... Matronie.
... Lukretia. Jeden ... napis ...
... casta vixit. Lanam fecit. Domum servavit ...
... nie poznowała, Familia wcale ...
... Annie z Rusce Lubom: Kasztel: ...
... bez nagany. Casta vixit ...
... blizniem pomocnym gdy ...
...anam fecit. Na tak wielką parenteli ...
sposinowanie Dziatek wszystkie ... wychowanie, ...
... Domum servavit ...
... To Epitaphium Anno z Rusce Lubom ...
... casta vixit. Lanam fecit Domum serv...
y to. Requiescat in pace.

KAZANIE PRZY EXEQVIACH IAS: WIELMO: P. IEYMO

[illegible] Xiężny z Ostroga, Hrabiney na Wiśniczu Lubomier[illegible]kiey [illegible] Koronney. Ias: Wielm: Ie° M. P. Stanisława [illegible] na Wiśniczu Lubomierskie° Woiewo° y Generała Kra[illegible]skie°, Zatorskie°, Spiskie°, Niepołomskie°, Białocerkiewskie° [illegible] Starostÿ Małżonki świętey pamięci. w Kościele [illegible] [illegible] Karmelitów [illegible] odpraw. dnia [illegible] Maia 1686.

[illegible]sce vtilitatis praecepta et exempla pietatis agnosce. Disce quid parentibus tuis debeas. Tu Matri debes, par[illegible] periculum virginitatis dispendium, Matri longa fa[illegible] [illegible] Matri longa discrimina; S. Ambros. in Euan: Luc: Ca. 3.

[illegible] Wielmożnym y Iaśnie Vrodzonym Ich MM: PP. a Panom Ich Mci.

[illegible] Alexandrowi Lubomirskie° Staroście Sendomirskie°.

[illegible] M. P. Ierzemu Lubomirskie° Staroście Sądeckiemu.

[illegible] M. P. Konstantemu Lubomirskie° Staroście Białocierkiewski[illegible] Woiewodzicom Krakowskim

[illegible] Vrodzonym Paniom. Iaśnie Oświeconey Xiężnie [illegible] z Lubomirska Radziwiłłowey Kanclerzyney Wielkiey [illegible] Pinskiey, Newenskiey, Tucholskiey & Starościney [illegible] Vrodzoney Paniey Iey Mci P. Konstanciey z Lubomirska [illegible] Starościney Miedzyrzeckiey Woiewodziankom Kra[illegible] Memu wielce Mciwemu Panstwu y Dobrodzeiom.

[illegible] tytuły daią śmierci ten iednak który ią nazwał Mors in[illegible] [illegible] naturę potrafił często abowiem y z naydnie [illegible] [illegible] żadne° miedzy różnemi Kondycyami nie czyni [illegible] [illegible] uszanowanie vnie[illegible] berta Krolewskie, y sługi [illegible]

[illegible] y [illegible] nie powieamy [illegible] wszystkich [illegible]
y zaciągnąć [illegible] najpilniey, że przestrzega : na wszelkich regułach
one Ecclesiastyka, do pisarzów bardzo służącey. In medio sermonum
Eccl. 11. ne adjicias loqui: nie zachowuie (często w pułrozmów przyiacielskich
rzecz swoię wtrąci, kontrakty, zaciągi prawne, kontrowersye przyim[...]
w pośrodku kazania zawiła na Kaznodzieie, y od prasy drukarskiey
oderwie. Tegom teraz sam na sobie doznawał moie wielce Miłościwe Pa[ń-]
stwo gdy wydaiąc do druku Pogrzebne te Kazania przerwała mi w
pułbiegu prawie zabawę moię y przy pogrzebnych Kazaniach, po-
grzeb samemu sprawiła. Inszey iednak moiey szkodzie nie mo-
gła aby ta Rachel W.M. moie wielce M. Państwa Wielkich Synów y
Córek. Matka wielka, pod tytułem waszym iakom był umyślił
nie wyszła. Martwey ręce wyrozumiec będziecie raczyli, iż
krótkimi słowy onę wam oddaię, które przestronnym za żywo-
ta affekcie nigdy wątpię nie myślicie. Nie bawi się śmierć dłu-
gą rzeczą będąc sama Monosyllaba. Dla tegoż y ia po [illegible]
[illegible] będąc, [illegible] kończę: na ostatnim pożegnaniu, życząc [illegible]
W.M. moie M. Państwu, abyście byli długimi czasy Obroną
Kościoła świętego: Ozdobą Oyczyzny miley, podporą [...]
[illegible] zacney, Potomstwem, Cnot pobożności y sławy [illegible]
Rodziców waszych: a we wszystkich sprawach swoich [illegible]
zamysł, a asze ku wieczności obrócone będą, [illegible]

Mortua est Rachel et sepulta in via quae ducit
Ephratam. Erexitq; Jacob titulum super sepulchrum
eius
Umarła Rachel, y pogrzebiona iest na drodze która
wiedzie do Ephraty: y postawił Jakub na grobie iey
Genes. 35.

Wychowany lud swoy z ciężkiey niewoli Egipskiey, pod szczęśliwym Hetman-
stwem Moyżeszowym, wywodząc Bóg wprzód zwłaszcza naywiększy rzecz, y dał im pilne
drogę sposob y czas wyiscia naznaczywszy, aby się dobrze na drogę opatrzyły
roskazał. Cum egrediemini non exibitis vacui, sed postulabit mulier Exod. 3.
à vicina sua, et ab hospita sua vasa argentea et aurea ac vestes, po
nitisque eas super filios et filias vestras, et spoliabitis Ægyptum. Gdy wychodzić
będziecie, nie wychodźcie prożni, ale niech każda niewiasta u sąsiady
y gospodyney swoiey naczynia złote y srebrne y szat wyprosi, włożywszy
na syny y na córki wasze złupicie Ægypt. Gdy Izraelczykowie bogato
wychodzą, Moyżesz nie gardząc przykazaniem Pańskim, ale na poprzysię-
żenie Józefa Wielkorządce Egipskiego pomniąc kości iego z sobą bierze. Tulit Exod. 13.
quoque ossa Joseph secum. Wziął Moyżesz z sobą kości Józefowe. Co proszę
za rzeczy po kościach Józefowych? Wybierał się z Egyptu, Fest odpra-
wować za Czerwonym morzem, nie chciał być bez Religiey. Mszą święta
... Miała stanąć na puszczy Kaplica obozowa; miała tam być Arka
... trzeba aby y kości Józefowe były. Więc y dla processyey koś-
ci Józefa Żydowina odprawowały się peregrynacyey. processy
... ciągnienia do ziemie obiecaney, który tak ordynował Moyżesz
... uprzedzała Arka z manną, drugi raz Arka z kościami Józefa Joseph lib. 5 Ant.
Patryarchy. Pewnych czasów Arka szła za woyskiem, przy niey kości Józe-
fowe. Takze Hetman y ciągnienia y bitwy y festu nie chciał odpra-
wować bez kości Józefowych.
Wielki Fest dnia dzisieyszego odprawować mamy, iuż nie w Kaplicy
przenośney Izraelskiey, ale w Kościele nowo wystawionym na świątec-
... w który Tryumphami uznanie odwdzięczaiąc dobrodzieystwo uczynio-
ne nie tylko Polszcze ale y wszystkiemu Chrześciaństwu, z pohańbienia smoka
... Ismana lekkomyślne, y Bisurmana poczwarze, który z po-
... wszystkie Chrześciaństwa, ze wstydem wszystkie pohaństwa
... nazad z utratą swoich od Zwycięstwa. Do którego zwycięstwa, przez
wiele kosztem, przemysłem, odwagą, zaraziem należał wielki dźwię-
ku y w wdzięczności oświadczeniu, nie tylko żebyś miał ...
prei

nie chce, [illegible] Wojewoda Ruski; tak [illegible] ze [illegible]
[illegible] Moyze, [illegible] niechcą [illegible]. Niechcąc odprawować festa [illegible]
[illegible] przes namilszey Małżonki swoiey, y [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Zamkowe [illegible]
[illegible] Xiężny [illegible]
[illegible] może [illegible]
[illegible] Marke [illegible]
[illegible] co zagnały [illegible]
[illegible] Zakon, [illegible]
[illegible]
[illegible] Ofiarowanie ciała [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] nasze iako śmierć [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
14. [illegible]
[illegible] anima mea [illegible]
[illegible] lataią [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] tusie [illegible] ramięc blasztna [illegible]
[illegible] iacek do mo[illegible] [illegible] ca[illegible] [illegible]
[illegible] Boz[illegible] dla [illegible] [illegible] od [illegible]
[illegible] zeszwo [illegible] imieni z
[illegible] [illegible] nie [illegible] nie iest. tylko
[illegible] czicka
[illegible] niemaża bawie na ziemi [illegible]
[illegible] Bog z milosciwey [illegible] wyprawię na
[illegible]mina, wszystki mas[ł]arnik [illegible] rzeczach [illegible]
[illegible] czyni. Te
[illegible] sub umbra [illegible]
[illegible] in secreto [illegible] same.
[illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible] cien [illegible]
[illegible] luminam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tusk Boze,
[illegible]
[illegible]
[illegible] zaby [illegible]
[illegible] mentem est super
[illegible]
[illegible] facies [illegible]
[illegible] in [illegible] facta velut
[illegible] calo [illegible]
[illegible] cien
[illegible] mors [illegible] czysto, a dz[illegible]
[illegible] cien [illegible]
[illegible] pamięc, ciemnieią [illegible] blada y straszna pada
[illegible] cien pada na wszystkie [illegible]
[illegible] cien na [illegible] cien na [illegible] na [illegible]
[illegible] na same [illegible] Mors cuncta denigrat

[illegible] Starij on [illegible] ktory [illegible] cieniem [illegible] A ktore [illegible] cienie? Owe praetexty [illegible]

[illegible]

[illegible] dla nas nie należą [illegible] a śmierć [illegible] według swich pomniemy. Boy [illegible] w niepewności w Ewangelii [illegible] mówiąc: Ea hora non putatis [illegible]

[illegible] Bogu naszemu ze nas śmierci [illegible] Miłość [illegible] ludzkich pamięcią [illegible] Cięzkimi tak iako [illegible] Aegipt [illegible] Boy plagami [illegible] Cokolwiek [illegible] ojcowo [illegible] mogło [illegible] Pana [illegible]

[illegible] mosiąga aby mu [illegible] uwolnił od tey plagi. Mod[illegible] [illegible] A
[illegible] y Fecit flare ventum ab occidente vehementissimus, et arreptu locustam
[illegible] in mare rubrum, non [illegible] remaneret. Kazał wiatrowi z zachodu dąć
[illegible] mocno y porwawszy szarańczą rzucił do morza czerwonego, tak iż y iedna nie została. [illegible] wiatr zachodni [illegible] szarańcza. Szarańcza [illegible] [illegible] powinowactwo z grzechem: bo iako szarańcza [illegible] [illegible] sadow, ogrodow, [illegible] [illegible] grzech [illegible] łaski Bożey, [illegible] zieloność [illegible] [illegible] pożytki zasług [illegible] [illegible]. Jest y w tym powinowactwo. Szarańcza rodzi się z gorąca. A grzech z [illegible] Apostoł mowi Concupiscentia parit peccatum. Ile grzechow tyle szarańczy. [illegible] Jakoż ię pozbyć [illegible] sposobu tylko wiatrem [illegible] Ventum vehementissimum ab occidente zaciągnąć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] zastępuiącą będzie, [illegible] niebędzie szwankować. Je[illegible] słowem śmierć [illegible] naprawa [illegible]. A nie dziw: bo iest y potężna [illegible] święto [illegible] na swiecie. Potęgę swoię wywiera nie tylko na [illegible] ale y [illegible] [illegible] Ante Macedonum Imperium [illegible] Philo [illegible] [illegible] felicitas, [illegible] una dies tam [illegible] [illegible] Aegyptiorum permagna et magnifica potentia [illegible] felicitas eius praeterit. Cui Aethiopes. [illegible] Cartha[illegible] [illegible] compendio dicam totius orbis habitabilis, non [illegible] [illegible] aetate maximis fluctibus, nunc adversis [illegible]. Nihil igitur e in humanis rebus praeter umbram [illegible] praetervolantem. Mors etiam Imperijs et Regnis [illegible] [illegible] [illegible]. Nasze [illegible]. Egipskie, [illegible] [illegible] Africa, Asia, Europa [illegible] [illegible] zagrzeła [illegible] [illegible] wiatr [illegible] świata [illegible] [illegible] [illegible] tyrańskiego y potęgi [illegible].
[illegible] [illegible] Joel [illegible] a chcąc ią opisać y do ludzkiey [illegible] Słuchaycie starzy, bierzcie [illegible] wszyscy obywatele ziemie, ieżli się to stało za dni waszych albo za dni oycow waszych. [illegible] o tym synom waszym [illegible] [illegible] a synowie [illegible] synom swoim [illegible] drugiemu. Co [illegible] Boga za nowinę tak [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tak szarańczy [illegible] Nowiny [illegible]
[illegible] Residuum erucae comedit bruchus, residuum bruchi comedit rubigo.

Exodi 10

Jac. 1.

Philo lib. Quod Deus sit immutabilis

Joel 1.

[illegible] go. [illegible] nasiem, [illegible]

[illegible] ostatek chrząszcza [illegible] Hieronim [illegible] przez [illegible]

[illegible] Monarchie wielkie, Chaldejską, Medską, Grecką, Rzymską [illegible]

[illegible] być [illegible] głodu; ale [illegible] co inne [illegible]

[illegible] czasow trapił ludzi [illegible] mijlat [illegible]

Joel 1. [illegible] się, iak [illegible] być w mnie z Prorokiem In illa die erit Dominus

exercituum corona gloriae et sertum exultationis [illegible]

W on dzien będzie Pan zastępow koroną [illegible], i wiencem wesela ostat-

kowi ludu swego # [illegible] Abla [illegible] Egiabil [illegible] pierwszym [illegible]

[illegible] Korabiu, [illegible] swiata [illegible]

[illegible] sam [illegible] dobry

[illegible] aby [illegible] wiem [illegible]

[illegible] tobie. [illegible] tego [illegible]

Isaie [illegible] Wszedł [illegible] tego [illegible]

[illegible] głodem umieraią, [illegible] tego nie [illegible]

[illegible] składaią, wolni od [illegible]

[illegible] tego [illegible]

[illegible] trafunkach iest [illegible] każdy [illegible] iest [illegible]

[illegible] cierpią, i drudzy wolni są: ale ta plaga ktorą opisał [illegible] wszystkim

iest z ludzi [illegible], bogatych i ubogich, [illegible] stanach [illegible]

dany [illegible] robak [illegible] ktory [illegible]

Arbor [illegible] Joel [illegible] drzewa, [illegible]

[illegible] sama drzewo. [illegible] smierc [illegible]

[illegible] ciało, sam [illegible] żywot [illegible]

[illegible] lubo [illegible] smierc [illegible] opisana [illegible]

[illegible] przed lat [illegible] Koronę [illegible]

[illegible] nieśmiertelności [illegible] ta od nam. [illegible] Małżonka [illegible]

[illegible] miły rodzicielki [illegible] iato [illegible]

[illegible] iednym słowem zamknę Mortua

est [illegible] Ale ktoż to umarł! Mortua est Rachel [illegible]

[illegible]

Zabił sam Abla, [illegible] Abel

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] się [illegible] [illegible] quod [illegible] znaczą co [illegible]
[illegible] tyle ludzi maią imiona wielkie y tytuły [illegible], ale ony [illegible] dość
[illegible] na początku świata [illegible] te omyłki [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pierworodne [illegible] dała
imie Kaim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Omyłka wielka [illegible] [illegible] co
niego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Imienia ma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ale [illegible] [illegible] [illegible] zelobione. Tak bowiem powiedziano
[illegible] [illegible] cum nomine. [illegible] Alexan-
[illegible] [illegible] [illegible] z Tryumphem wielkim
[illegible] [illegible] [illegible] Antonina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legaią niewiedząc iako się [illegible]
[illegible] [illegible] Ne P. C. ad hanc nominis necessitatem me voca-
[illegible] [illegible] satisfacere. Haec nomina insignia onero-
[illegible] [illegible] [illegible] imiona P.M.: Imiona wielkie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] o nocie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nom-
[illegible] [illegible] są te [illegible] [illegible] tocą [illegible]
na insignia onerosa sunt: bo trzeba [illegible]
[illegible] imię, to iest Hebrayskie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] M. P. Podczaszyney Koronney dał imię [illegible] trzeba tego
[illegible] była [illegible] Chrystusowa. Trzeba [illegible] ten tytuł [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Pisze Plinius Lib. 7. Histor. Nat.
[illegible] 14. [illegible] rodzaią [illegible] [illegible] czasow roku. Ziemie
[illegible] gaią na bok lewy przez [illegible] latu na bok prawy [illegible]
[illegible] tak iest [illegible]. Ta w pismie S. ten tryb lezenia naydnie
[illegible] Bog [illegible] Prorokowi tak przykaza-ł. Tu dormies super
latus tuum [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] na bok lewy a potym na drugi [illegible] [illegible]

[illegible]

Plin. Lib. 7. Hist. Nat. Cap. 14.

Taka iest ordinacya Boska od nie dla tego odwrocena ... na Lecz, swiatczi, czeladka niebieską tego zaczasać, i bcą teraz odpoczy na bok prawy ale nieobzęta na innym swiecie muszą na lewym czasami kuiszymi lezec. Na sądzie u Ostatnim ... będzie czynił ... sprawiedliwy, gdy tym co leżali na bok lewy rzeczé: Venite benedicti ...
Matth: 24. Podźcie błogosławieni ... Królestwo nagotowane wam od początku swiata. Tym czas którzy na bok prawy na swiecie odpocziwali, ... ze Ite maledicti in ignem aeternum Idzcie przeklęci w ogień wieczny ... nie wam ... był zgotowany ale diabłu i towarzyszom jego ... go sobie ... ... zezie ... ... czynili ... ... Bogac ... Bogac ... ...
Luc:16. ... bankiety ... epulabatur quotidie splendide ... lomem iego lezac ... ... smierc, czy nie będzie iakiey odmiany? Obadwaj ... bogaczu ... na bok prawy Recepisti bona in vita tua ... odpoczywa na bok prawy na łonie Abrahamowym, a ... ... wieczny czasy w mękach będzie ... ... iako ... nie mogą ... tey Ordynaciey Boskiey ... ... pieszczo ... ... lamentaciey ...
Job:17. ... terunt in ... Na ziemi niebo ... ...

... Królowa ... ...
Cant:3. ... ... Tenui eum nec dimittam, ... mowi ... dimittam ... non dimittam ... benedixeris ... ... Bernard ... ... non vult eum dimittere, et forte magis quam ...
Bernard Serm: in Cant: ... ... in ... lectione quidem. Siqui ...

[illegible] dimisit [illegible] autem non sic. Nolo [illegible]
[illegible] sedte. Patryarcha [illegible] po wziąt[illegible] błogosławieństwo [illegible]
[illegible]ieństwa ale samo [illegible] błogosławione [illegible] inquit. [illegible] błogo-
[illegible] twe wolę ciebie samego. Juz [illegible] [illegible] Tio [illegible]
[illegible] Izraele terrena in pretio [illegible] [illegible]. Alo iako [illegible]
[illegible] z [illegible]lubienica. Ten się kontentuie błogosławieństwem a ona błogo-
[illegible] terrena in pretio a Jakuba [illegible] in [illegible] a [illegible]
[illegible] ludzi na swiecie, ktory kontencyi z samego tylko błogosławien-
[illegible] [illegible] non est ruina maceriæ Psal. 143.
[illegible] [illegible] owce ich płodne, niemasz [illegible]
[illegible] [illegible]. Mędrzą to donudzy y zaraz z błogosławio
[illegible] na [illegible]. Beatum dixerunt populum cui hæc
[illegible] Ale mylycie się [illegible]. Beatus populus cuius Dominus Deus eius.
[illegible] Dawidowym ktore Pan Bog [illegible]
[illegible] [illegible] suam sedte. Niechce błogosławieństwa,
[illegible] ale ciebie samego. Niewiecie co są te błogosławieństwa?
[illegible] tak [illegible] pisał Creaturæ Dei in tentationem animæ Sap. 14
[illegible] [illegible] insipientium. Stworzenia boze [illegible]
[illegible] na samo wszkę ludzi głupich, [illegible]
[illegible] do łapki, w ktorey [illegible] trochę chleba, [illegible]
[illegible] [illegible] mysz albo szczurek głodny [illegible]
[illegible] zapach [illegible] niz za[illegible] drugi raz się zamknie, to naraz to
[illegible] [illegible] myszce. Ostrozno nie-
[illegible] powęchuie. [illegible] szukasz się. Niesłbaię nie na
[illegible] to łapka to, [illegible] to [illegible]
[illegible] niebezpieczeństwo, [illegible] w łapce zosta-
[illegible] bankiet myszko. Wiele łapek ale nie inney myszy na swie-
[illegible] [illegible] mieć potomka, urodzi się az zmi[illegible] lotr wieruteny. Ten
[illegible] rozumie ze nalazł przyiaciela do [illegible]
[illegible] rozumiey o bogactwach, o honorach y o innych [illegible]
[illegible]. Przypatrzcie się prosze tym głupim myszkom Agryppina pra-
[illegible] syna mieć cesarzem: powiedziano ze [illegible] [illegible]
[illegible]: Occidat modo imperet [illegible] rozumie
[illegible] na [illegible]: Da mihi liberos alioqui moriar.

[illegible]

[illegible] naczepiony [illegible], a [illegible]
[illegible] świata [illegible] wszystka. Si sic mihi [illegible]
[illegible], quid necesse erat [illegible], [illegible] mi [illegible] miało być, [illegible]
[illegible] potomstwie. Więc y [illegible] aby miał Sunamitkę za żonę
[illegible] potomstwie. Więc y [illegible] miał mieć za żonę Sunamitkę, ale
dekret braterski [illegible] tylko [illegible] miał mieć za żonę Sunamitkę, a le[illegible]
[illegible] occidetur Adonias, bis [illegible] zabity Adoniasz. Teoż [illegible]
3 Reg. 2. wiele, ktorzy appetitem [illegible] światowych uwiedzeni [illegible]
daią, w rozkoszach ziemskich serce zanurzaiąc [illegible] szczęscie y bło[illegible]
sławienstwo zasadzaią, rozumieiąc że [illegible] pociecha [illegible] na świe[cie]
[illegible] światowych [illegible] pomyślnych [illegible]!
[illegible] Pan nasz [illegible] na wszytkie politowanie nad nimi gdy mowi w [illegible]
Luc. 6. [illegible] Vae vobis qui habetis consolationem vestram Biada wam ktorzy ma[cie]
pociechy wasze. Czemu to Pan nasz nie ma politowania nad ubogimi, [illegible]
mi chorymi, strapionymi, tak iako Job [illegible]. Flebam super eo qui affl[ic-]
Job 30. [ti]us fuerat. Czemu [illegible] politowanie nad tymi ktorzy maią pociechy świe[ckie]
[illegible] aby w dostatkach maiestatu iego nie obrazili? Boć Consolat[io]
Dam. lib. nutrix peccati. Mamka to grzechu według Damiana Kardynała, pociecha [świa-]
3. [illegible] 4. towa. Podobno obawia aby serca swoie [illegible] nie otopili? Obawia się. Bo [według]
dle Chryzostoma S. Consolationis mundanae, quamvis sint variae, gravat[ae]
Chrisost: usu suo trahunt in tartarum. Pociechy światowe lubo same w sobie [illegible]
hom. 14 Iednak zażywanie ich obciąża serca y topi w piekle. Podobno mi[illegible]
[illegible] op. Ad [illegible] drie [illegible] żołądek [illegible], aby zapchany maiąc ziemskiemi [illegible]
[illegible] boskich nie mogli? Tak [illegible]. Nihil enim tam [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] in hoc mundo; napisał Iustinianus Patry[archa].
[illegible] de [illegible] Con[illegible] [illegible] Pana naszego [illegible] żeby miał politowanie nad ma[illegible]
pociechy na ziemi, ktore sz zła maią nagrodę historia pokaże
[illegible] [illegible] Thomas S. Biskup Fryzyey opowiadaiąc Ewangelią Chrystusow[ą] [illegible]
[illegible] Mart: [illegible] do Chrztu [illegible] Dziecie Radborus [illegible]
[illegible] a wiary Chrystusowey. O [illegible] [illegible]
[illegible] dawny niedołężował [illegible] serca za [illegible]
[illegible] złoty [illegible] opu[illegible]
[illegible] potwierdzenie prawdy [illegible]

o gotowe, [illegible]
nie wznajmuiąc [illegible]
[illegible] złalbierza, [illegible]
[illegible] dac, oszuka [illegible]
[illegible] Raiu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] drzewamy [illegible] palac [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] się palac [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] niemokie smakuie [illegible]
[illegible] im czart [illegible]
[illegible] kochaią [illegible]
[illegible] leża na bok [illegible] niebie [illegible] się dobrze mieć
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] smierci [illegible] swoim
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] unuptaek
[illegible] Di [illegible]

